

Liikuttaja

1/2015 • Suomen Ladun julkaisu • www.suomenlatu.fi

VUOSIKERTOMUS 2014

VAALITEEMAT 2015

LUKUTÄRPIT!

YHDISTYKSEN TURVALLISUUS-
VELVOLLISUUDET

TOIMINTAKYSELYN TULOKSET

STRATEGIATYÖSKENTELYN
KUULUMISIA

03 AJANKOHTAISTA

06 VAALITEEMAT

Eduskuntavaalit lähestyvät, mitkä ovat Suomen Ladun vaaliteemat?

07 TURVALLISUUS

Kuluttajaturvallisuuslaki koskee myös yhdistyksiä. Tutustu yhdistyksen turvallisuusvelvollisuuksiin.

08 TOIMINTAKYSELY

Pyöräily nousi viime vuoden suosituimmaksi lajiksi yhdistyksissä.

09 STRATEGIA 2016–2021

Kuulumisia järjestön strategiatyön ääreltä.

10 LATUALUEET

Ajankohtaista latualueilta.

12 TAPAHTUMAT

Yhdessä-päivät tulevat taas!

13 YHDISTYKSET

14 LATUÄITI NEUVOO

Jäsenet ovat yhdistyksen voimavara.

15 KUKA NYT?

16 KOULUTUKSET

Ohjaajakurssille maksutta! Tutustu kurssitarjontaan.

16 LIITTOKOKOUS

Kevätkokouksen esityslista, ohjelma ja valtakirja.

VAALITEEMAT 2015

Suomi valmistautuu valitsemaan uudet kansanedustajat seuraavaksi nelivuotiskaudeksi. Ei ole yhdentekevää, ketkä asioistamme päättävät. Tässä artikkelissa kerromme, millaisia asioita Suomen Latu pitää tärkeänä. Voit halutessasi hyödyntää teemoja ja kysyä omilta kansanedustajakandidaateiltasi mielipiteitä!

06

07

YHDISTYKSEN TURVALLISUUS- VELVOLLISUUDET

Yhdistyksellä on moraalinen ja juridinen vastuu toteuttaa toimintaa mahdollisimman turvalisesti ja laadukkaasti.

TOIMINTA- KYSELY

Pyöräily nousi viime vuoden suosituimmaksi lajiksi yhdistyksissä. Lue mitä muuta tapahtui 2014 aikana.

08

KOHTI UUTTA STRATEGIAA

Suomen Ladun strategian ja sääntöjen ajanmukaistamistyöt ovat paraikaa hyvässä vauhdissa. Tavoitteena on, että uuden strategian ja tarkistettavien sääntöjen avulla voidaan linjata Suomen Ladun ja latuyhdistysten tulevien vuosien painopisteitä, tavoitteita sekä käytännön toimia ja toimintatapoja.

Sekä strategian että sääntöjen uudistamistyön tueksi on aihetta käydä läpi myös odotuksia latualueiden roolia, tehtäviä ja toimintatapoja kohtaan. Yhdistysten työn edesauttaminen ja sitä kautta osaltaan koko latuperheen toiminnan onnistuminen on yhteinen tavoite.

Ladun järjestötoimikunta ja alueyhdistysten henkilöt tapasivat toisensa tammikuun lopulla Jyväskylässä. Tilaisuudessa korostui toisaalta latuyhdistysten ja alueiden välisen yhteistyön kehittämisen tarve ja toisaalta alueiden toiveet Ladun keskustoimistoa ja koko latuyhteisöä kohtaan. Latualueiden näkemysten ja toiveiden välillä on jonkin verran erilaisuutta käytössä olevien erilaisten toimintatapojen sekä erityisesti alueellisessa saavutettavuudessa olevien erojen johdosta.

Alueilla toivotaan selkeästi lisää puheenjohtajien ja yhdistysten säännöllisiä tapaamisia, jotta yhdistysten toiveille ja palautteille löytyisi aidosti toimivat väylät. Alueiden yhteiset kehittämissuunnitelmat, joihin osaamista ja voimavaroja

voitaisiin koota, saattaisivat osaltaan edesauttaa toiveiden ja sitä kautta yhdistysten varsinaisten toimintojen toteutumista sekä niistä tehokkaasti viestimistä. Matalan kynnyksen mukainen saavutettavuus nousee vahvasti esiin niin eri toimintojen kuin tapahtumienkin kohdalla.

Keskusjärjestössä toiveet kohdistuvat yhteisen edunvalvonnan ja viestinnän ohella erityisesti eri lajeihin liittyviin mutta muihinkin koulutuspalveluihin sekä yhdistysten tavanomaisten yhdistystoimintojen tukemiseen.

Keskusjärjestön henkilökunnan ja alueiden edustajien tapaamisia ja uusia yhteydenpitotapoja toivotaan kehitettävän. Budjetointiin toivotaan lisää latualueiden osallisuutta, uutta hallintoa aluetasolle ei kaivata.

Ihmiset saavat liikunnasta iloa, elämyksiä ja terveyttä. Ennaltaehkäisevänä työmuotona terveyttä ja hyvinvointia edistävä liikunta on niin ihmisten, kuntien ja valtion kuin vapaaehtoisjärjestöjenkin yhteinen asia. Suomen Latu yhdistyksineen ovat asiantuntijoina ja osaajina vahvassa asemassa kilpailtaessa ihmisten vapaa-ajasta. Digitalisaatio ja verkkoviestintä tarjoavat osaltaan uusia mahdolli-

suuksia myös ulkoilu- ja liikuttamispalvelujen kysynnän ja tarjonnan tasapainottamiselle.

Suomen Ladun strategian uudistamisen ja sääntöjen ajanmukaistamistyön tueksi tarvitaan nyt avointa pohdintaa myös latualueiden roolin, tehtävien ja toimintatapojen edelleen kehittämiseksi. On yhteisen keskustelun, ehdotusten ja niiden arvioinnin paikka!

*Pekka Alanen
puheenjohtaja
Suomen Latu*

POHJOLAN TAPATURMAVAKUUTUS 2015

Suomen Ladun ry ja jäsenyhdistysten tapaturmavakuutus nro 06-8683237/9 Pohjolasta.

Tapaturmavakuutettuja ovat kaikki alle 75-vuotiaat Suomen Ladun ja sen jäsenyhdistysten sekä kerhojen toimintaan osallistujat (osanottajat, toimitsijat ja talkoolaiset).

Toiminnan pitää olla yhdistyksen toimintasuunnitelmassa tai hallituksen tai jaoksen vahvistamaa virallista yhdistystoimintaa, ei jäsenen henkilökohtaista harrastustoimintaa!

Toiminta muodostuu liikunnalli-

sesta elämäntavasta. Järjestötoiminta sisältää yhdistysten vuosikokoukset, hallituksen, toimikuntien ja työryhmien kokoukset.

KOKONAAN TAI VASTUUL-
LAAN järjestämät tapahtumat, tilaisuudet, messut ja yleisötapahtumat valmisteluun osallistujat ja toteuttajat. Liikuntatoiminta muodostuu koulutustilaisuuksista, kursseista, säännöllisistä liikuntaryhmistä, ohjatuista vaelluksista ja retkistä, sekä ohjatuista loma- ja liikuntaviikoista. Keskusjärjestön valtakunnalliset ja SM-nimiset tapahtumat. Yhdistystoiminta muodostuu henkilöiden vapaaehtoisesti

lahjoittamasta talkootyöstä. TAL-KOOTOYÖNÄ tehdään usein erilaisia rakennustehtäviä, latupohjia ja latuja, merkitään tai kunnostetaan erilaisia reittejä, tai tehdään uusia reittejä.

Vakuutus on voimassa edellä mainituissa tilaisuuksissa ja niihin liittyvillä välittömällä matkoilla.

Talkootyö käsittää jokamiehen osaaamisen, ei erityisammattityötä!

Vakuutukseen voit tutustua tarkemmin Yhdistyspalveluiden materiaalipankissa, josta löydät myös vakuutuskirjat.

suomenlatu.fi/yhdistyspalvelut/materiaalipankki

JÄSENPAVELUT TIEDOTTAA!

Uusi jäsenihteeri

Aloitin helmikuussa jäsenpalveluissa Ulla Kososen vuorotteluvapaan sijaisena, ja olen paikalla lokakuun 2015 loppuun asti. Aiemmin olen tehnyt töitä mm. opiskelijahallinnossa, joten rekisterien kanssa väkertäminen on minulle tuttua. Teen parhaani auttaakseni kaikkia jäseniä sekä teitä yhdistyskäyttäjiä, minua voi lähestyä rohkeasti kysymyksillä.

Olen innoissani tilaisuudesta työskennellä järjestössä, joka tekee arvokasta ja itselleni harrastuspuolelta läheistä työtä. Nautin retkeilystä, vaeltamisesta ja luontoleireillä lasten kanssa möyrimisestä. Läpi vuoden liikun myös aikidoharrastuksen parissa. Toivon, että opimme kuluvana vuonna yhdessä paljon suomalaisten liikkuttamisesta ja latulaisuudesta!

*Aurinkoisin terveisin,
Elina Silkelä
jäsenihteeri
Suomen Latu ry*

Jäsentietojen muutokset:

jasenpalvelu@suomenlatu.fi | puh. 044 722 6301 | <http://www.suomenlatu.fi/jasenpalvelut/palvelukortti.html>

Yhdistyksille tulleet jäsenyyksien päättämiset ja muutokset tulee ilmoittaa Suomen Latuun.

Osoitteenmuutokset päivittyvät jäsenrekisteriin Postin kautta automaattisesti.

Huomioitthan seuraavan: Kun jäsenmaksu on maksettu, jäsenyys on hyväksytty, jolloin yhdistystä tai jäsenlajia ei voi vaihtaa kesken kauden. Jäsenmaksun maksamatta jättäminen ei automaattisesti pääty jäsenyyttä, vaan jäsenyyden päättämisestä tulee erikseen ilmoittaa jäsenpalveluun.

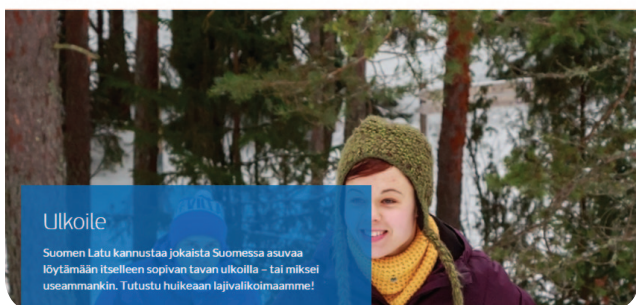
Maksumuistutukset: Maksumuistutukset lähtivät maaliskuussa eräpäivällä 13.3.2015. Toisen maksumuistutuksen lähetämme toukokuussa. Latu & Polku -lehti nro 3 lähetetään vain maksaneille jäsenille. Mikäli jäsenmaksu on suorittamatta 2. muistutuksen eräpäivänä, katkaisee se lehden tulon automaattisesti.

Yhdistyksien tilille tulleet jäsenmaksut: Muistatthan lähettää yhdistyksen tilille tulleet jäsenmaksut mahdollisimman pian Suomen Ladun jäsenmaksutilille FI67 2058 3800 0106 06.

suomenlatu.fi/jasenpalvelut

Ulkoile Osallistu Vaikuta Ota

Suomen Ladun nettisivut uudistuivat! Erityisen tärkeänä uudistuksena sivut toimivat nyt saumattomasti myös mobiililaitteilla. Käy kurkkaamassa sivuja, ja anna palautetta! suomenlatu.fi

Tiesitkö, että Suomen Latu tallentaa ansiomitalien saajat Ankkuriin? Yhdistyksen ankkurikäyttäjä voi tarkastaa sieltä helposti, mitä tunnustuksia jäsenille on myönnetty. Tarkista ohjeet verkkosivuilta. suomenlatu.fi/yhdistyspalvelut

Liikuttajan ilme on uudistunut. Kasvojenkohotuksen lisäksi pyrimme myös kehittämään lehden konseptia paremmaksi, ja hyödyntämään enemmän verkkosisältöjä. Ajankohtaista -palstalla näet uutisen lopussa linkin, josta löydät lisätietoja asiasta. suomenlatu.fi/liikuttaja

Suomen Latu saa koulutuspalveluja OK-opintokeskukselta. OK-opintokeskus palvelee jäsenjärjestöjä kouluttamalla järjestötoimijoita sekä ohjaamalla ja tukemalla taloudellisesti järjestöjen toteuttamaa koulutusta. Tutustu ohjeisiin, ja hae taloudellista tukea yhdistyksesi koulutukseen. suomenlatu.fi/yhdistyspalvelut/materiaalipankki

Kiilopää kutsuu talkoolaisia ympäri vuoden viikkotalkoisiin. Talkootehtävinä mm. siivous- ja keittiö/saliaputyöt, sekä piha/huoltotyöt. Vastineeksi n. 5–6 tunnin päivätyöstä talkoolaiset saavat majoituksen, savusaunan, ruokailut, harrastusvälineet ja kivat työkaverit. Kiilopäällä on myös talkooleirit 2 krt vuodessa, touko–kesäkuun sekä syys–lokakuun vaihteessa. Lisätietoja: Seppo Uski, 0400- 693 362, seppo.uski@suomenlatu.fi. kiilopaa.fi

VAALIKEVÄÄN KYNNYKSELLÄ – AUTA MEITÄ VAIKUTTAMAAN

Suomi valmistautuu valitsemaan Suudet kansanedustajat seuraavaksi nelivuotiskaudeksi. Ei ole yhdentekevää, ketkä asioistamme päättävät. Tässä artikkelissa kerromme, millaisia asioita Suomen Latu pitää tärkeänä. Voit halutessasi hyödyntää teemoja ja kysyä omilta kansanedustajakandidaateiltasi mielipiteitä!

Suomen Latu on sitoutumaton, valtakunnallinen ulkoilujärjestö ja toivomme tulevien kansanedustajien tekevän päätöksiä, jotka lisäävät matkailun kynnysliikuntaa ja parantavat ulkoilun olosuhteita.

Liikkuminen, ulkoilu ja ulkona oleskelu lisäävät tutkitusti hyvinvointia. Jokainen luonnossa liikkunut on kokenut tämän varmasti omakohtaisesti. Asiaa tukee myös yhä lisääntyvä tutkimustieto. On olemassa jo kohtuullisen vahvaa näyttöä siitä, että asuinympäristöt, joissa on viheralueita, liikuntapaikkoja sekä hyvät kävely- ja pyöräilyverkot ovat yhteydessä väestön korkeampaan liikunta-aktiivi-

suuteen. Siten liikuntaan kannustavat ympäristöt, myös luontoympäristöt, lisäävät suorasti liikunnasta saatavia terveys- ja hyvinvointihyötyjä.

Suurin kansantaloudellinen ja -terveydellinen hyöty syntyy, kun tavallisen väestön liikkuminen lisääntyy. Ulkoiluolosuhteiden parantaminen on kiristävissä kuntataloudessakin usein edullista ja melko vähän resurssia sitovaa.

Suomen Ladun vaaliteemat pureutuvatkin liikkumisen lisäämiseen ja liikkumisen esteiden poistamiseen:

1) Jokaisella Suomessa asuvalla pitää olla mahdollisuus ulkoilla itselleen sopivalla tavalla

- Taajamissa tulee olla riittävästi tilaa viheralueille ja ulkoilureiteille.
- Jokamiehenoikeudet ovat tärkein ulkoilun mahdollistaja – niistä pitää huolehtia eikä niitä saa rajoittaa.
- Valtion retkeilyalueet mahdollistavat kaikkein monipuolisimman

ulkoilun luonnossa – niiden virkistyskäyttöä on kehitettävä.

2) Suomalainen yhteiskunta tarvitsee iloa ja yhteisvastuullisuutta

- Kuluttajaturvallisuuslakia tulee tarkistaa siten, että liika turvallisuushakuisuus ei estä kuntia, yhdistyksiä tai yksityisiä ihmisiä tekemästä tai ylläpitämästä iloa ja liikuntaa tuottavia ulkoilupaikkoja.
- Tarvitsemme enemmän pop-up -henkeä ja mahdollisuuksia toteuttaa itseämme ilman turhia rajoitteita ja byrokratiaa. Tällaisessa kansalaisyhteiskunnassa jokainen tuntee vastuuta itsestään ja kanssaihmisistään.
- Kansalaisten mahdollisuutta liikuntapaikkojen rakentamiseen ja ylläpitämiseen pitää vahvistaa.

3) Valtionhallinnon pitää ottaa vastuu ulkoilusta

- Tällä hetkellä ulkoilun kokonaisvastuu ei ole minkään ministeriön alaisuudessa. Seuraavalla hallituskaudella ulkoilun omistajuus valtionhallinnossa pitää määritellä selkeästi.

4) Vapaaehtoistoiminta varmistaa liikunnan tasa-arvoisuuden ja maksuttomuuden

- Kansalaisjärjestöjen hallinnollista taakkaa on kevennettävä ja yleishyödyllisten yhteisöjen verovapaus säilytettävä.

*Osallistu vaalilyöhön!
Poimi tästä teesimme ja kerro ne ehdokkaallesi kasvojen tai sähköpostilla. Kysy kannattaako ehdokas ajatuksia. Kysy, miten hän edistäisi kyseisiä ajatuksia.*

YHDISTYKSEN TURVALLISUUSVELVOLLISUUDET

Kuluttajaturvallisuuslaki (22.7.2011/920) tuli voimaan vuoden 2012 alusta. Se korvaa lain kulutustavaroiden ja kuluttajapalveluiden turvallisuudesta 75/2004.

Lain mukaan toiminnanharjoittajalla on huolellisuusvelvollisuus eli tämän on olosuhteiden vaatiman huolellisuuden ja ammattitaidon edellyttämällä tavalla varmistauduttava siitä, että kuluttajapalvelusta ei aiheudu vaaraa kenenkään terveydelle tai omaisuudelle. Toiminnanharjoittajalla on oltava riittävät ja oikeat tiedot kuluttajapalvelusta, ja hänen on arvioitava niihin liittyvät riskit.

Kuluttajaturvallisuuslaki koskee tietyissä tilanteissa myös yhdistyksiä. Laki määrittelee yhdistyksen palvelun tuottajaksi aina kun toimintaan voi osallistua yhdistyksen ulkopuolinen henkilö tai yhdistys tuottaa jäsenistölleen tai ulkopuolisille esim. yrityksille maksullisia, taloudellisesti tuottavia palveluita.

Suomen Latu ry:n turvallisuuden päämäärät ja tavoitteet

- Järjestön toiminnan turvallisuus-kulttuurin kehittäminen ja jatkuva parantaminen
- Turvallisten ja laadukkaitten palvelujen tuottaminen

Suomen Latu ry:llä on keskusjärjestön toimintaa koskeva kuluttajaturvallisuuslain mukainen turvallisuusasiakirja, joka kuvaa Suomen Latu ry:n turvallisuuden toimintakäytännöt ja toimenpiteet. Asiakirjalla pyritään varmistamaan kuluttajille tarjottavien palvelujen turvallisuus. Sen tarkoituksena on ohjeistaa riskien ja vaarojen tunnistamista, niiden hallintaa ja niistä tiedottamista palvelun tarjoamisessa mukana oleville.

Jokainen jäsenyhdistys on itse vastuussa oman yhdistyksensä toiminnan turvallisuudesta. Yhdistyksellä on moraalinen ja juridinen vastuu toteuttaa toimintaa mahdollisimman turvallisesti ja laadukkaasti. Yhdistys voi joutua korvausvelvolliseksi ulkopuoliselle, sopimuskumppanilleen, omalle jäsenelleen tai täysin ulkopuoliselle aiheuttamastaan vahingosta.

Yhdistyksen omille jäsenilleen järjestettävät tapahtumat eivät kuulu kuluttajapalveluita säätelevän lainsäädännön piiriin, mutta tapahtumien laatu ja turvallisuus ovat ensiarvoisen tärkeitä.

Vastuu yleisen kokouksen, yleisötilaisuuden, tapahtuman tai palvelun turvallisuudesta on aina ensisijaisesti tilaisuuden järjestäjällä. Vastuu ei siirry ilmoituksen tai mahdollisen

tarkastuksen myötä viranomaiselle.

Keräämme tietoa, kerro kokemuksistasi!

Luontoympäristöön liittyvät turvallisuusasiat ovat toisinaan kimurantteja, koska kaikkia olosuhteita ei voi, eikä ole tarkoitukseen hallita. Ulkoilupaikkojen turvallisuutta valvovat terveystarkastajat. Keräämme tietoa erilaisiin ulkoilupaikkoihin kohdistuneista turvallisuusvaatimuksista.

Tyypillisiä tarkastuskohteita ovat mm. latumajat, ulkoilureitit ja talviuintipaikat. Kerro kokemuksesi, yritämme oppia ja jakaa tietoa edelleen, mutta myös vaikuttaa siihen, että turvallisuusvaatimukset ulkona pysyisivät kohtuullisina.

Vastauksia puidaan 17.4. Kiljavalla ja myöhemmin tässä lehdessä.

Tiia Eskelinen & Anne Rautiainen

*Yhdistyspalveluiden materiaalipankista löydät linkit seuraaviin:
(klikkaa haluamaasi kohtaa siirtyäksesi suoraan siihen)*

1. Yhdistyksen turvallisuusopas.
2. Lomake Lyytissä, jossa voit esittää meille kysymyksiä tai kertoa kokemuksistasi 6.4. mennessä. Vastaamme niihin seuraavassa Liikuttajassa.
3. Ohjeet riskikartoituksen tekemiseen sekä riskikartoitus- ja turvallisuussuunnitelmapohjat (palvelutoimintaa varten).

PYÖRÄILYSTÄ SUOSITUIN LATULAJI – TOIMINTAKYSELYN TULOKSIA

Suomen Latu kokoaa vuosittain tietoja jäsenyhdistysten toiminnasta toimintakyselyllä. Tiedot kootaan ensisijaisesti vuosikertomusta varten, mutta samalla saadaan arvokasta tietoa järjestön toiminnan suuntaamista ja suunnittelemista varten. Tällä kertaa 147 yhdistystä vastasi kyselyyn, eli vastaus saatiin 77%:lta toiminnassa olevia yhdistyksiä. Kiitos kaikille vastanneille!

Tärkein kootuista tiedoista on vuosittain järjestetyn liikunnan määrä jäsenyhdistyksissä. Tämä kertoo parhaiten Suomen Ladun jäsenyhdistysten merkityksestä suomalaisten liikuttajana. Poikkeuksellisen heikko lumitalvi näkyy tilastossa: hiihto putosi kärkipaikalta sijalle kolme ja hieman yllättäen pyöräilyä järjestettiin useammassa yhdistyksessä kuin mitään muuta lajia. Näiden väliin asettui retkeily.

Liikuntakerroilla mitattuna talviuinti piti selvästi pintansa ykkösenä,

sillä uintikausi on pitkä ja jokainen uimassakäynti kirjataan ylös. Muista lajeista eniten liikuntakertoja oli lentopallossa, pyöräilyssä ja kävely/sauvakävelyssä. Eniten kursseja järjestettiin geokätköilyssä (63 kurssia) ja melonnassa (58 kurssia). Koko liikuntatauluk-

ko löytyy vuosikertomuksen sivulta 9.

Ensimmäistä kertaa kysyttiin vuoden aikana yhdistyksissä toimineiden vapaaehtoisten määriä jäsenyhdistyksissä. Vastanneissa yhdistyksissä keskiarvo oli 23 vapaaehtoista per yhdistys. Keskiarvoa nostavat muutamat isot tapahtumat, joissa vapaaehtoisia on tarvittu jopa satakunta henkilöä. Toisaalta nuo vastaamatta jättäneet 45 yhdistystä olisivat epäilemättä pienentäneet keskiarvoa selvästi. Enemmän kuin puolet vapaaehtoisista on ollut vapaaehtoisena yli kymmenen vuotta. Kuitenkin joka kuudes vapaaehtoinen oli rekrytoitu viimeisen kahden vuoden aikana, eli kyllä niitä uusiakin toimijoita edelleen löytyy. Vapaaehtoistyötä tehtiin vastanneissa yhdistyksissä 168 000 tuntia ja kaikissa yhdistyksissä yhteensä arviolta 190 000 tuntia.

Latutoiminta on ollut varsin turvallista. Lähes 300 000 liikuntakertaa mahtui alle kymmenen

sairaalahoitoa vaatinutta tapaturmaa ja lääkäriissäkäyntejäkin oli vain noin 15 kpl. Noin puolella vastanneista yhdistyksistä on ajan tasalla oleva turvallisuusasiakirja.

Latuyhdistykset aktivoituivat myös edunvalvonnassa ja antoivat ennätysmäärän lausuntoja, peräti 139 kappaletta. Johtuukohan toiminnan vilkastuminen keskusjärjestön aktivoitumisesta ja esimerkiksi olosuhdeverkoston perustamisesta?

Yhdistykset ovat ottaneet haltuun myös sähköisen viestinnän. Sosiaalisessa mediassa toiminnastaan viestii jo 80 yhdistystä, kun neljä vuotta aiemmin luku oli vain 35.

Yhdistysten antama palaute Suomen Ladulle parani edelleen hieman viime vuodesta. Viidestä strategian painopisteestä parhaan arvosanan saimme jälleen asiantuntijuudesta. Eniten kasvua arvosanassa oli vaikuttamisen ja tehokkaan organisaation osalla.

Mika Asikainen

P.S: Kyselyyn vastanneiden kesken arvottiin jälleen palkintoja, ne menivät seuraaville määräaikaan mennessä vastanneille yhdistyksille:

Skike maastorullaluistimet 1 kpl Ylä-Karjalan Samoiliijat

Lasten lumikengät 2 kpl Keuruun Latu ja Härkätien Vaeltajat

Voitelupaketit 3 kpl Tahko Pihkala seura, Nivalan Kuntorimpi ja Rantasalmen Retkeilijät

SUOMEN LADUN

STRATEGIA 2016–2021

Suomen Ladun toimintaa pohditaan vuosittain toimintasuunnitelman sekä pidemmällä aikavälillä strategian muodossa. Strategiassa Suomen Ladulle asetetaan tavoitteita sekä määritellään järjestön visio, perustehtävä, arvot ja niihin liittyvät toimintatavat. Kevätliittokokouksessa jäsenyhdistykset pääsevät kertomaan mielipiteitään toiminnan suunnista, kun pohditaan konkreettisia tavoitteita seuraavalle kuudelle vuodelle. Uudesta strategiasta päätetään kokonaisuutena syysliittokokouksessa 2015.

Syksyllä 2014 liittokokousväelle esiteltiin uutta visiota, perustehtävää ja arvoja. Esittelemme niistä nyt tämänhetkisen näkemyksen.

SUOMEN LADUN PERUSTEHTÄVÄ

Edistämme kaikenikäisten ulkoilua ja liikunnallista elämäntapaa kaikkina vuodenaikoina.

Suomen Latu on ulkoilun ja liikunnan puolestapuhuja. Tiedämme, että ulkoilulla ja liikunnalla on monia myönteisiä ja kiistattomia vaikutuksia ihmisen hyvinvointiin. Liikunnan ja ulkoilun lisääminen parantaa elämänlaatua – jaksamme ja voimme paremmin. Suomen Ladun toiminta ei jää vain sanoiksi: Suomen Latu ja sen jäsenyhdistykset liikuttavat monipuolisesti sekä luonnossa että rakennetussa ympäristössä.

SUOMEN LADUN VISIO

Kaikki löytävät mielekkään tavan ulkoilla ja nauttia luonnosta

SUOMEN LADUN ARVOT JA NIIHIN LIITTYVÄT TOIMINTATAVAT

Kaikilla on oikeus ulkoilla

Vaikutamme siihen, että kaikilla Suomessa asuvilla on oikeus ulkoilla omalla tasollaan, omista lähtökohdistaan, yksin tai seurassa, omalla paikkakunnallaan – sukupuoleen, ikään, kulttuuristaan, terveyteen tai yhteiskunnalliseen asemaan katsomatta. Järjestämme kaikille sopivia ulkoiluhetkiä ja osallistumme muiden järjestämiin tapahtumiin. Ulkoilu näkyy osana arkipäiväämme, esimerkiksi hyötyliikuntana ja liikunnallisina työtapoina.

Ulkoilemme hyvinvoivassa ympäristössä nyt ja tulevaisuudessa

Ulkoilu ympäristöt ovat toimintamme perusedellytys. Omin lihasvoimin luonnossa saadut kokemukset vahvistavat kestävästä luonto- ja ympäristösuhdetta. Vältämme tarpeetonta luonnon kulumista tai häirintää. Arvostamme lähiympäristöä ja luonnossa liikkumista. Nautimme ulkoilusta viemättä tulevilta sukupolvilta mahdollisuutta siihen. Vaalimme jokamiehen oikeuksia ja -velvollisuuksia. Kaikessa toiminnassamme ohjaamme ulkoilijoita kokonaisvaltaisesti ympäristövastuullisiin toimintatapoihin.

Tietomme ja toimintamme ovat kaikille avoimia

Toimintamme on kaikille avointa, ja siihen on helppo tulla mukaan. Välitämme tarpeellista tietoa toimintastamme kiinnostuneille. Avoimuus ilmenee luottamuksena, sitoutumisena ja kunnioituksena toimintaamme kohtaan.

Toimintamme perustuu vapaaehtoisuuteen

Arvostamme vapaaehtoistemme työn tuloksia. Ihmiset ovat omasta halustaan mukana toiminnassamme. Tuemme omaehtoista osallistumista ja omatoimisuutta. Palkatun henkilöstön tehtävänä on luoda, ylläpitää ja tukea vapaaehtoistoiminnan puitteita.

Olemme rohkeita kokeilemaan uutta ja uudistumaan

Aika ja yhteiskunta muuttuvat. Myös ulkoilutavat ja -paikat muuttuvat. Jos järjestö ei uusiudu vähintään yhtä nopeasti kuin sitä ympäröivä maailma, sen toiminta hiipuu. Etsimme, kehitämme ja edistämme jatkuvasti uusia toimintamuotoja, tapoja, yhteistyömuotoja ja viestintäkeinoja. Kunnioitamme perinteitä, mutta uskallamme myös luopua vanhasta.

HÄME

*Anna-Maija Rae
alueyhdyshenkilö*

Hei Hämmäläiset! Kevät tulee väkisin; hanget laskevat ja pelloilla näkyy jo kynönsien harjat. Valitettavasti laturetkiä on jouduttu peruuttamaan, mutta onneksi 60. Pirkan Hiihto saatiin hiihdettyä tänä talvena.

Lunta oli maassa ja tunnelma talvinen viettäessämme Hämmäläisten pikkujoulua Riihisalossa. Kiitos Lopen Samoajille upeista puitteista. Pikkujouluissa koettiin kahvakuulatreenejä, frisbeegolfia, laulu- ja leikkihetkiä, tanssimista, keppijumppaa ja ajatustenvaihtoa. Otimme ilolla vastaan ensikertalaisia pikkujouluilijoita – toivottavasti lähtevät mukaan toistekin, niin pikkujouluihin kuten muihinkin aluetapahtumiin!

Ilokseni olen huomannut, että monissa Hämeen yhdistyksissä ovat toimihenkilöt vaihtuneet vuodenvaihteessa. Tervetuloa mukaan!

Latualeen palaveriin kokoonnutaan Suomen Ladun kevätiittokokouksen yhteydessä. Yhteisen koulutustapahtumamme aiheena on geokätköily. Kouluttajana toimii Reijo Laamanen Tampereen Taivaltajista ja kurssi pidetään Taivalpirtillä, Lempäälässä, 25.4. kello 10.00-15.00 välisenä aikana. Yhdistyksille on lähetetty tarkemmat tiedot kurssista aluekirjeen liitteenä.

Latualeen nuorten ja entisten nuorten kesäleiri pystytetään Iso-Melkuttimen rannalle Lopelle 26.–28.6. Tarkempaa tietoa lähetetään yhdistyksiin myöhemmin kevään ja alkukesän aikana. Ohjelmaan on alustavasti sovittu muun muassa melontaa, snorklausta, maastopyöräilyä ja ”kameran ulkoilutus”-kurssia. Leirille tullaan omin majoittein, varustein ja eväin. Osanottomaksua ei ole.

Alueen syystapaaminen ja aluekokous pidetään Lempäälässä 4.10.2015. Tiedottakaahan alueen tapahtumista omissa yhdistyksessänne muistaen, että latualeen tapahtumat, syyskokousta myöten, on tarkoitettu kaikille latulaisille. Tutustukaa myös facebook-sivuihimme, jotka tosin hämmäläisittäin eivät ole aina ihan ajan hermolla.

KESKI-SUOMI

*Pirjo Härkönen
alueyhdyshenkilö*

Vuosi 2015 on alkanut Keski-Suomen latuaalueella osittain uusin voimin ja askelmerkein. Joukostamme valittiin Suomen Ladun hallitukseen Raimo Mäenpään tilalle toinen Raimo, Saarinen, joka on tiiviisti mukana myös Jyväskylän Ladun yhdistystoiminnassa. Aloitin itse myös tämän vuoden alusta Matilaisen Seijan jälkeen latuaalueemme uutena yhdyshenkilönä. Tehtävieni alkutaipaleella on ollut ilo saada tavata teistä jo monia ja kokea sen ”ladun hengen”, mistä niin paljon keskuudessamme puhutaan.

Kotiyhdistykseni on Jyväskylän Latu. Sauvakävelystä alkanut latuiluni on kuin huomaamatta vienyt myös moneen muuhun toimintaan. Lisäksi tänä vuonna uuden työpariajattelun mukaan osallistumme Raimon kanssa molemmat mielellämme latuaalueemme muiden yhdistysten erilaisiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin.

Tulevat aluekoulutuspäivämme lähes tyvät. Ajankohdat, koulutuspaikkakunnat ja -aiheet varmistuvat pian, ja tässä yhteydessä haluan kertoa uutisen, että latuaalueemme on saanut omat facebook-sivut. Laittakaa rohkeasti viestiä ja vinkkejä omien yhdistysten tapahtumista ja toiminnoista, ja voitte ilmoittaa niistä suoraan myös minulle.

Kohtaamisiin siis, ja tapaamisiin, kaikenlaisilla laduilla ja poluilla!

LAPPI

*Soili Ilmavirta
alueyhdyshenkilö*

Terveisiä Lapista! Meillä odotetaan vielä keväthankia, kun muualla jo laitetaan veneitä kesäkuuntoon!

Kevään tapahtumista mainittakoon Kemin Ladun 60-vuotisjuhla 16.5., ja latuaalueen kevättapaaminen Sallassa heti seuraavana viikonloppuna, eli 23.5. Sallaan voi lähteä hyvissä ajoin, jo perjantaina, ja viivähtää vaikkapa sunnuntaihin asti. Sopiva yösiija kohtuuhintaan löytyy ihan ”tapahtumapaikalta” – pitkä matkakaan ei näin ollen ole esteenä osallis-

tumiselle! Ulkoilun aiheena on perehtyä frisbeegolfin saloihin, mutta jos talvi päättääkin vielä tuona ajankohtana pysyä Sallassa, niin mietitään olosuhteiden mukainen muu aktiviteetti sen tilalle.

Viestejä yhdistysten toiminnasta voi lähettää minulle, samoin vinkkejä yhteiseen tekemiseen – kesävaellusta on ehdotettu, millon, missä – heittäkää ehdotuksia!

LOUNAIS-SUOMI

*Marjo ”Maikki” Tahvanainen
alueyhdyshenkilö*

Maaliskuu maata näyttää! Onhan sitä maata jo näkyvissä vaikka kuinka paljon, ainakin täällä Lounais-Suomessa. Onneksi edes jonkin verran on hiihtämään päässyt. Viimeksi tänään (1.3.) kävin ihailmassa Huovinretken vuotuisen laturetken 622 osallistujaa – todella upea määrä.

Vähälumiset talvet saattavat meitä hieman huolestuttaa, sillä jonkin verran on taas pitänyt perua hiihtokouluja ja -tapahtumia. Toisaalta tällaiset talvet haastavat luovuutemme ja antavat aihetta miettiä korvaavaa toimintaa hiihdolle. Kuutamohiihto voi vaihtua vaikka ot-salamppukävelyksi. Monotanssitkin voi järjestää, vaikka hiihtämään ei pääsisi, sillä tanssi ei katso aikaa eikä paikkaa.

Lounais-Suomen latuaalueen koulutuspäivä on la 28.3. ja koulutuspaikkana VuoriHotelli, Sastamalassa (entinen Hotelli Ellivuori). Päivän aiheena on ”Vapaaehtoinen pelastuspalvelu – Löydä itsestäsi pelastaja tai päivitä tietojasi ja vertaa ja jaa kokemuksiasi!”

Suomen Ladun liittokokouksessa kokoonnutaan aluepalaverin merkeissä. Halutessasi voit ilmoittaa minulle aiheen, jonka haluaisit ottaa palaverissa esille. Haluan myös muistuttaa että Suomen Latu tarjoaa tänäkin vuonna jäsenyhdistyksille ohjaajakursseja maksutta.

Kuhankuonon Latu ja Polku järjestää helatorstaina 14.5. Savojärven kierto-polkuretken. Reitti kulkee Savojärven ympäri kiertävää reittiä Kurjenrahkan kansallispuistossa.

Olen ylpeä, että saan toimia latuaalueen yhdyshenkilönä. Toivon, että otatte rohkeasti minuun yhteyttä, niin liikutaan ihmisiä yhdessä!

KYMI-VUOKSI

*Henri Kekkonen
alueyhdyshenkilö*

Kulunut talvi on ollut laturetkien aikaa latualueellamme.. Osassa yhdistyksissä on tehty latuja, pidetty hiihtomajaa auki liikkujille, oltu mukana valmisteluissa yhdessä liikuntatoimien ja naapuriseurojen kanssa.

Talven oikukkaat säät ovat muuttaneet monet valkeat pellot ja järvien selät avonaisiksi sänki- ja kynnöspelloiksi sekä velloviksi vesilammikoiksi. Silti latuhenki on korkealla ja saa yhdistysten aktiivit talkoilemaan ja tuottamaan kansa ihmisille iloa ja ravintoa hiihtotapahtumien aikana. Vaikka laturetkiä ja talvitapahtumia on jouduttu peruuttamaan on silti liikuttu monipuolisesti. aturetki (litin latu), Myllykoskihiihto

Perinteisesti avantouinti ja lentopallo on pyörinyt yhdistysten toimintakalenteissa. Uusia toimintamuotoja on otettu käyttöön jäsenten liikkuttamiseksi.

Seuraavana yhteisenä etappina on Kymi-Vuoksen Kesäpäivät Orilammella 31.7-2.8. Nämä ”leiripäivät” tulevat olemaan paikan puolesta monipuolinen. Paikka sijaitsee Repoveden kansallispuiston kainalossa, kahden veden kannaksella, yliti kauniissa latualueessamme.

Näillä monen kirjavilla sanoilla haastamme muut latualueet ja yhdistykset vierailemaan ja tutustumaan Kymi-Vuoksen yhdistyksiin.

OULU

*Ulla Keski-Sämpi
alueyhdyshenkilö*

Latualue retkeilee Rokuan kansallispuistossa la 23.5. Euroopan kansallispuistopäivän kunniaksi.

Latualueen kevätkausi huipentuu yhteiseen retkeilypäivään ”keskellä” latualueitamme. Päivän aluksi kokoonnumme klo 10 kahville ja tutustumaan opastus- ja varauskeskus Supan pysäköintialueeseen ”Rokua – saari jonka meri hylkäsi”. Kävelemme merkittyjä polkuja pitkin Pookivaaran huipun taukopaikoille, joissa voi nauttia omia eväitä huikeita

maisemia ihaillen.

Retkivaihtoehtoja on kuudesta kymmeneen kilometriin. Retken jälkeen on mahdollisuus omakustanteiseen kylpyläkäyntiin ja ruokailuun Rokua Health & Spa:ssa.

Matkat Rokualle toteutetaan latuyhdistyksittäin kimppekyydillä, tila-autolla tai bussilla osallistujien mukaan. Ilmoittautuminen latuyhdistyksittäin huhtikuun loppuun mennessä seuraavasti:

Oulun suunnalta: Oulun Ladun pj Eini Marin (oulunlatu.pj@gmail.com)

Kainuun suunnalta: Kajaanin Ladun pj Kirsi Kilpeläinen (info@kajaaninlatu.fi)

Muut: Oulun latualueen yhteishenkilö Ulla Keski-Sämpi (ulla.keski-sampi@kotinet.com)

Jos yhdistyksenne ei ole saanut retkipäivän esitettä, laittakaa viestiä.

SAVO-KARJALA

*Kyllikki Rytkönen
alueyhdyshenkilö*

Terveiset täältä Savon sydäimestä! Olen aloittanut vuoden alusta latualueen yhdistyksenä. Mielenkiinnolla kuulisin yhdistysten ajatuksia siitä, missä mennään, mihin pitäisi mennä, mitä pitäisi tehdä ja miten kehittää tätä aluetoimintaa, jotta se toisi lisäarvoa latutoimintaan.

Alueen tiedotuskanavana on pääsääntöisesti Facebook. Omia www-sivuja ei ole. Tiedotteet lähetän sähköpostina Ketjun osoitteiston kautta.

Toimintasuunnitelman mukaisesti olemme jo käyneet lumikenkäilemässä Siilinjärvellä ja pelaamassa lentopalloturnauksen Juankosken järjestämänä Kaavilla. Molemmissa oli mukavasti osallistujia eri lähiyhdistyksistä, ja tietenkin rento meininki, kuten aina yhdessä toimiessa.

Uutta alueella! Kiuruvedeltä 16.5. käynnistetään pyöräilyviesti halki latualueen. Viesti saapuu Tour de Mäntyharju-tapahtumaan 26.7. Toivottavasti yhdistykset ovat aktiivisesti mukana. Keskikesällä heinä-elokuun vaihteessa on Water Route -retkimelonta ja soututapahtuma vanhalla wesireitillä Pielavesi-Tervo-Karttula- Syväniemi.

Loppukesästä retkeillään yhdessä

ja vietetään Suomen Luonnon päivää. Lisäksi eri paikkakunnilla olevat valtakunnalliset tapahtumat työllistävät järjestäjiä. Syksy onkin sitten jo kokousten aikaa.

Suomen Ladun kevätiittokokous lähestyy ja toivottavasti yhdistykset lähettävät edustajansa Nurmijärvelle. Mielestäni yhdistysten osallistuminen sekä alueen että keskusjärjestön kokouksiin on todella tärkeää. Nähdään viimeistään Nurmijärvellä.

UUSIMAA

*Kari Järvinen
alueyhdyshenkilö*

Olen Järvisen Kari, Helsingissä 1963 syntynyt latulainen. Aloitin nyt alkuvuodesta Uudenmaan latualueen yhteishenkilönä. Otin mielelläni tämän tehtävän vastaan ja käyn innolla hommiin.

Lumitilanne ei ole ollut kehuttava tänä talvena, mutta hiihtokoulu ja retket olemme kuitenkin saaneet pidettyä.

Syyskokouksessa kävimme koulutus- tarpeita läpi, ja ensiapukurssille oli kysyntää. Tätä kirjoittaessa näyttää kuitenkin siltä että kurssi joudutaan perumaan vähäisen osanottajamäärän vuoksi.

Yhdistykset voivat lähettää ilmaiseksi kaksi henkilöä Suomen Ladun koulutuksiin. Muistakaa käyttää tämä etu hyväksenne!

Olen teidän käytettävissänne ja tulen mielelläni käymään yhdistysten kokouksissa kertomassa latualueen toiminnasta. Yhdessä liikkuen luonnossa!

**YHDISTYS!
OSALLISTU ALUETOIMIN-
TAAN. SAAT MONIPUOLISEN
ALUEVERKOSTON KAUITA
PIRISTYSTÄ YHDISTYKSEN
ARKEEN.**

VOITA
VIIKKO
AKUMAJALLA

YHDESSÄ

PYÖRÄILLEN • RETKEILLEN • UIDEN

- Pyöräillen -päivä 16.5.
- Retkipäivä 29.8.
- Talviuintikauden avajaiset 10.-11.10.

TULE MUKAAN JÄRJESTÄMÄÄN, KAIKKIEN
JÄRJESTÄJIEN KESKEN ARVOTAAN **VIIKKO AKUMAJALLA!**
TILAA MONIPUOLISET KAMPANJAMATERIAALIT YHDISTYKSEN TUEKSI.

TILAUSLINKIN LÖYDÄT LIIKUTTAJAN NETTIVERSIOSTA
JA OSOITTEESTA SUOMENLATU.FI/YHDESSA

LUE LISÄÄ JA TULE MUKAAN JÄRJESTÄMÄÄN! SUOMENLATU.FI/YHDESSA

LOISTEEN VOIMALLA LUMIKENKIÄ LAPSILLE

Kaajaanin Latu ry sai Loiste Taustavoimaa -apurahaa vuonna 2014. Yhdistys hankki varoilla lasten ja nuorten lumikenkiä.

“Viime talvi oli niin vähäluminen, ettemme päässeet kunnolla käyttämään lumikenkiä. Nyt on lunta tarpeeksi ja hanget houkuttelevat lumikenkäilemään ja hiihtämään, kertoo Kajaanin Ladun puheenjohtaja Kirsi Kilpeläinen.”

Kajaanin Latu lainaa hankkimiaan lasten lumikenkiä mm. päivä-

kodeille. Ensimmäisenä upouusia kenkäpareja pääsi testaamaan päiväkotiki Kasselin väki. Retkipaikkana oli Oulu-järven rannalla sijaitseva Paltaniemen Ahosenranta. Pellolle oli tehty lumikenkäreitti ja rantatormalle huljakka pulkkamäki.

“Pyrimme innostamaan perheitä uuden talvisen liikuntaharrastuksen pariin. Järjestimme Päiväkotiki Kasselin kanssa laskiaistiistaina ensimmäisen päiväkotitapahtuman, jossa lapsilla on mahdollisuus kokeilla lumikenkäilyä.”

“Eka kertaa kokeilin. Isä antaa minulle ihan omatkin lumikengät. Paljon isommat. Lento-kentällä on hyvä hanki harjoitella, tuumaa posket punaisena Kasselin eskaria käyvä Luukas Puumala.”

“Laskiaisen aikaan päiväkodilla on tapana suunnata laskiaismäkeen, mutta tänä vuonna retki haluttiin tehdä vähän kauemmas ja kokeilla samalla uutta talviurheilumuotoa, lumikenkäilyä, kertoo Kasselin päiväkodin johtaja Tanja Niskanen.”

Tukea mahdollisimman monipuoliseen toimintaan

Loiste-yhtiöt myöntävät maaliskuussa yhteensä 10 000 euroa lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemiseen. Tuki on kohdennettu sähköverkkoalueemme kuntiin. Apurahoja on jaettu jo 12 vuoden ajan ja niiden avulla on tuettu lasten ja nuorten harrastustoimintaa yhteensä 90 000 eurolla, Johanna Sumala Loisteelta kertoo.

“Tavoitteenamme on saada tuen piiriin monenlaista vapaa-ajan toimintaa. Urheiluseurat ovat aktiivisia tuen hakijoita, mutta kulttuuripuolella on vielä opettelemista. Hakemuksia saisi tulla enemmänkin, Sumala rohkaisee.”

Loiste Taustavoimaa -apuraha on enintään 700 euron suuruinen toimintatuki, jota yhdistykset, kerhot ja muut harrastustoimintaa järjestävät tahot voivat hakea alle 18-vuotiaiden lasten ja nuorten toimintaan. Hakuaika on vuosittain joulukuusta helmikuuhun ja haku-lomake löytyy Loisteen nettisivulta.

VOIMAVARANA JÄSENET

Suomen Ladussa on pieniä, keskikokoisia sekä suuria yhdistyksiä. Menin aktiiviseen toimintaan mukaan, kun yhdistyksessä oli 154 jäsentä. Toimin mukana jäsenmäärän kasvaessa tasaisesti niin, että parhaana vuotena oli jo noin 1200 jäsentä

Kaiken kokoiset yhdistykset, joiden tehtävänä on tuottaa terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttavia liikuntapalveluja, ovat toimiessaan yhtä arvokkaita.

Jäsenmäärän merkitys

Yhdistyksen tilanteesta antaa hyvän kuvan toimintakertomus ja tilinpäätökses, jotka olemme juuri jälleen saaneet edelliseltä kaudelta valmiiksi. Mielestäni yksi tärkein luku niissä asiakirjoissa on jäsenmäärä, joka antaa kuvan toiminnan onnistumisesta. Onko jäsenmäärä kasvanut tai pysynyt lähes samana, ne luvut kertovat onko yhdistykseen liittynyt uusia jäseniä, koska poistumaahan aina tulee.

Lukujen osoittaessa jäsenmäärän

laskua tulee kuulla hälytyskellojen soivan. Pitää selvittää syyt, joita voi löytyä useita. Tärkeintä on ottaa asia vakavasti ja miettiä voidaanko asialle tehdä heti jotakin, vai annetaanko tilanteen jatkua. Tilanteen vähättelemisestä voi seurata se, että jo seuraava tilinpäätös voi olla miinusmerkkinen monessa mielessä.

Lisää jäseniä

Miten? Jäsenhankintakampanjat ovat tärkeitä ja niitä tarvitaan. Erityisesti ne ovat paikallaan erilaisten tapahtumien yhteyteen liitettynä. Suomen Ladulla on hyvä jäsenhankintamateriaali, jota jokaisen yhdistyksen on helppo hyödyntää.

Jäsenhankinta ei ole vain kampanjoita vaan sen on jatkuvaa. Kokemusteni perusteella eniten yhdistykseen tuo jäseniä toiminta, joka on näkyvää, ja kaikenikäiset huomioidava. Toimintaa tulee olla tarjolla viikottain toistuvaa sekä yksittäisiä hyvin toteutettuja tapahtumia, jotka houkuttelevat myös ulkopuolisia osanottajia.

Lapsi- ja perhetoiminnalle on aina kysyntää ja sitä kautta tulee eniten jäseniä yhdistykseen. Lajitoiminnoissa jotka ovat toiminnalle

tärkeitä liittyy usein yksi henkilö joka harrastaa esim. melontaa, mutta perhetoiminnan kautta tulee 3-6 jäsentä. Yksittäisiä jäseniä tulee myös senjori-toiminnasta.

Näkyvällä monipuolisella viestinnällä sekä yhdistyksen henkilöiden tunnetavuus (persoonalla) ja toiminnan esillä olemisella mediassa ym. erilaisissa tilaisuuksissa on merkitystä liitytäänkö jäseneksi. Yhdistyksen kotisivut, moniportainen sekä sisäinen tiedotus on tärkeää palveluna, että jäsenet pysyvät yhdistyksessä ja palvelee myös muita.

Motivoituneet ja osaavat ohjaajat sekä vetäjät vaikuttava liitytäänkö jäseneksi.

Raija Härmä

NIMI: Tellu ja Matti Planting
YHDISTYS: Pikomalan Retkeilijät

LATUVUOSIA TAKANA: 15 vuotta Pikomalan retkeilijöinä ja Matti lisäksi noin viisi vuotta kakkosjäsenenä Helsingin Ladussa ja Suomen Lumikenkäilijöissä.

TEIDÄN LAJINNE Etelä-Suomen vähälumisiksi muutuneina alkutalven viikkoina mieluisin tapa päästä luonnon helmaan on lumikenkäily. Eikä vähiten siksi, että lyhyemmän retken voi aloittaa heti omalta takapihalta. Hiihtämäänsäkin toki on talvisin päästävä. Silloin suuntaamme varmoille lumille Ylläkselle tai Vuokattiin.

Kesäisin aika kuluu marja- ja sienimetsissä retkeillen. Tulee siinä sivussa aina jokunen geokätkökin etsiskelyä. Muutama omakin purkki on jemmattuna.

MIKÄ TAI KUKA SAI SINUT ALUN PERIN LIITTYMÄÄN SUOMEN LATUUN?

Vuoden 2000 kevätpuolella Ylläkseltä kotiuduttuamme huomasiimme pai-

kallisessa ilmaisjakelulehdessä Pikomalan Retkeilijöiden ilmoituksen Kiilopäälle suuntautuvasta hiihtoviikkoretkestä. Lyöttäydyimme mukaan ja loppu onkin sitten historiaa. Aulis Holmin polkemia latuja umpitunturissa viikon hiihdelyämme ei ollut muuta mahdollisuutta kuin liittyä jäseneksi.

MIKÄ ON PARASTA LATUTOIMINNASSA?

Hieman kliseeltä kuulostaa, mutta parasta on latuyhdistyksen kautta saadut hyvät samanhenkiset kaverit. Latutoiminta on antoisaa myös hyvin suunnitellun ja onnistuneen retken tai tapahtuman jälkeen, kun voi itse vetäjänä tai osallistujana todeta onnistuneensa.

MILLAINEN YHDISTYS ON PIKOMALAN RETKEILIJÄT?

Yhdistys on perustettu vuonna 1998. Se on suhteellisen pieni, vain hieman yli 100 jäsentä. Periaatteenamme on ollut järjestää monipuolista luontoliikuntatoimintaa, johon kenen tahansa olisi helppoa osallistua. Nykyisen puheenjohtajamme Helin vetämä keppijumppa on yhdistyksemme pitkäaikaisin vetonaula.

Pienessä yhdistyksessä järjestämisresurssit ovat aika suppeat, minkä

johdosta olemmekin alkaneet vilkuilla naapuriyhdistysten suuntaan. Viime kesänä saamamme hyvät kokemukset Hyvinkäään Ladun vetäältä patikkaretkeltä Usmissa ja Klaukkalan Welhonpesän avustuksella tekemämme melontakokeilu Valkjärvellä olivat omiaan kannustamaan myös tulevaisuudessa yhteistoimintaan muiden yhdistysten kanssa.

Järjestämme myös kulttuuripitoisia lähiretkiä, joista esimerkkinä jo lähes perinteeksi muodostunut Suomenlinnan kesäteatteriretki.

MIKÄ LIKUTTAA TEITÄ JUURI NYT?

Näin tammikuun loppupuolella lumikenkäily on yksöslaji luonnossa liikumiselle. Hiihtämään ei helposti tule lähdeyksi ruuhkaisille laduille täällä etelässä, vaan suuntaamme pariksi viikoksi Kuusamoon ja Vuokatin vaaroille. Kun luppoaikaa jää, laitamme tanssikengät vipattamaan.

TERVEISET LIKUTTAJAN LUKIJOILLE?

Jäsenet luovat hengen myös yhdistyksen toimintaan. Sitä suunnitellessa olisikin viisasta ottaa sellainen jäsenlähtöinen katsantokanta, että mahdollisimman monelle löytyisi mielenkiintoista toimintaa.

Koska hieman näyttää siltä, että tapahtumiin pääsääntöisesti osallistuvat yhdet ja samat henkilöt, ei suutarin kannattane pysyä lestissään, vaan rohkeasti hyödyntää naapurin mielenkiintoiset tapahtumat.

Tärkeää on myös huomioda ne, jotka luovat yhdistyksen toiminnan. Tapahtumien järjestelyt kun yleensä tuntuvat tuppaantuvan vain muutamille hartioille. Latuharrastuksen pitäisi tuntua harrastukselta myös näiden aktiivien osalta.

Toivomme antoisaa” latuaikaa” kaikille latulaisille!

Ohjaajakurssille maksutta

Suomen Latu tarjoaa vuonna 2015 jäsenyhdistyksille ohjaajakursseja maksutta. Jokainen jäsenyhdistys voi lähettää koulutuksiin kaksi valitsemaansa edustajaa, jotka sitoutuvat vetämään toimintaa latuyhdistyksessä. Yhdistykset maksavat koulutuksista ainoastaan osallistujan matkakulut.

Toimi näin:

- Yhdistyksen luottamushenkilö ilmoittaa koulutettavan kurssille.
- Ilmoittautumisen yhteydessä kerrotaan, että kyseessä on maksuton koulutettava.
- Ilmoittautuja valitsee Suomen Ladun nettisivuilta haluamansa koulutuksen ja ilmoittautumissivulta vaihtoehdon latuyhdistyksen ilmaispaikka. Ilmoittautumislomakkeessa on kenttä, jossa pyydetään nimeämään henkilö, joka on vahvistanut ilmaispaikan käytön.
- Koulutettava sitoutuu ohjaamaan sovitun määrän toimintaa yhdistyksessä seuraavan kahden vuoden aikana, yhdistyksen määrittelemiin käytännöihin ja korvauksin. Suosittelemme kirjallista sopimusta.
- Jäsenyhdistyksellä on kaksi ilmaista kurssipaikkaa vuoden 2015 aikana.
- Etu koskee kaikkia aikuisliikunnan ohjaajakursseja (lumikenkäily, sauvakävely, geokätköily, maastopyöräily, talviuinti, hiihdonohjaaja) sekä lastentoiminnassa metsämörriohjaajan peruskurssia ja muumien hiihtokoulun, lumikenkäilykoulun ja retkeilykoulun ohjaajakursseja.

AIKUISLIIKUNTA

MAASTOPYÖRÄILYN OHJAAMISEN STARTTIKURSSI

JÄSENHINTA 60 € (85 €)

25.–26.4. JYVÄSKYLÄ

Koulutuksen tavoitteena on saada ohjaajia maastopyöräilyn matalan tason perehdyttämiseen, niin yhdistykseen kuin muillekin toimijoille. Kurssi sopii pyöräilyseurojen ja muiden yhdistysten lisäksi matkailuyrittäjille (pyörävuokraamot, eräoppaat), oppilaitosten (esim. urheiluopistot) tarpeisiin sekä maastopyöräilyn turvallisuusasioihin tutustumiseen (esim. reittien ja liikuntapaikkojen ammattilaisille). Koulutuksen toteuttaa yhdessä JYPS ja Suomen Latu. Koulutuksen hintaan sisältyy opetus ja ohjaus.

SAUVAKÄVELYN OHJAAJAKURSSI

JÄSENHINTA 85 € (115 €)

19.9. HELSINKI

Kurssi on tarkoitettu sauvakävelyä jo pidempään harrastaneille, joiden tavoitteena on oppia lajin ohjaustaidot. Videoanalyysien avulla löydetään keskeisimmät tekniikkavirheet ja opitaan erilaisia keinoja korjata niitä. Kursilla opitaan myös vetämään eritasoisille ryhmille erilaisia sauvakävelytuokioita.

GEOKÄTKÖILYN OHJAAJAKURSSI

JÄSENHINTA 85 € (115 €)

25.4. KOUVOLA

23.5. SIILINJÄRVI

Kurssi on suunnattu sellaisille lajin harrastajille, joilla on jo perustaidot ja -tiedot geokätköilystä ja jotka haluavat toimia ohjaajana. Ohjaajakurssi antaa valmiudet pitää Suomen Ladun Geokätköily tutuksi -kursseja. Kouluttajana toimii Suomen Ladun koulutus- ja järjestöpäällikkö Mika Asikainen. Osallistumisvaatimuksena 100 löydettyä kätköä ja vähintään yksi oma kätkö.

OPASKURSSIN PERUSOSA (OPASKURSSIN KESÄOSA)

JÄSENHINTA 410 € (455 €)

18.–26.7. URHO KEKKOSEN KANSALLISPUISTO

Suomen Ladun opaskoulutus on jatkotason koulutusta, joka on tarkoitettu retkeilyn perustaidot hallitseville henkilöille, jotka haluavat kehittää omaa osaamistaan sekä pätevyitä maasto-oloissa tapahtuvaan opastukseen.

Kurssin pääsyvaatimuksena on riittävä retkeily- ja vaelluskokemus, hyvä suunnistustaito, ensiaputaidot (vähintään EA1-kurssi käytynä ja voimassaolevana), hyvä fyysinen kunto (painotus kestävyyskunnossa), vähintään 18 vuoden ikä, uimataito.

Hakemukset 30.4.2015 mennessä
Lisätietoja: ilpo.vuori@gmail.com

LASTENTOIMINTA

METSÄMÖRRIOHJAAJAN PERUSKURSSI

JÄSENHINTA 145 € (185 €)

23.–24.5. HAUKIPUDAS

6.–7.6. ROVANIEMI

7.–8.8. LAPUA

22.–23.8. KAARINA

28.–29.8. TAMPERE

28.8. JA 4.9. HELSINKI

29.9. HELSINKI

5.–6.9. RAUMA

3.–4.10. HAUKIPUDAS

5.10 HELSINKI

Metsämörriohjaajan peruskurssilla saat perustiedot metsämörritoiminnasta. Tutuiksi tulevat metsämörrilaulut, -leikit ja -sadut. Kurssilla perehdytään lasten luontokasvatukseen ja varustetietouteen sekä saadaan perustaidot ohjaajana toimimiseen. Kurssilla osallistutaan metsämörriretkeen ja saadaan valmiudet toimintasuunnitelman laatimiseen.

MUUMIEN RETKEILYKOULUN OHJAAJAKURSSI

JÄSENHINTA 95 € (125 €)

23.5. KAARINA

6.6. HELSINKI

15.8. KIILOPÄÄ, SAARISELKÄ

5.9. KOKKOLA

19.9. KOUVOLA

Muumien retkeilykoulu antaa mahdollisuuden innostaa Muumihahmojen avulla lapsia ja perheitä ulkoilemaan myös sulan maan aikaan. Retkeilykoulu on oiva lisä Muumien hiihto- ja lumikenkäilykouluille ja mahdollistaa Muumien ulkoilukoulutoiminnan vuoden ympäri. Kurssin keskeisenä sisältönä on opettaminen ja oppiminen Muumien retkeilykoulussa, Muumien retkeilykoulun taitoalueet ja kehyskertomukset, Muumien retkeilykoulun järjestäminen ja turvallisuus sekä retkeilyvarusteet. Kurssille osallistuvalla on oltava kokemusta päivätretkeilystä.

RETKEILYKUMMI-INFO

10.10. HARJAVALTA

MAKSUTON SUOMEN LADUN JÄSENILLE.

Retkeilykummi-infossa kuulet Luokasta luontoon - hankkeesta ja retkeilykummitoiminnasta: mikä lasten ja nuorten ohjaamisessa on tärkeää ja miten retkeilykummitoiminta käynnistetään.

ILMOITTAUTUMINEN:
www.suomenlatu.fi/koulutus

Lisätiedot:
koulutus@suomenlatu.fi
puh. 044 7226 325

Toteutamme kurseja myös tilauskurssimuotoisina.
HUOM! Tilauskurssit latuyhdistyksille jäsenhintaan!

KEVÄTLIITTOKOKOUS 2015

Aika: 19.4.2015 klo 9.00-

Paikka: Hotelli Kiljavanranta, Kotorannantie 49, 05250 Kiljava

Esityslista

1. Kokouksen avaus
2. Palkitsemiset
Opetus- ja kulttuuriministeriön urheilun ja liikunnan ansiomerkit
Vuoden Vetäjä, Maastohiihdättäjä, Lasten ja nuorten toiminnan edistäjä
3. Kokouksen järjestäytyminen
Valitaan puheenjohtaja, sihteeri, 2 pöytäkirjan tarkastajaa ja 4 ääntenlaskijaa
4. Virallisten kokousedustajien toteaminen
5. Kokouksen laillisuuden toteaminen
6. Esityslistan hyväksyminen
7. Suomen Latu ry:n liittohallituksen vuosikertomus kauden 1.1. –

- 31.12.2014 toiminnasta
8. Suomen Latu ry:n tuloslaskelma, tase ja tilintarkastuskertomus kaudelta 1.1. – 31.12.2014
  9. Tilinpäätöksen vahvistaminen
  10. Tili- ja vastuuvapauden myöntäminen liittohallitukselle ja muille tilivelvollisille
  11. Suomen Ladun jäsenmaksujen määrääminen vuodelle 2016
Hallituksen päätösesitys liittokokoukselle:
Suomen Latu ry:n osuus vuoden 2016 jäsenmaksuista on seuraava:
    - Henkilöjäsen 14,50 euroa (14,50 euroa 2015) (jäsenkortti + Latu & Polku -lehti)
    - Perhejäsenyys 22 euroa (22 euroa 2015) (2 jäsenkorttia + Latu & Polku)
    - Nuoriso- ja opiskelijajäsen alle 29 v. 8 euroa (8 euroa 2015) (jäsenkortti

- + Latu & Polku)
- Rinnakkaisjäsen 8 euroa (8 euroa 2015) (jäsenkortti + oman yhdistyksen jäsentiedote)
  - Yhteisöhenkilöjäsen 14,50 euroa (14,50 euroa 2015, jäsenyyden hinta kaikissa jäsenyhdistyksissä 26 euroa vuonna 2015) (jäsenkortti + Latu & Polku)
  - Jäsenyhdistyksen kannattajajäsen 14,50 euroa (14,50 euroa 2015)
  - Suoraan liittyneet 46 euroa (46 euroa 2015)
12. Suomen Latu ry:n teema ja toiminnan pääsuunnat 2016.
Hallituksen päätösesitys esitellään liittokokouksessa.
  13. Suomen Latu ry:n ajankohtaiset asiat
  14. Muut asiat
  15. Kokouksen päättäminen

OHJELMA (MUUTOKSET MAHDOLLISIA)

Perjantai

- 10:00–17:00 Ulkoilun olosuhdeasioiden koulutuspäivä (liittokokoukseen tulijat tervetulleita seuraamaan)
- 15:00–18:00 Suomen Ladun hallituksen kokous
- 18:00–20:30 Ankkuri – jäsenrekisterin päivityskurssi
- 19:00–21:00 Lasten ja nuorten toimikunnan kokous
- 20:30– Nurmijärven Ladun iltalenkki, n. 3 km

Lauantai

- 7:30 alkaen Aamiainen kaikille
- 8:30–10:00 Ilmoittautuminen
- 10:00 Kevätpäivien avaus
- 10:10 Nurmijärven kunnan tervehdys
- 10:30 Kohti uutta strategiaa I
- 12:30–13:30 Keittolounas ja salaattivalikoima, kahvi/tee
- 13:30–15:30 Kohti uutta strategiaa II
- 15:30–17:00 Iltapäiväkahvit ja aluepalaverit
- 17:30–19:30 Rantasauna
- 20:00–22:00 Illallisbuffet
- 22:00 -> Tanssit, Aarne Vesterinen ja Steeples

Sunnuntai

- 7:30–9:00 Aamiainen
- 9:00– Suomen Ladun kevätiliittokokous
- 12:30 OKM –mitalistit sekä muut palkitsemiset
Lounas (tai kokouksen päätyttyä)

WELHONPESÄ AVOINNA PERJANTAINA
KLO 10.-19.30 LAUANTAINA 10.-16.00

HIKO SPORT TUOTTEET -25%
LUMIKENGÄT TSL, MSR, TUBBS YM. SAUVAT
SEKÄ TALVIVARUSTEET NETTOHINNAIN!

MUISTAKIN TUOTTEISTA NORMAALIA
SUUREMMAT ALENNUKSET.

TERVETULOA OSTOKSILLE!

PERJANTAINA OLOSUHDEASIOIDEN RAUTAINEN KOULUTUSPÄIVÄ

9.30 Aamukahvia ja ajankohtaiskierros

10.00 Nurmijärven ulkoiluolosuhteiden kehittäminen ja haasteet. Nurmijärvi on kolmen keskustaajaman ja voimakkaan väestönkasvun kanssa taiteileva, ulkoileva kunta. Antero Lempiö, liikuntapäällikkö, Nurmijärvi.

11.10 Lähiliikuntapaikkarakentamisen seurantaselvitys. Millainen on hyvä lähiliikuntapaikka? Missä se on, kuka sitä käyttää entä saisiko sellaisen omalle kylälle? Reijo Ruokonen, Valo ry

12.00 Lounas

13.00 Oloverkko Suomen Ladussa. Eki Karlsson, toiminnanjohtaja, Suomen Latu

13.30 Haamuretkiä ja parempaa turvallisuutta! Miten Metsähallitus hoitaa turvallisuusasiat yli 7000 ulkoilureititkilometrillä ja sadoilla tulipaikoilla? Esimerkkejä ja keskustelua, myös haamurekeilystä. Anneli Leivo, luonnon virkistykäyttö, päällikkö, Metsähallitus.

14.30 Kahvitauko

15.00 Riskikartoitus ja turvallisuussuunnitelma yhdistyksen ulkoilutapahtumassa. Miten? Millon? Kenelle? Rautalankamalleja ja hyviä ohjeita. Elina Kokkonen ja Katja Kuisma-Sandgren, Suomen Latu

16.00 Nurmijärven parhaat retkipaikat. Ja NurLan kuulumiset. Päivän päätös. Nurmijärven Latu, Keijo West.

Päivän hinta osallistujille 30 €, sis aamu- ja päiväkahvit sekä lounaan.

LIITTOKOKOUSHINNAT

PE-SU 2HH 190 €
PE-SU 1HH 245 €

LA-SU 2HH 145 €
LA-SU 1HH 175 €

PELKÄT ATERIAT LA+SU 85 €
LOUNAS SUNNUNTAINA 13,50 €

ILMOITTAUDU LIITTOKOKOUKSEEN 2.4. MENNESSÄ:
[klikkaa tästä ilmoittautuaksesi](#)

LEIKKAA TÄSTÄ VALTAKIRJA

VALTAKIRJA

_____ ry valtuuttaa alla mainitut _____ jäsentä toimimaan yhdistyksen äänivaltaisena edustajana Suomen Latu ry:n kevätilittokokouksessa 19.4.2015. Yhdistyksen äänimäärä on _____ (enintään 6)

KOKOUSEDUSTAJAN NIMI ÄÄNIMÄÄRÄ

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

Yhdistys _____
Virallinen allekirjoitus (yhdistysrekisteri) _____

Paikka ja päiväys _____

ÄÄNIMÄÄRÄT

Virallinen jäsenmäärä 5.12.2014								
Yhdistys	JM	ÄM						
A-HAA-TEAM RY	28	1						
ALA-SATAKUNNAN RETKEILIJÄT RY	124	2						
ALAJÄRVEN LATU RY	119	2						
ALAVUDEN TERVAJALAT RY	408	5						
ARMONLAAKSON VAELETAJAT RY	273	3	KONTTAJÄRVEN KUNTOILIJAT RY	32	1	SAARIJÄRVEN LATU RY	412	5
ASIKKALAN TALLUKKAJALAT RY	282	3	KORPIEN KIERTÄJÄT RY	41	1	SAARISTON POLKU RY-SKÄRGÅRDSSTIGEN RF	77	1
ASKOLAN HIISI RY	75	1	KOTKAN LATU RY	341	4	SAIMAAN LATU RY	1868	6
AURANMAAN LATU RY	26	1	KOUVOLAN LATU RY	1410	6	SALAMAJALAISET RY *	0	0
AVANTOUINTISEURA NORPPA RY	72	1	KUHANKUONON LATU JA POLKU RY	300	3	SALLAN LATU RY	192	2
AVANTOUINTISEURA OITTAAN UPPO-NALLET RY	184	2	KUHMON LATU RY *	0	0	SALON SAMOOJAT RY	371	4
ENON LATU RY	180	2	KUORTANEEN LATU RY	218	3	SATA-HÄMEEN KARHUT RY *	0	0
ENÄJÄRVEN JÄÄHILEET RY	13	1	KURIKAN PAULAPIEKISUT RY	370	4	SATAKUNNAN KANSANSOUTU RY *	2	1
ESPOON LATU RY	2719	6	KURUN SAMOIJAT RY	264	3	SAVUKOSKEN LATU RY *	0	0
ESPOON PERHELIIKUNTAYHDISTYS RY	83	1	KUUSAAN LATU RY	477	5	SIEPPIJÄRVEN LATU JA POLKU RY *	0	0
EVÄNRÄVÄYTTÄJÄT RY	75	1	KUUSIJÄRVEN JÄÄKARHUT RY	466	5	SIIILIN LATU RY	582	6
GEOLIKKUJAT RY	92	1	LAIPAN YRITTÄJÄYHDISTYS RY	13	1	SKIDIT LIIKKUU RY	0	0
GRANI LATU RY	174	2	LAITLA LIIKKUJA RY	98	1	SODANKYLÄN LATU RY	151	2
HAAPAVEDEN LATU RY	192	2	LAKEUDEN ELÄMYSLIIKUNTA RY	47	1	SUOMEN LUMIKENKÄILIJÄT RY	77	1
HAIKKON KUNTOILIJAT RY	402	5	LAKUUDEN LATU RY	662	6	SUOMEN MAASTOPYÖRÄILIJÄT RY	36	1
HAMINAN LATU RY	464	5	LAMMAISTEN MELOJAT RY	23	1	SUOMEN RETKILUISTELIJAT RY	2728	6
HANGON POLKU - HANGÖ STIG RY	102	2	LAMMIN LATU RY	79	1	SUOMEN TUNTURIRETKEILYN OPPIAAT JA YSTÄVÄT RY	18	1
HANKASALMEN LATU JA POLKU RY	178	2	LAPIN JOKOS RY	34	1	SUOMENSELÄN SAMOIJAT RY	266	3
HARJAVALLAN LATU JA POLKU RY	489	5	LAPINLAHDEN LATU RY	249	3	SUOMUSSALMEN SAMOOJAT RY	172	2
HARTOLAN LATU RY	64	1	LATUNEUVOJAT RY	161	2	SUONENJOEN LATU RY	305	4
HAUKIPUTAAN LATU RY	112	2	LATURETKEILIJÄT RY	486	5	SUUPOHJAN LATU RY	406	5
HEINOLAN LATU RY	493	5	LAUKAAN KUNTOLIIKUNTA RY	90	1	TAHKO PIHKALA -SEURA RY	42	1
HELSINGIN LATU RY	6160	6	LEMPÄÄLÄN SEUDUN SAMOOJAT RY	137	2	TAIVALKOSKEN LATU RY *	0	0
HELSINKI DIVING CLUB RY *	1	1	LESTIJOEN LATU RY	116	2	TAKAISIN LUONTOON RY *	0	0
HETAN LATU RY	201	3	LEVIN MELOJAT RY	40	1	TAMPEREEN TAIVALTAJAT RY	2114	6
HUIITTISTEN LATU JA POLKU RY	374	4	LIKOLAMMEN TALVIUIMARIT RY	130	2	TEIJON RETKEILIJÄT RY	9	1
HUOVINRETKI RY	359	4	LOHJAN SEUDUN LATU RY	545	6	TELJÄN LATU RY	80	1
HYVINKÄÄN LATU RY	544	6	LOIMAAN LATU RY	219	3	TERVEYSLIIKKUJAT RY *	0	0
HÄMEENLINNAN LATU RY	974	6	LOPEN SAMOOJAT RY	293	3	TEURONJOEN LATU RY	95	1
HÄRKÄTIEEN VAELETAJAT RY	243	3	LOUNAIS-HÄMEEN RETKI RY	252	3	TIIRISMAAN LATU RY	1037	6
HÄRMÄNMAAN LATU RY	225	3	LUONNOSSA KOTONAAN RY	403	5	TIKKAKOSKEN LATU RY	128	2
IJOEN ERÄMELOJAT RY	15	1	LUONNOSSA LIIKKUEN RY	36	1	TORNION LATU JA POLKU RY	354	4
IISALMEN LATU RY	892	6	LUONTO LÄHELLÄSI RY	19	1	TUNTURILATU RY	2688	6
IITIN LATU RY	329	4	LUUMÄEN KUNTOILIJAT RY *	0	0	TURUN LATU RY	1752	6
IKKAALISTEN KUNTOILIJAT RY	220	3	LÄNSI-VANTAAN LATU RY	252	3	TUUSULAN LATU JA PYÖRÄ RY	264	3
ILOISET SOUTAJAT RY *	0	0	MAASELÄN LATU RY	262	3	TÖYSÄN TALSIJAT RY	159	2
IMATRAN LAPINKÄVIJÄT RY	962	6	METSÄMÖRRIHOJAAJAT RY	1109	6	UUNISAAREN TALVIUINTISEURA RY	231	3
INKEROISTEN LATU RY	303	4	MIKKELIN LATU RY	875	6	VAASAN LATU RY	507	6
ITÄ-HELSINGIN RETKEILIJÄT RY *	0	0	MUONION LATU RY	182	2	VAKKA-SUOMEN LATU RY	303	4
IVALON LATU RY	330	4	MYLLYKOSKEN LATU RY	1010	6	VALKEAKOSKEN LATU RY	331	4
JAALAN JALOISET RY	213	3	MYNÄMÄEN SEUDUN LATU JA POLKU RY	125	2	VALKEALAN LATU RY	273	3
JANAKKALAN LATU RY	278	3	MÄMMLÄN NORPAT RY	51	1	VALTIMON VAELETAJAT RY *	12	1
JOENSUUN LATU RY	1569	6	MÄNTSÄLÄN RETKI RY	235	3	VAMMALAN RETKEILIJÄT RY	526	6
JOUTSENON LATU RY *	0	0	MÄNTYHARJUN REISSUPOLKU RY	279	3	VANTAAN LATU RY	1291	6
JUANKOSKEN KUNTOILIJAT RY	374	4	NIVALAN KUNTORIMPI RY	138	2	VARKAUDEN LATU RY	436	5
JURVAN TROMPIJAT RY *	0	0	NURMIJÄRVEN LATU RY	821	6	VESANNON LATU RY	47	1
JYVÄSKYLÄN LATU RY	2255	6	OLAVIN RETKEILIJÄT RY	599	6	VESILAHDEN LUONTO JA LATU RY	128	2
JÄMIN LATU RY	163	2	ORIMATTILAN LATU RY	455	5	VIGU RF	116	2
JÄRVENPÄÄN LATU RY	1009	6	OULUN LATU RY	1203	6	VIHDIN VAELETAJAT RY	339	4
JÄÄLINNA RY	5	1	OULUN TALVIUIMARIT RY	209	3	VIITASAAREN LATU RY	78	1
KAAKON LATU RY	263	3	OUNASVAARAN LATU RY	896	6	VIMPELIN LATU RY *	0	0
KAARINAN KULKUJAT RY	60	1	OUTOKUMMUN LATU RY *	0	0	VIRRRANVIEHÄT RY	233	3
KAJAANIN LATU RY	417	5	PADASJOEN LATU RY	75	1	VIRTAIN VAELETAJAT RY	112	2
KAJAK RY	31	1	PARIKKALAN LATUPIIAT JA -POJAT RY	462	5	VUOKATIN LATU RY	158	2
KALAJOEN LATU RY	158	2	PARKANON TARPOJAT RY *	0	0	WATER ROUTE RY	2	1
KANGASALAN LATU RY	404	5	PEIMARIN LATU JA POLKU RY	631	6	YLIVIESKAN LATU RY	428	5
KANGASALAN UINTISEURA RY	161	2	PELLON LATU JA POLKU RY	280	3	YLÄ-KARJALAN SAMOIJAT RY	122	2
KARHULAN LATU RY	539	6	PIEKSÄN LATU RY	333	4	ÄETSÄN KUNTO 81	263	3
KARJAAN-POHJAN KULKURIT RY *	0	0	PIELISEN LATU RY	209	3			
KARKKILAN LATU RY *	0	0	PIKOMALAN RETKEILIJÄT RY	107	2			
KARSTULAN SEUDUN SAMOIJAT RY	76	1	PIRKAN HIIHTO RY	103	2			
KATAJANOKAN JÄÄNSÄRKIJÄT RY	383	4	POGOSTAN LATU RY	93	1			
KEMIJÄRVEN LATU RY	105	2	PORIN LATU RY	615	6			
KEMIN LATU RY	144	2	PORKKALAN POLKU RY	273	3			
KEMINMAAN LADUNAVAAJAT RY	34	1	PUIJON LATU RY	1631	6			
KEMPELEEN LATU RY	101	2	PUNKALAITUMEN LATU JA POLKU RY	101	2			
KERAVAN LATU RY	710	6	PYHÄJOKISEUDUN LATU RY	152	2			
KERIMÄEN LATU RY *	0	0	PYHÄJÄRVEN LIIKKUJAT RY	113	2			
KEURUUN LATU RY	354	4	PYHÄT POLUT RY	90	1			
KIIKOISTEN KUNTOILIJAT RY	56	1	RAAHENSEUDUN LATU RY	205	3			
KIILOPÄÄN YSTÄVÄT RY	62	1	RAISION RINKKA RY	515	6			
KINNULAN LATU JA POLKU RY *	0	0	RANTASALMEN RETKEILIJÄT RY	123	2			
KITEEN RÄMPIJÄT RY	109	2	RAUMAN LATU RY	1034	6			
KITTILÄN LATU JA POLKU RY	105	2	RAUTALAMMIN LATU RY	47	1			
KIURUVEDEN LATU RY	162	2	RAUTAVAARAN LATU JA POLKU RY *	19	1			
KOKKOLAN LATU RY	937	6	RIIHILATU RY	435	5			
KOLARIN KUNTOILIJAT RY	41	1	RISTIINAN RINKKA RY	112	2			
KONNEVEDEN LUONTORETKEILIJÄT RY	55	1	RUKAN LATU RY	300	3			

78019

LIIKUTTAJA MUISTUTTAA

TÄSTÄ TIEDOTIMME:

FRISBEEGOLFISTA UUSI LATULAJI

Frisbeegolf on voimakkaassa kasvussa oleva liikuntamuoto. Lajia harrastetaan frisbeegolfradoilla, joita on Suomessa noin 400. Radat ovat pääasiassa kuntien, yritysten ja frisbeegolf seurojen ylläpitämiä.

Frisbeegolf on matalan kynnyksen laji, joka sopii lähes kaikentyyppisille kuntoon ja varallisuuteen katsomatta. Voimakkaasti lisääntynyt ratojen määrä tuo lajin harrastamisen mahdolliseksi useimmilla paikkakunnilla. Laji soveltuu erinomaisesti pienissä ryhmissä harrastettavaksi. Frisbeegolf voikin tuoda latuyhdistyksen toimintaan uuden kesäisen lajivaihtoehdon.

Suomen Ladun jäsenyhdistyksistä jo 17 toimii frisbeegolfin parissa. Juankoskella paikalliset harrastajat perustivat frisbeegolf-jaoston latuyhdistyksen alle. Suomen Latu toimitti viime vuonna kymmenelle kiinnostuneelle yhdistykselle setin

frisbeegolf-kiekkoja. Suomen Latu ja Frisbeegolfliitto ovat sopineet yhteistyöstä lajin edistämiseksi.

FRISBEEGOLF TUTUKSI -KURSSEJA TARJOLLA

Suomen Latu tarjoaa kesällä 2015 viidelle jäsenyhdistykselle mahdollisuuden järjestää joko 2 tunnin introkurssi tai 2,5 tunnin peruskurssi omalla paikkakunnallaan. Suomen Latu kustantaa kurssille kouluttajan; kurssin markkinointi ja järjestelyt ovat latuyhdistyksen vastuulla. Mikäli kurssi kiinnostaa, ota yhteyttä allekirjoittaneeseen 8.4. mennessä.

PAIKKAKUNNALLE UUSI FRISBEEGOLFRATA

Suomen Latu tarjoaa kolmelle jäsenyhdistykselle mahdollisuuden perustaa uusi frisbeegolf-rata omalle paikkakunnalle. Suomen Latu toimittaa valitulle yhdistykselle yhdeksän

korin setin ja Frisbeegolfliitto on luvannut asiantuntija-apua ratojen suunnittelussa. Vastuu radan rakentamisesta, tarvittavista luvista ja niihin liittyvistä kustannuksista jää yhdistykselle. Yhdistys voi tehdä yhteistyötä kunnan tai paikallisten yrittäjien kanssa. Frisbeegolfrata voisi olla hyvä keino vilkastuttaa esimerkiksi latumajojen käyttöä kesäisin.

PUHEENJOHTAJILLE ON LÄHETETTY MAALISKUUSSA TARKEMMAT OHJEET.

*Terveisin,
Mika Asikainen
koulutus- ja järjestöpäällikkö
Suomen Latu ry
mika.asikainen@suomenlatu.fi
0400-251389*

SPORTTIKLUBI

ETUJA SPORTTIREISSUILLE - LIITY SPORTTIKLUBIIN

Varmista seurallesi tai joukkueellesi edullinen majoitus ja muita etuja S-ryhmän toimipaikoissa.

Sporttiklubi on Sokos Hotellien ja Radisson Blu -hotellien yhteinen jäsenohjelma. Sporttiklubiin voivat liittyä kotimaiset urheiluseurat ja -joukkueet, ryhmän minimikoko on 11 henkilöä. Sporttiklubi toimii Suomessa, Tallinnassa ja Pietarissa. Liittyminen klubiin on maksutonta.

SOKOS HOTELS

Radisson
HOTELS & RESORTS

KLUBIN EDUT:

- Edulliset majoitushinnat koko sporttiryhmälle
- Ryhmäetu majoituksesta - 16 maksaa, yksi yöpyy ilmaiseksi
- Runsas aamiainen
- S-ryhmän lahjakorttietu
- Etuja ABC Liikennemyymälöissä

KATSO LISÄÄ JA LIITY NYT JÄSENEKSI: sokoshotels.fi/sporttiklubi >>

Vallataan liikuntapuistot iäkkäiden käyttöön!

Tartu haasteeseen – järjestä tapahtuma liikuntapuistossa toukokuussa 2015!

Tarjoamme käyttöösi maksuttomia materiaaleja markkinointiin sekä vertaisohjaajan oppaan voima- ja tasapainoharjoittelusta liikuntapuistossa.

Säännöllinen voima- ja tasapainoharjoittelu pitää kropan kunnossa ja mielen virkeänä!

Maksuton yhden päivän vertaisohjaajakoulutus 40:lle nopeimmin ilmoittautuneelle huhtikuussa! Ilmoittaudu mukaan **7.1.-31.3.2015** osoitteessa www.liikkeellavoimaavuosiin.fi

LIIKKEELLÄ VOIMAA VUOSIIN
IKÄIHMIKSEN LIIKUNNAN TOIMENPIDEOHJELMA

LIIKU
TERVEEMMÄKSI

HIIDENVEDELLÄ VIHDISSÄ 23.-24.5.

ERÄ-
MELONNAN
SM-KILPAILUT
2015

JÄRJESTÄÄ HIIDENVEDEN PURJEHTIJAT HIIPU
YHTEISTYÖSSÄ SUOMEN LADUN KANSSA
LISÄTIEDOT: WWW.ERAMELONTA.FI

Suomen
melonta-
ja soutuliitto ry

SUOMEN LATU

SUOMEN LADUN

VUOSI 2014 KERTOMUS

PUHEENJOHTAJALTA

Suomen Ladun toimintavuosi 2014 oli menestyksekkäs. Latuyhdistysten paikalliset ja alueelliset liikuntatilausudet samoin kuin valtakunnalliset tapahtumat kokosivat suuren määrän ihmisiä ulkoilun ja liikunnan pariin.

Valtakunnallisista tapahtumista jäivät vahvasti mukana olleiden mieliin Kiilopään 50-vuotisjuhla ja Talvisodan päättymisen 75-juhlavuoteen kuulunut Kiilopään Koukkaus.

Onnistunut koulutustoiminta oli tärkeässä asemassa eri lajeille ja kohderyhmille asetettujen liikunnallisten tavoitteiden saavuttamisessa. Samalla terveet elämäntavat ja myönteinen asenne luontoa ja liikuntaa kohtaan vahvistuivat.

Suomen Ladun strategiaa ollaan paraikaa uudistamassa tavoitteena syyskokoukselle 2015 tehtävä esitys uudeksi strategiaksi vuosille 2016–2021. Koko järjestön voimin tehtävä strategia antaa pitävän pohjan järjestön ja latuyhdistysten tulevien vuosien painopisteiden ja tavoitteiden saavuttamiselle. Samalla se mahdollistaa Suomen Ladun toiminnan ja talouden tasapainoisen kehittämisen tulevaisuudessakin. Strategian rinnalla on meneillään myös järjestön ja latuyhdistysten sääntöjen ajanmukaistamistyö.

Suomen Ladun tavoitteena on edesauttaa kaikkien 219 jäsenyhdistyksen toimintaa ja siten jokaisen 78000 henkilöjäsenen hyvinvointia. Siksi on tärkeää, että jäsenrekisteri ja erilaiset palvelut ovat jatkossakin kunnossa. Ajanmukainen viestintä mukaan lukien Liikuttaja -lehti sekä Latu ja Polku -lehti on ehdoton edellytys Ladun onnistuneen toiminnan ja vetovoimaisuuden takaamiseksi.

Haluan kiittää lämpimästi kaikkia Suomen Ladun ja latuyhdistysten luottamushenkilöitä sekä toimiston ja Kiilopään henkilöstöä yhteistyöstä sekä erityisesti osaavasta ja innovatiivisesta asenteesta. Niillä edesautetaan Suomen Ladun myönteistä kehittymistä muuttuvassa toimintaympäristössä myös tulevina vuosina.

Kiitän myös Ladun yhteistyökumppaneita ja yhteistyötahoja. Yhteinen tavoite liikkua ja liikuttaa ihmisiä ulkona mahdollisimman usein koituu viime kädessä ihmisten fyysisen ja henkisen hyvinvoinnin parhaaksi.

*Pekka Alanen
puheenjohtaja
Suomen Latu*

**SUOMEN LATU KOULUTTI
630 UUTTA
OHJAAJAA. | S. 4**

**SUOMEN LADUN
OMAVARAISUUSASTE
OLI TILIKAUDEN
PÄÄTTYESSÄ 64 %. | S. 26**

**SUOMEN LATU
KIILOPÄÄ
JUHLI 50-VUOTISTA
TAIVALTAAN | S. 22**

SUOMEN LADUN VUOSI 2014

SUOMEN LATU KOULUTTAA 4
AIKUISLIIKUNTA 6
VALTAKUNNALLISET TAPAHTUMAT 10
LASTEN JA PERHEIDEN TOIMINTA 12
PALVELUT JÄSENYHDISTYKSILLE 15
EDUNVALVONTA JA OLOSUHDETYÖ 18
ULKONEN VIESTINTÄ JA YHTEISTYÖ
LIIKUNNAN EDISTÄMISEKSI 20
TOIMINTAKESKUKSET 22
HALLINTO 24
TALOUS 26
LIITTEET

VUONNA 2014
SUOMEN LADUN
YHDISTYKSISSÄ
TEHTIIN 190 000
VAPAAEHTOISTA
TYÖTUNTIA.
| S. 16

LATU & POLKU
UUDISTUI | S. 20

78 019*

*Suomen Ladun jäsenmäärä vuoden 2014 lopussa. | S. 15

TOTEUTUNEITA KURSSEJA 92
UUSIA OHJAAJIA 630
KURSSIPALAUTTEIDEN KESKIMÄÄRÄ HYVÄ+

SUOMEN LATU KOULUTTAA

Suomen Ladun tehtävänä on lisätä säännöllistä, ympärivuotista ulkoilua ja terveysliikuntaa Suomessa. Järjestö kehittää ja ylläpitää laadukasta koulutustarjontaa sekä etsii uusia sisältöjä lajeihin ja toimintamuotoihin. Suomen Ladun vetovoimana on monipuolinen lajitarjonta, josta löytyy jokaiselle jotakin.

KOULUTUSUUDISTUS Suomen Ladun koulutusuudistustyötä jatkettiin. Koulutukset koottiin kolmen kokonaisuuden alle (lastentoiminta, aikuisliikunta, järjestötoiminta) ja koulutustarjontaa laajennettiin täydentämään havaittujen puutteiden osalta. Kurssien harmonisointi ja sisältöjen uudistus aloitettiin ohjaajakursseista. Retkeilytyöryhmä työsti uusia retkeilykoulutuksia, muuten uudistustyötä toteutettiin pääasiassa henkilökunta. Järjestötoiminnan puolella etsitään yhteistyökumppaneita, joiden olemassa olevia koulutuksia voimme hyödyntää.

OK-opintokeskus myönsi tukea koulutusuudistuksen toteuttamiseen.

KOULUTUSTOIMINTA 2014

Laajinta koulutus oli lasten toiminnassa. Vuonna 2014 koulutettiin 534 uutta ohjaajaa lasten toimintoihin. Aikuisliikunnassa uusia ohjaajia koulutettiin noin sata yhteensä kuudessa eri ulkoilulajissa. Koulutusten pääasialliset markkinointikanavat olivat Latu & Polku -lehti, Suomen Ladun verkkosivut ja Suomen Ladun Facebook-sivut.

Tavoitteena oli toteuttaa 97 kou-

lutusta vuoden aikana. Koulutuksia toteutui 92. Koulutusten laatu oli erittäin korkea. Yhteensä 58 kurssilta kerättyjen palautteiden keskimääräinen arvo oli 4,3 (asteikolla 1–5). Suunniteltujen, kaikille avoimien kurssien toteutusprosentti oli 72 %.

Marraskuussa järjestettiin koulutajatapaaminen, johon osallistui 35 kouluttajaa.

ENITEN KURSSITETTU LAJI JÄSENYHDISTYKSISSÄ:
GEOKÄTKÖILY, 65 KURSSIA

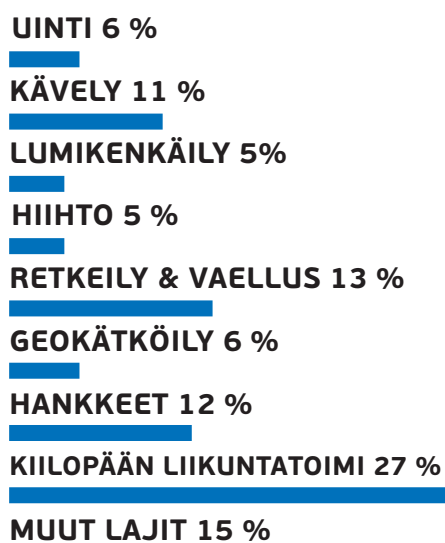

AIKUISLIIKUNTA

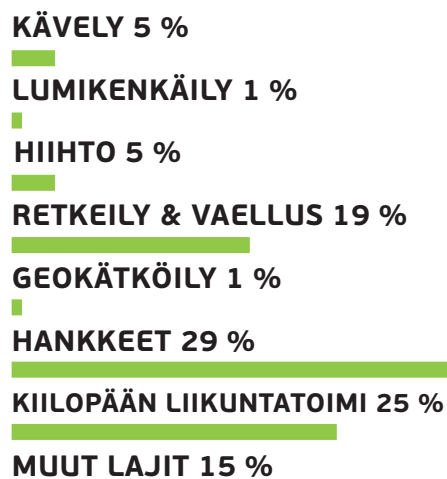
Suomen Ladun aikuisliikunnassa on kuusi avainlajia: retkeily, hiihto, sauvakävely, geokätköily, talviuinti ja lumikenkäily. Suomen Latu keskittyy näiden lajien edistämiseen ja koulutustyöhön.

Aikuisliikunnan kulujen (245 919 €) ja tuottojen (79 010 €) jakauma

KULUT

TUOTOT

Huom. Kuvassa on huomioitu sekä henkilöstökulut että muut kulut. Henkilöstökulut perustuvat henkilökunnan elokuussa 2014 tekemään itsearviointiin työajan jakautumisesta. Muut kulut perustuvat 2014 tilinpäätökseen.

Keskusjärjestö toimii avainlajiensa valtakunnallisena asiantuntijana ja kertoo niistä monipuolisesti verkkosivuillaan. Suomen Latu kouluttaa avainlajien ohjaajia sekä esittelee lajeja jäsenille ja suurelle yleisölle. Latuyhdistyksissä harrastetaan myös muita liikuntalajeja, yhteensä yli kahlakymmentä eri lajia. Suomen Latu tukee näitä lajeja resurssiensa mukaan. Jäsenyhdistysten toiminnassa painottuvat säännölliset harrasteryhmittä sekä vähemmän liikkuville suunnatut kannustavat lajesittelyt.

VAELLUS JA RETKEILY Suomen Latu toimii retkeilyn asiantuntijana ja kattojärjestönä. Tavoitteena on retkeilyn ja sen olosuhteiden edistäminen. Suomen Latu jäsenyhdistyksineen on merkittävin retkien ja vaellusten järjestäjä Suomessa, ja yhdistysten ulkoilumajat ympäri maata palvelevat retkeilyn tukikohdina. Latu & Polku -lehti jakaa tietoa retkikohteista, varusteista ja tarpeellisista erätaidoista.

Suomen Ladun jäsenyhdistykset järjestivät vuonna 2014 yhteensä kahdeksan retkeilykoulutusta sekä satoja erilaisia vaelluksia ja retkiä. Perinteinen vaelluskilpailu, Erävaelluksen Suomen-mestaruus, kilpailtiin Kiilopäällä 4.–7.9. Kilpailuun osallistui yhteensä 52 partiota. Järjestelyistä vastasi Suomen Erävaelluskilta.

Suomen Latu Kiilopää on monipuolisen retkeilytoiminnan keskus. Kiilopään opastoinnissa tehtiin tiivistä yhteistyötä Latuneuvojary:n kanssa. Uusien eräoppaiden kouluttamista jatkettiin opaskurssin kesäosuudella sekä sijoittamalla koulutuksen käyneitä oppaita Kiilopäälle harjoitteluun. Retkeilyn peruskurssija järjestettiin kaksi.

Retkeilyn koulutuksia kehittämään perustettiin kolmevuotinen retkeilytyöryhmä. Ensimmäisenä työryhmä alkoi suunnitella kaksipäiväistä sulan maan retkeilyn peruskurssia.

Metsähallituksen kanssa jatkettiin Luontoon.fi -sivuston sisällöntuotantoa ja markkinointia. Sivustolla oleva Retkeilyn ABC -kokonaisuus on Metsähallituksen, Suomen Ladun

ja Partiolaisten yhdessä kehittämä ja ylläpitämä palvelu, johon tuotettiin vuoden aikana uutta sisältöä.

HIIHTO Hiihdon suosio on viime vuosina ollut kasvussa hyvien talvien ansiosta. Vuosi 2014 oli kuitenkin harvinaisen vähäluminen aina Keski-Suomessa asti, jonka vuoksi tapahtumia sekä kurseja jouduttiin perumaan. Siitä huolimatta Suomen Ladun uusi viestintäkampanja Hiihtoniilot keräsi paljon huomiota ympäri Suomea. Hiihtoniilot oli erilainen hiihdon edistämiskampanja, jossa 14 Hiihtoniiloiksi pukeutunutta vapaaehtoista kannusti ihmisiä hiihtämään. Ensimmäistä kertaa järjestetyltä Hiihdon ohjaajakurssilta valmistui 21 uutta ohjaajaa. Loppuvuodesta valmistui opas hiihdonohjaajille.

Yhteistyö Startex Oy:n kanssa tiivistyi etenkin Hiihtoniilot -kampanjan myötä. Helsingin Paloheinän hiihtopalvelussa vuokrattiin asiakkaille Karhun suksia ja monoja sekä Start-sauvoja.

SAUVAKÄVELY JA KÄVELY Kävelylenkkeily on suomalaisten suosituin liikuntaharrastus. Myös sauvakävely on vakiintunut osaksi suo-

malaista ulkoilua. Monet Suomen Ladun jäsenyhdistykset järjestivät vuoden aikana säännöllisiä sauvakävelyryhmiä, jotka toimivat kevästä syksyyn. Elokuussa järjestettiin yhteistyössä Hyvä Terveys -lehden, FIX Liikuntakeskusten ja Urheiluhallit Oy:n kanssa Helsinki Nordic Walk -tapahtuma. Toisen kerran järjestetty sauvakävelytapahtuma keräsi Töölönlahden ympärille merkityille reiteille lähes 1000 kävelijää. Sanoma Magazines oli aktiivinen media-kumppani tapahtumassa.

Vuoden lopussa valmistui sauvakävelyvideo, jossa tekniikkavinkkien lisäksi opetetaan erilaisia alkuverryttely- ja venyttelyliikkeitä sekä sauvojen kanssa tehtäviä tehoharjoituksia. Suomen Latu liittyi erityisesti sauvakävelyn tutkimustyötä edistävän International Council of Nordic Walking -liiton jäseneksi. Sauvakävelyn yhteistyökumppanina jatkoi Startex Oy.

GEOKÄTKÖILY Suomen Latu edisti geokätköilyä kouluttamalla, viestimällä, järjestämällä tapahtumia ja tekemällä yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa. Suomen Ladun jäsenyhdistyksistä ainakin 54 järjesti kätköilytoimintaa vuonna 2014.

AIKUISLIIKUNNAN KURSSIT

KURSSIEN MÄÄRÄ / OSALLISTUJIEN MÄÄRÄ

GEOKÄTKÖILY TUTUKSI -KURSSI	65 / 1041
MELONTAKURSSI	63 / 587
RETKILUISTELUKURSSIT	32 / 1008
SUKSIEN VOITELUKURSSIT	15 / 280
HIHDON TEKNIKKAKURSSIT	14 / 189
SUUNNISTUSKURSSI	11 / 184
RETKEILYKURSSIT	10 / 79
AVANTOUIINTIKURSSI	8 / 191
SAUVAKÄVELYN TEKNIKKAKURSSI	8 / 86
FRISBEEGOLFKURSSI	7 / 162
MAASTORULLALUISTELU TUTUKSI -KURSSI	3 / 22
OPASKURSSI	2 / 22
SAUVAKÄVELYN OHJAAJAKURSSI	2 / 12
LUMIKENKÄILYN OHJAAJAKURSSI	1 / 13
GEOKÄTKÖILYN OHJAAJAKURSSI	1 / 7
HIHDONOHJAAJAKURSSI	1 / 21
MAASTOPYÖRÄILYN ALKEISOHJAAJAKURSSI	1 / 13
LUMIKENKÄILYN KOULUTTAJAKOULLUTUS	1 / 12

245 KURSSIA / 3930 OSALLISTUJAA

Keskusjärjestö piti vuoden aikana noin 20 geokätköily tutuksi -kurssia, joihin osallistui yli 300 henkilöä. Geokätköilyn ohjaajakoulutuksia järjestettiin yksi. Syksyllä perustettiin kolmevuotinen kätköilytyöryhmä tukemaan ja koordinoimaan järjestön kätköilytyötä. Kesällä järjestettiin maanlaajuinen äänestys parhaista luontokätköistä. Medianäkyvyyden yhteydessä painotettiin vastuullista kätköilyä.

GPS-valmistaja Garminin kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä. Garminin lahjoittamat GPS-laitteet olivat ahkerassa käytössä koulutuksissa ja tapahtumissa ympäri Suomea. Kaksi palkintolaitetta arvottiin vuoden aikana. Yhteistyössä koulutettiin myös asiantuntijoita retkimyymälöihin.

UINTI Suomen Latu edistää ympäri vuoden harrastettavaa luontouintia. Toiminnan painotus on talviuinnissa, jota harrastetaan noin 50 jäsenyhdistyksessä. Suomen Latu ja vuoden 2014 alusta aloittanut talviuintitoimikunta toimivat talviuinnin valtakunnallisena lajiliittona ja lajin edistäjänä. Toimikunta jalkautui vuoden aikana talviuintipaikoille ympäri Suomea, ja antoi turvallisuusohjeita ylläpitäjille. Talviuintipaikoille suunnattu opas valmistui ja talviuinnin omat Facebook-sivut avattiin.

Talviuintikausi huipentuu vuosittain Avantouinnin Suomenmestaruuskilpailuihin, jotka järjestettiin vuonna 2014 Vierumäen urheiluopistolla Heinolassa. Tapahtumaan osallistui noin 800 uimaria. Ounasvaaran Latu oli pääjärjestäjänä maaliskuussa pidetyissä Talviuinnin MM-kilpailuissa Rovaniemellä. Tapahtumaan osallistui yli 1400 uimaria, jotka edustivat 36 eri kansallisuutta.

Perinteiset talviuintikauden avajaiset järjestettiin lokakuun toisena viikonloppuna 28 paikkakunnalla. Keskusjärjestö tuki paikallisyhdistyksiä talviuinnin materiaalipaketilla. Lokakuussa kuvattiin myös video SM-kilpailujen kilpauintiosuuden mallisuorituksesta.

Kesän luontouintitapahtuma Töölönlahden Kuutamouinti järjestettiin

jo 16. kerran. Tapahtumaan osallistui yli 100 uimaria. Järjestäjinä toimivat Suomen Latu, Helsingin Latu, Pirkomalan Retkeilijät, Helsingin kaupunki ja Helsingin ympäristökeskus.

Kesä-elokuussa pilotoitiin Kesäuintihaaste Facebook-kampanjaa. Osallistujia kannustettiin uimaan luonnonvesissä läpi kesän. Facebook-sivu sai noin 400 tykkääjää.

LUMIKENKÄILY Lumikenkäilykoulutuksia järjestettiin sekä ohjaajille että harrastajille. Uusia kouluttajia valmistui 11, ja heistä tuli samalla myös Muumien lumikenkäilyn ohjaajia. Suomen Ladun toimintakeskukset jatkoivat suosittuja Lumikenkäily tutuksi -retkiään, ja vuokrasivat lumikenkiä sekä yksityishenkilöille että yrityksille. Loppuvuodesta aloitettiin lumikenkäilyn ohjaajan oppaan työstäminen. Suomen Latu jatkoi tiivistä yhteistyötä Suomen Lumikenkäilijät ry:n kanssa lajin edistämiseksi. Varusteiden osalta yhteistyökumppaneina jatkoivat Urheilutukku Hjorth ja Tubbs snowshoes.

ULKOILULAJIEN KIRJOJA Kuiden avainlajin lisäksi Suomen Ladun jäsenyhdistyksissä harrastetaan monia muitakin liikuntalajeja. Tässä esitellään pääsääntöisesti sellaiset lajit, joissa järjestettiin toimintaa vähintään 15 jäsenyhdistyksessä.

Pyöräilytoimintaa järjestettiin useammassa jäsenyhdistyksessä kuin mitään muuta lajia. Latuyhdistyksistä 95:llä oli pyöräilytoimintaa ja osallistumiskertoja eri pyöräilytapahtumiin kertyi lähes 14 000. Toimintaan kuuluivat lähinnä säännölliset viikko-pyöräilyt sekä pyöräretket kotimaassa ja ulkomailla. Keskusjärjestö teki lajityötä vaikuttamalla aktiivisesti Pyöräilykuntien verkoston Suomi Pyöräilee -työvaliokunnassa. OKM:n tukema maastopyöräilyn olosuhde- ja tarvekartoitus sekä niihin liittyvät hyvät käytännöt -hanke käynnistyi vauhdikkaasti syksyllä.

Melontaa harrastetaan noin joka neljännessä Suomen Ladun jäsenyhdistyksessä. Melontakertoja kertyi vuoden aikana yhteensä lähes 7000. Suomi Meloo ry edistää melontahar-

rastusta ja järjestää kerran vuodessa valtakunnallisen retkimelontatapahtuman. Vuonna 2014 tapahtuma vietettiin 30-vuotisjuhliin ja melontareitti kulki Joensuusta Heinolaan.

Lentopallo oli yksi eniten liikuttavia lajeja jäsenyhdistyksissä. Osallistumiskertoja 32 yhdistyksessä tuli vuoden aikana peräti 20000. Lentopallossa järjestettiin myös alueellisia turnauksia.

Soututoimintaa järjestettiin 21 jäsenyhdistyksessä. Monet yhdistykset osallistuivat lisäksi soutu- ja tapahtumiin.

Erityisesti ikäihmisille suunnattua toimintaa järjestettiin 20 jäsenyhdistyksessä yhteensä lähes 300 kertaa. Suomen Latu myönsi tukea latuyhdistysten Ikiliikkuja-hankkeille.

Vuoden 2014 hitiksi nousi frisbeegolf, joka tuli mukaan jo 17 latuyhdistyksen toimintaan. Syksyllä jätettiin avustushakemus Frisbeegolfkiertueen järjestämiseksi latuyhdistyksissä yhdessä Frisbeegolfliiton kanssa osana Valo ry:n hanketta. Suomen Latu jakoi 10 yhdistykselle 20 frisbeekiekon setit lajin edistämiseksi ja loppuvuonna hankittiin 32 frisbeegolfkoria latuyhdistysten käyttöön.

Retki- ja matkaluistelua edistää pääasiassa Suomen retkiluistelijat (SRL), joka on Suomen Ladun jäsenyhdistys. Yhdistys järjesti vuoden aikana 30 kurssia luistelijoille ja yhdistyksen retkille osallistui vuoden aikana lähes 2000 luistelijaa. Suomen Latu ja SRL jättivät syksyllä ministeriölle avustushakemuksen retki- ja matkaluistelun edistämisestä latuyhdistyksissä.

Yukigassen on japanilaisten kehittämä lumipallosotapeli, jossa 7-henkiset joukkueet pelaavat voitosta siihen tarkoitettulla kentällä. Suomen Latu osti toisen varustesetin lajin testaamiseksi. Vähälumisen vuoden takia lajia päästiin testaamaan vain Kiilopäällä.

YHDESSÄ -TAPAHTUMAT 2014 Suomen Ladulla oli vuonna 2014 kolme YHDESSÄ -päivää. Suomen Latu vastasi tapahtumien valtakunnallisesta viestinnästä ja avusti yhdis-

SUOMEN LADUN JÄSENYHDISTYKSISSÄ JÄRJESTETTIIN AIKUISLIIKUNTATOIMINTAA YLI 13 000 KERTAA.

tyksiä sisältöjen tuottamisessa. Päivät olivat 8.–9.2. YHDESSÄ Lumille, 10.5. YHDESSÄ Geokätköillen (Liiku Terveemmäksi -päivä) ja 30.–31.8. YHDESSÄ Retkelle (Suomen Luonnon -päivä). Jäsenyhdistykset saivat tukea tiedottamiseen sekä materiaalipaketin, jolla tuettiin käytännön järjestelyitä.

YHDESSÄ Lumille -tapahtumia järjestettiin 18 paikkakunnalla. Päivien sisältö koostui joko yhdestä tai useammasta talviliikuntalajista. YHDESSÄ Geokätköillen -päivään osallistui 19 jäsenyhdistystä järjestämällä kätköilytapahtuman, -koulutuksen tai muuta lajitoimintaa. YHDESSÄ Retkelle -päivän aikana järjestettiin yhteensä 24 retkeä, joista osa oli useamman jäsenyhdistyksen yhteisiä retkiä.

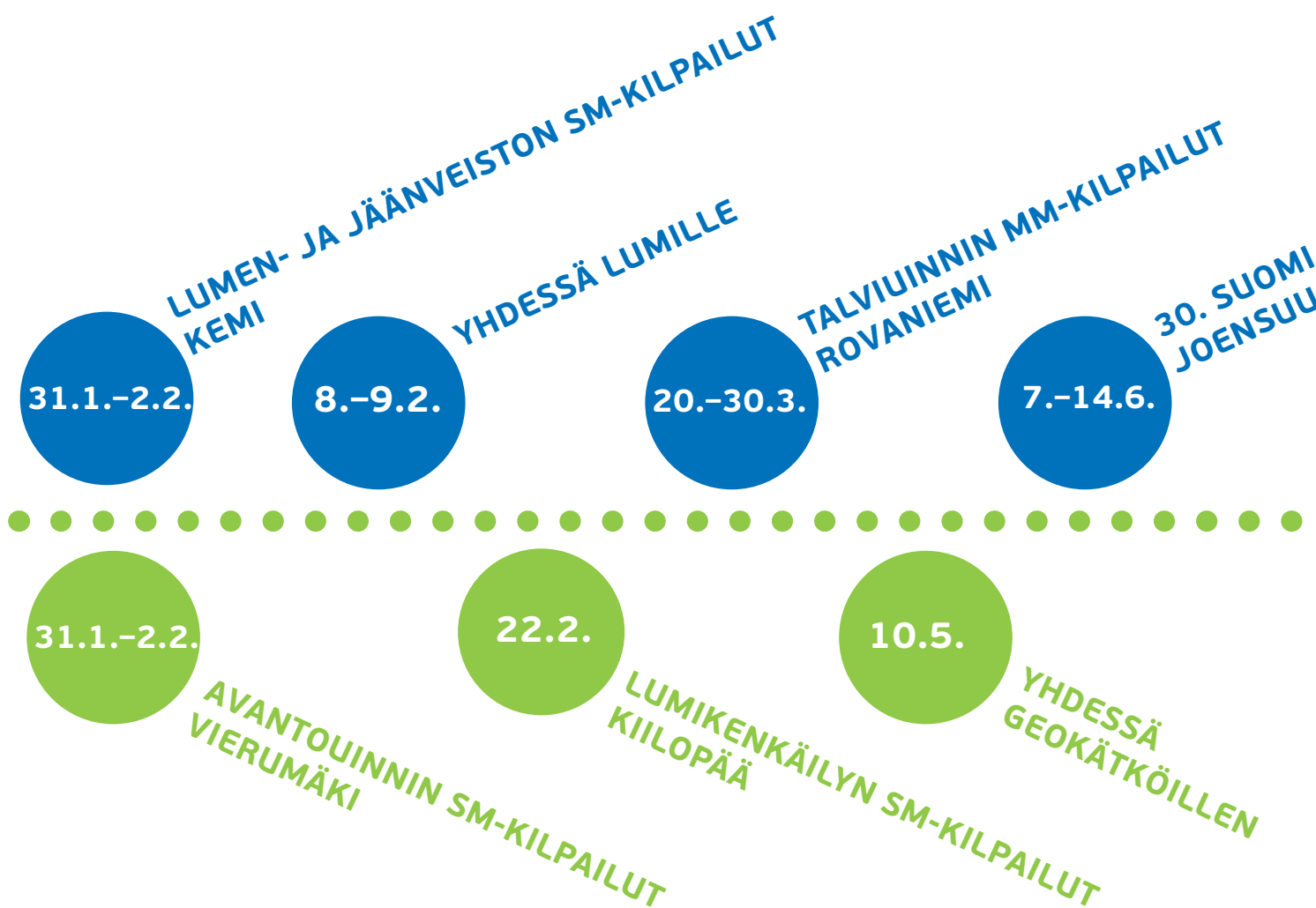
VEISTOLAJIT Lumen- ja jäänveistäjät kokoontuvat vuosittain veistotapahtumiin sekä Suomen Ladun koordinoimiin mestaruuskilpailuihin. Vuoden 2014 SM-kilpailut molemmissa lajeissa järjesti Kemin matkailu.

YHDISTYSTEN JÄRJESTÄMÄ AIKUISLIIKUNTA VUONNA 2014

LAJI	YHDISTYSTÄ	KERTAA	OSALLISTUMISKERTAA
Pyöräily	95	776	13710
Retkeily	90	291	5400
Hiihto	69	164	9209
Melonta	63	682	6824
Kävely	60	522	9446
Sauvakävely	56	937	7428
Geokätköily	54	113	2794
Vaellus	54	158	1898
Talviuinti	51	3484	139323
Lumikenkäily	46	112	1105
Lentopallo	32	1661	19552
Soutu	21	235	2789
Ikiliikkujat	20	279	2728
Frisbeegolf	18	246	5474
Vesiliikunta	13	97	1100
Retki- ja matkaluistelu	11	239	2365
Suunnistus	11	63	4399
Keppijumppa	10	236	4018
Kyykkä	9	270	1013
Erytisyryhmät	8	133	138
Veistot	7	12	189
Tanssi	6	166	1721
Mölkky	5	106	815
Muu liikuntatoiminta		2180	30214
YHTEENSÄ		13162	273652

VALTAKUNNALLISET TAPAHTUMAT

Valtakunnalliset tapahtumat lisäävät Suomen Ladun ja ulkoilun näkyvyyttä ja tuovat lajien harrastajia yhteen. Tapahtumia järjestivät Suomen Latu, jäsenyhdistykset ja yhteistyökumppanit.

Valtakunnallisten tapahtumien kulujen (43 000 €) ja tuottojen (6 500 €) jakauma

KULLUT (43 000 €)

TUOTOT (6 500 €)

SM-KISAT JA VASTAAVAT 46 %

SM-KISAT JA VASTAAVAT 100 %

YHDESSÄ-PÄIVÄT 33 %

TUETUT PAIKALLISTAPAHTUMAT 21 %

Huom. Kuvassa on huomioitu sekä henkilöstökulut että muut kulut. Henkilöstökulut perustuvat henkilökunnan elokuussa 2014 tekemään itsearviointiin työajan jakautumisesta. Muut kulut perustuvat 2014 tilinpäätökseen.

ALUEELLISET TAPAHTUMAT

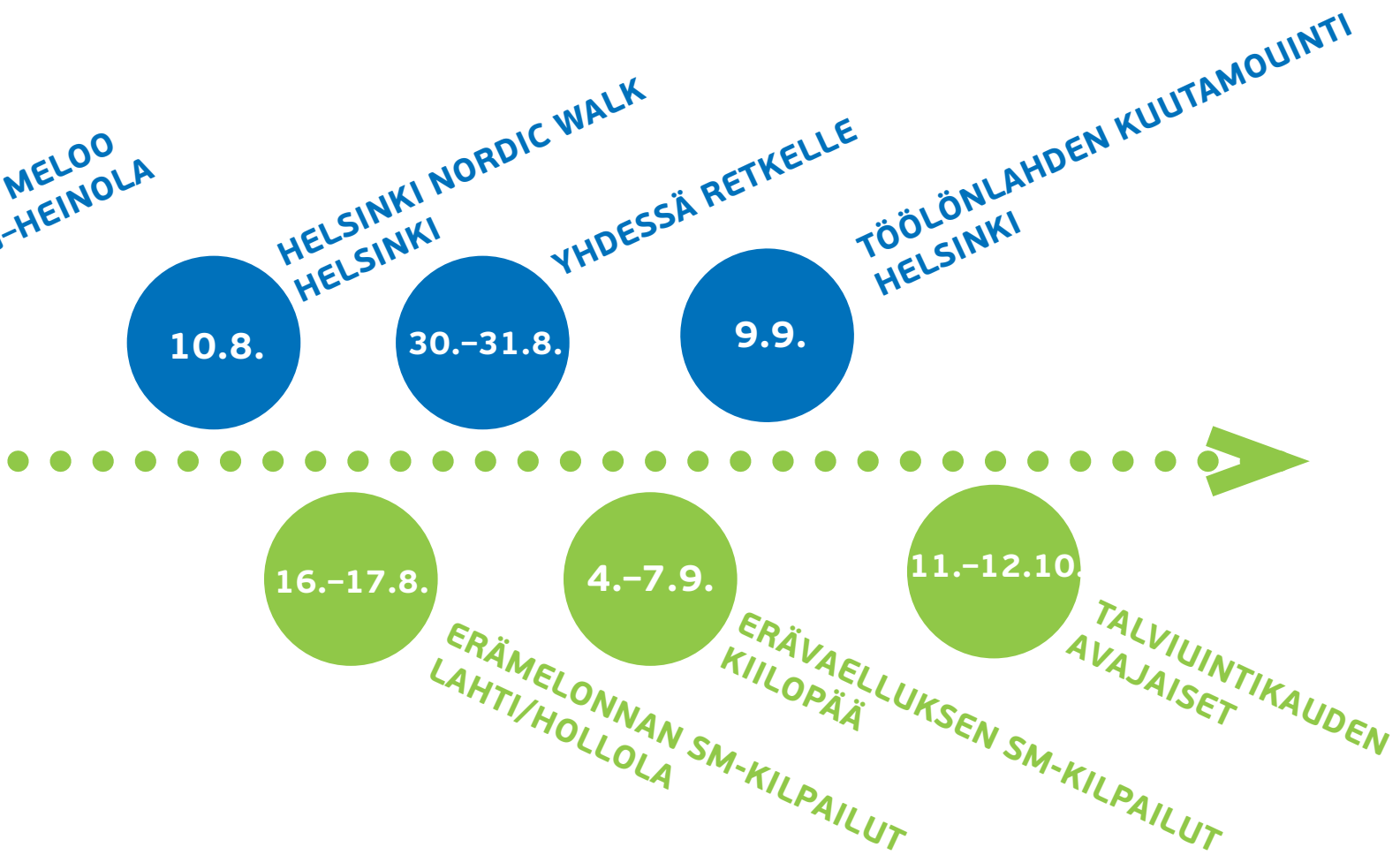
Kymi-Vuoksen Leiripäivät 27.-29.6.

Savo-Karjalan kyykkäturnaus 7.9.

Lapin alueen lentopalloturnaus 15.11.

Savo-Karjalan alueen lentopalloturnaus 22.3.

Savo-Karjalan YHDESSÄ retkelle -tapahtuma 31.8.

LASTEN JA PERHEIDEN TOIMINTA

Suomen Ladun lasten ja perheiden toiminnassa välitetään terveitä elämänarvoja sekä myönteistä asennetta luontoa ja liikuntaa kohtaan. Tavoitteena on oppia nauttimaan luonnosta sen omilla ehdoilla ja saada luonnossa liikkumisesta elinikäinen harrastus. Suomen Latu kouluttaa runsaasti lastentoiminnan ohjaajia, jotka työskentelevät monilla eri alueilla.

Lastentoiminnan kulujen (198 000 €) ja tuottojen (97 000 €) jakauma.

KULLUT

LUONNOSSA KOTONAAN 7 %

MUUMIEN ULKOILUKOULUT 24 %

METSÄMÖRRI 47 %

HANKKEET 16 %

MUUT LANUPE 15 %

TUOTOT

MUUMIEN ULKOILUKOULUT 17 %

METSÄMÖRRI 54 %

HANKKEET 29 %

Huom. Kuvassa on huomioitu sekä henkilöstökulut että muut kulut. Henkilöstökulut perustuvat henkilökunnan elokuussa 2014 tekemään itsearviointiin työajan jakautumisesta. Muut kulut perustuvat 2014 tilinpäätökseen.

MUUMIEN ULKOILUKOULUT

Muumien ulkoilukouluihin kuuluu hiihto-, lumikenkäily- ja retkeilykoulu. Muumien ulkoilukoulutoimintaa toteutetaan varhaiskasvatuksessa ja Suomen Ladun jäsenyhdistyksissä sekä muissa yhdistyksissä ja seuroissa.

Vuoden 2014 kurssivalikoimaan kuului Muumien hiihtokoulun ohjaajakurssi ja kasvatusalan henkilöstölle suunnattu ohjaajakurssi, Retkihemulit-teemakurssi, Muumien hiihdonohjaajan päivityskurssi sekä Muumien lumikenkäily- ja retkeilykoulun ohjaajakurssi.

Yhdessä Allergia- ja Astmaliiton kanssa toteutettiin Muumien lumikenkäilykiertue kuudella paikkakunnalla. Järjestäjinä toimivat paikallisyhdistykset yhdessä keskusjärjestöjen kanssa. Kiertue tavoitti valtakunnallisesti yli 2500 ihmistä, ja se oli osa Cityliikkuja -hanketta ja Suomen Ladun YHDESSÄ-teemaa.

Muumien retkeilykoulu lanseerattiin suurelle yleisölle huhtikuussa 2014 osana Muumien ulkoilukoulujen kokonaisuutta. Samalla julkaistiin työryhmän tuottama Muumien retkeilykoulun ohjaajan opas sekä toimintaa tukevaa materiaalia.

METSÄMÖRRI Metsämörri on satuhahmo, joka johdattaa lapset luontoon leikkien, laulujen, lorujen ja liikunnan kautta. Metsämörri-toimintaa toteutetaan osana varhaiskasvatusta, koulun toimintaa sekä kerhomuotoisesti Suomen Ladun jäsenyhdistyksissä ja muissa yhdistyksissä ja seuroissa. Vuonna 2014 27 yhdistystä järjesti metsämörri-toimintaa, johon osallistui yhteensä 2603. Kaikkiaan metsämörri-toimintaan osallistuu vuosittain noin 50 000 lasta.

Metsämörri-toiminnan viestintäkanavana toimi www.metsamorri.fi -sivusto. Kaikille avoimeen Metsämörri-klubiin oli vuoden loppuun mennessä liittynyt 524 henkeä. Klubilaisille lähetettiin vuoden aikana kaksi sähköistä kirjettä. Laadukkaasta metsämörri-toiminnasta myönnettiin Meillä on Metsämörri -laatumunus 34 taholle.

Metsämörriin ohjaajakoulutuksia järjestettiin yhteensä 27 ja niille osallistui 383 henkeä. Metsämörriohjaajan jatkokurssin uudistamista varten perustettiin Metsämörri ystävineen -työryhmä, joka kokoontui kaksi kertaa. Uudistettu koulutus julkaistaan keväällä 2016.

Yhteistyössä Finlands Svenska Idrottsförbundet ja Suomen Metsäyhdistyksen kanssa järjestettiin Kansainvälisenä metsien päivänä, 21.3., Puun päivä. Yli 9 000 lasta ohjaajineen osallistui päivään istuttamalla männyn siemenen. Siemenet lahjoitti Siemen Forelia. Syyskuussa järjestettiin Metsämörri-ilaston istutuspäivän tapahtuma Espoossa Suomen Metsäsäätön tukemana.

LUONNOSSA KOTONAAN Luonnossa kotonaan (LK)-toiminnan kehittäminen jatkui. Edellisenä vuonna toteutetun laajan arvioinnin tulosten perusteella laadittiin uutta toimintamallia. Kehittämistyössä oli mukana Luonnossa kotonaan ry ja Luonnossa kotonaan -toimipaikat. Syksyllä perustettiin LK työryhmä. Kehittämistyön tuloksena täsmennettiin toiminnan ydinajatus sekä siihen liittyviä toiminnan sisältöjä ja kriteerejä. Lisäksi laadittiin uuden mallin mukaisia materiaaleja. Vuoden lopussa LK -toimipaikkoja oli 13. Lapsia toiminnassa oli mukana yhteensä 262. LK -henkilökunnan

verkostotapaamiseen lokakuussa Espoossa osallistui 38 henkeä.

ANGRY BIRDS -TALVILIIKUNTA-TAPAHTUMA Angry Birds -talviliikuntatapahtuma, Angry Birds goes skiing, järjestettiin maaliskuussa Rovaniemellä, talviuinnin MM-kilpailun yhteydessä. Tapahtumassa lintuhahmot innostivat alle 10-vuotiaita lapsia perheineen hiihtoleikkeihin ja -tehtäviin. Kaksipäiväiseen tapahtumaan osallistui noin 1000 henkeä. Tapahtuma järjestettiin yhteistyössä Rovion ja Ounasvaaran latu ry:n kanssa. Marraskuussa aloitettiin talven 2015 tapahtumien suunnittelu. Toiminnan kehittämiseksi laadittiin hankehakemus Opetus- ja kulttuuriministeriöön.

AVAIMET LUONTOON Avaimet luontoon -hankkeessa kehitettiin aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaukselle koulutus, joka antaa valmiudet matalan kynnyksen ulkoilun ja luontoliikunnan toteuttamiseen. Koulutusta varten tuotettiin myös ohjaajan opas. Tammikuussa 2014 järjestettiin kouluttajakoulutus johon osallistui yhteensä 12 Suomen Ladun ja liikunnan aluejärjestöjen kouluttajaa. Seitsemän liikunnan aluejärjestön kanssa solmittiin sopimus Avaimet luontoon -koulutusten järjestämisestä jatkossa. Suomen Latu ja Hämeen Liikunta ja Urheilu järjestivät ohjaajakoulutukset.

SUOMEN LADUN JÄRJESTÄMÄT LASTENTOIMINNAN OHJAAJAKURSSIT

KURSSIEN MÄÄRÄ / OSALLISTUJIEN MÄÄRÄ

AVAIMET LUONTOON	1/7
RETKEILYKUMMI-INFO	2/17
LUONTOLIIKUNTA	
KOULUJEN KERHOILLE	1/10
MUUMIEN HIIHTOKOULU (2 PV)	2/32
MUUMIEN HIIHTOKOULU KASVATUS	4/37
MUUMIEN LUMIKENKÄILY	2/22
MUUMIEN RETKEILYKOULU	4/35
MUUMI JA MÖRRIKOULUTTAJATA TAPAAMINEN	1/22
MÖRRIPERUS, AVOIN	10/138
MÖRRIPERUS, TILAUS	12/183
NUPUT/MYTYT	3/39
ESKARILAINEN	2/23

44 KURSSIA / 565 OSALLISTUJAA

**JÄSENYHDISTYSTEN SÄÄNNÖLLEISSÄ TOIMINNASSA
3859 ALLE 19-VUOTIASTA.**

**JÄSENYHDISTYSTEN TAPAHTUMISSA
12 469 ALLE 19-VUOTIASTA.**

Hankkeessa kehitettiin Retkeilykummitoiminta. Retkeilykummi on vapaaehtoinen, joka mahdollistaa koulujen ja kerhojen retkeilytoiminnan tai ulkona tapahtuvan opetuksen ja edistää näin lasten ulkoilullista elämäntapaa Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama hanke päättyi huhtikuun 2014 lopussa, jonka jälkeen Avaimet luontoon -koulutus siirtyi osaksi järjestön pysyvää koulutustarjontaa.

LUOKASTA LUONTOON -HANKE Luokasta luontoon -hanke on opetus- ja kulttuuriministeriön tukema hanke. Hanke käynnistyi elokuussa 2014. Tavoitteena on edistää 1–4-luokkalaisten liikkumisen ja liikunnan määrää siirtämällä koulun opetusta ja kerhotoimintaa sisältä ulos luontoon. Hankkeen kolme osaluetta ovat: Opettajien kanssa tehtävä yhteistyö ja opettajille tuotettava tukimateriaali, Luontoliikuntaa koulujen kerhotoimintaan -koulutukset sekä Retkeilykummitoiminta.

Hankkeessa oli syksyllä 2014 mukana kolme pilottikoulua (neljä luokkaa). Yhteensä näissä luokissa oli 83 oppilasta. Hyvistä käytänteistä

kirjoitettiin opettajille materiaalia uuden opetussuunnitelman 2016 kanssa hyödynnettäväksi. Opettajien työn tukemiseksi perustettiin opettajaverkosto.

Luontoliikuntaa koulujen kerhotoimintaan -koulutusta ja sen materiaaleja suunniteltiin syksyllä 2014. Ensimmäiseen pilottikoulutukseen osallistui 10 opettajaa. Hanke jatkoi retkeilykummitoiminnan mahdollisuuksista ja merkityksestä viestittämistä sekä järjesti kaksi Retkeilykummi-infoa, joihin osallistui yhteensä 17 vapaaehtoistoimijaa.

Hankkeesta on viestitetty ja sitä on markkinoitu laajasti muun muassa Kasvatus metsässä – päivillä Oulussa ja Ympäristökasvatuspäivillä Virroilla. Hanke on herättänyt kiinnostusta myös opettajankoulutuslaitoksissa.

LASTEN JA NUORTEN TOIMIKUNTA Lasten ja nuorten toimikunta aloitti 2014–2016 toimikautensa. Toimikunnan tavoite on tukea ja lisätä jäsenyhdistysten lasten, nuorten ja perheiden toimintaa. Toimikunta kokoontui yhteensä neljä kertaa.

Nykytilannetta kartoittaakseen

toimikunta teetti yhdistyksille kyselyn, johon vastasi 54 yhdistystä. Jäsenyhdistysten lastentoimijoista koottiin verkosto, jonka ensitapaaminen oli lokakuussa Hämeenlinnassa. Tapaamiseen osallistui 44 henkeä 25 eri yhdistyksestä. Myös alueyhdyshenkilöt olivat mukana. Ketjun kautta verkostoon oli vuoden lopussa nimetty 67 henkeä.

**45 YHDISTYSTÄ JÄRJESTI
PERHELIKUNTA.
YHTEENSÄ NOIN 5300
OSALLISTUJAA.**

**27 YHDISTYSTÄ JÄRJESTI
METSÄMÖRRITOIMINTAA.
YHTEENSÄ 2603 LASTA.**

**13 YHDISTYSTÄ JÄRJESTI
MUUMIEN ULKOILUKOULU-
TOIMINTAA.
YHTEENSÄ 1342 LASTA.**

PALVELUT JÄSENYHDISTYKSILLE

Suomen Latu on 219 jäsenyhdistyksen muodostama keskusjärjestö. Suomen Ladun voima on sen jäsenyhdistyksissä ja niiden hyvinvoinnissa. Keskusjärjestön tehtävä on tukea jäsenyhdistyksiään monipuolisesti niiden toiminnassa.

Yhdistyspalveluiden kulujen (389 000 €) ja tuottojen (46 000 €) jakauma.

KULLUT

JÄSENREKISTERIPALVELU 32 %

JÄSENYHDISTYSTYÖ 18 %

ALUETOIMINTA JA -KOKOUKSET 7 %

TOIMINTASUUNNITELMA JA -KERTOMUS 5 %

TOIMIKUNNAT 6 %

LIITTOHALLITUS 9 %

LIITTOKOKOUKSET 23 %

MUUT LAJIT 23 %

TUOTOT

JÄSENYHDISTYSTYÖ 4 %

LIITTOKOKOUKSET 94 %

Huom. Kuvassa on huomioitu sekä henkilöstökulut että muut kulut. Henkilöstökulut perustuvat henkilökunnan elokuussa 2014 tekemään itsearviointiin työajan jakautumisesta. Muut kulut perustuvat 2014 tilinpäätökseen.

Suomen Ladun jäsenyhdistysten tärkein tehtävä on vakiinnuttaa luonnossa tapahtuva kunto- ja virkistysliikunta osaksi ihmisten arkea sekä edistää ulkoilukulttuuria ja ulkoilun hyviä tapoja. Jäsenyhdistykset liikuttavat ihmisiä monin tavoin. Erilaisen retkien ja tapahtumien lisäksi yhdistyksillä on runsaasti säännöllisiä liikuntaryhmiä. Jäsenyhdistyksissä tehtiin vuoden 2014 aikana noin 190 000 vapaaehtoista työtuntia. Keskimäärin yhdistyksillä oli toiminnassaan mukana 23 vapaaehtoista.

Maksettujen jäsenyyksien määrä oli vuoden lopussa 78 019 (ed. vuosi 78 802). Uusia jäseniä liittyi vuoden aikana yhteensä 7851, joista 11 % jäsenhankintakampanjan tuloksena.

Suomen Ladun järjestötoimintaa ohjasi vuosille 2014-16 nimetty

järjestötoimikunta, joka kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Toimikunnan keskeisimpiä tehtäviä olivat liittokokousvalmistelut ja yhdistystoiminnan käsikirjan päivittäminen sekä Askelmerkkejä yhdistyksen arkeen -oppaan julkaiseminen.

ANKKURI JA KETJU

Suurin osa jäsenyhdistyksistä oli vuonna 2014 mukana keskitetyssä jäsenrekisterissä, Ankkurissa. Suomen Latu peri jäsenmaksut jäseniltä ja tilitti yhdistysten osuudet niille kuudesti vuodessa. Jäsenyhdistyksille toimitettiin myös jäsenlistauksia ja osoitetarroja tarpeen mukaan. Ankkuria käyttää tietojen omatoimiseen selaamiseen ja listojen tai osoitteistojen muodostamiseen 152 yhdistystä. Ankkurikoulutus yhdistyskäyttäjille

järjestettiin kevätilittokokouksen yhteydessä. Yhdistyskäyttäjille laadittu ohje Ankkurin käyttöön päivitettiin syksyllä. Syksyllä Tunturilatu ja -kerhot siirtyivät jäsenrekisteriin. Kaikki jäsenpalveluun ilmoitetut Ansiomerkkin saajat kirjattiin Ankkuriin.

Ketju on Suomen Ladun jäsenyhdistyspalvelu, jossa yhdistykset ylläpitävät keskeisiä tietojen luotamushenkilöistä, jäsenmaksuista, toimipisteistä ja toimintamuodoista sekä tapahtumistaan. Yli tuhannella käyttäjällä on palveluun tunnukset.

LIITTOKOKOUKSET JA JÄRJESTÖKOULUTUKSET

26.-27.4. Kevätpäivät ja -liittokokous, Salossa. Liittokokouksessa oli edustettuna 62 jäsenyhdistystä ja läsnä 92 jäsenyhdistysten edustajaa ja

JÄSENYHDISTYKSISSÄ TEHTIIN VUODEN 2014 AIKANA NOIN 190 000 VAPAAEHTOISTA TYÖTUNTIA.

38 tarkkailijaa. Kokouksessa käsiteltiin muun muassa tulevaa strategia-prosessia.

20.–23.11. Syyspäivät ja -liittokokous, Kiilopää. Liittokokoukseen osallistui 79 yhdistystä ja 137 äänivaltaista kokousedustajaa sekä noin 60 muuta yhdistysten edustajaa. Viikonlopun aikana hyväksyttiin vuoden 2015 toimintasuunnitelma, työstettiin strategiaa ja tulevia uusia sääntöjä sekä juhlittiin 50-vuotiaasta Suomen Latu Kiilopäätä.

Suomen Latu kouluttaa vuosittain yhdistysten luottamushenkilöitä. Tammikuussa Ähtärissä ja maaliskuussa Iisalmessa pidetyille luottamushenkilöiden koulutuspäiville osallistui yhteensä yli viisikymmentä yhdistysaktiivia. Ankkuri- ja viestintäkoulutusta järjestettiin myös liittokokouksen yhteydessä.

Jäsenyhdistyksille tarjottiin mahdollisuus lähettää vuoden aikana kahdelle Suomen Ladun kurssille osallistujia maksutta. Maksuttomat osallistujat veloitettiin ohjaamaan toimintaa jäsenyhdistyksessä. Ilmaispaiikkoja käytettiin yhteensä 26, joista 23 lasten ja kolme aikuisliikunnassa.

ALUETOIMINTA Suomen Ladun jäsenyhdistykset jakautuvat kahdeksaan epäviralliseen latualueeseen, jotka ovat: Lappi, Oulu, Keski-Suomi, Savo-Karjala, Häme, Kymi-Vuoksi, Uusimaa ja Lounais-Suomi. Latualueet toimivat yhdistyksiä tukevana ja aktiivisena verkostona. Alueet koostuvat vuosittain syyskokouksiin, joissa suunnitellaan kunkin alueen seuraavan vuoden toimintaa.

Suomen Latu tuki aluetoimintaa rahallisesti myöntämällä kullekin alueelle 2 800 euron budjetin. Kullakin latualueella toimii vapaaehtoinen alueyhdyshenkilö. Vuonna 2014 he olivat Uudenmaan latualue: Jaakko Erkkola, Hämeen latualue: Anna-Maija Rae, Kymi-Vuoksen latualue: Henri Kekkonen, Keski-Suomen latualue: Seija Matilainen, Lounais-Suomen latualue: Paula Mannerjoki, Savo-Karjalan latualue: Markku Sohlman, Oulun latualue: Ulla Keski-Sämpä, Lapin latualue: Soili Ilmavirta.

Noin 2/3 yhdistyksistä osallistuu aluetoimintaan vähintään tiedottamalla siitä omalla jäsenistölleen.

JÄSENHANKINTA JA

JÄSENEDET Suomen Latu toteuttaa jäsenhankintakampanjoita valtakunnallisesti ja yhdessä yhdistysten kanssa. Passiivijäseniä houkuteltiin suoramarkkinointikirjeellä takaisin toimintaan. Syksyllä suunniteltiin markkinointimateriaalia vuonna 2015 alkavaan opiskelijajäsenyyskampanjaan. Latu & Polku -lehden joulukuun numerossa toivotettiin personoidulla kannella jäsenille hyvää joulua ja innostettiin ostamaan lahjaksi Suomen Ladun jäsenyys ystävälle.

Yhteisöhenkilöjäsenyys-, kannattajajäsenyys- sekä opiskelijajäsenyyslajeista tiedotettiin vuoden aikana. Vuoden lopulla 75 yhdistyksellä oli käytössä yhteisöhenkilöjäsenyys ja 35 yhdistyksellä kannattajajäsenyys.

TAPAHTUMATUKI

YHDISTYKSILLE Suomen Latu tuki jäsenyhdistysten tapahtumia erityisesti jäsenhankinta- ja markkinointimateriaalilla. Jäsenyhdistyksille toimitettiin:

127 materiaalipakettia

5 pop-up -jäsenhankinta- ja tapahtu-

mamarkkinointitiskiä

13 personoitua jäsenhankinta -banderollia (banderolli tehty nyt yhteensä 150 yhdistykselle)

satoja hiihto- ja kävelysauvoja

Suomen Latu tuki korostetusti paikallisyhdistysten osallistumista kymmeneen tapahtumaan.

Tuetut tapahtumat olivat:

- Valtakunnallinen laturetki Pirkan Hiihto
- Kv Erämessut Riihimäki
- Pyhäselän Jäähiihto Joensuu
- Talviuinnin MM-kisat Rovaniemi
- Uudenmaan latualueen Elämyskierros
- Kymi-Vuoksen leiripäivät
- Susiniemi-hiihto Mikkeli
- Huovinretket trilogia Säkylä
- Vauvasta Vaariin -leirit (Tunturilatu)
- Tiirismaan Laturetki

YHDISTYSVIERAILUT

Vuonna 2012 aloitettuja yhdistysvierailuja jatkettiin käymällä 38 jäsenyhdistyksen luona. Ensisijaisesti vierailtiin Lounais-Suomen ja Oulun latualueella. Vierailuissa kartoitettiin yhdistysten voimavaroja sekä annettiin vinkkejä ja ideoita toimintaan. Saadun palautteen perusteella yhdistykset kokivat vierailut hyödyllisiksi.

JÄSENYHDISTYSVIESTINTÄ

Suomen Ladun järjestöviestintä on suunnattu yhdistysten luottamushenkilöille ja järjestöaktiiveille sekä jäsenille. Tärkeimmät kanavat vuonna 2014 olivat Liikuttaja -yhdistyslehti, yhdistystiedote, Latu & Polku -lehden jäsensivut, Suomen Ladun verkkosivut ja sähköposti. Liikuttaja ilmestyi neljä kertaa, jonka lisäksi yhdistystiedote lähetettiin 11 kertaa. Uusille jäsenille lähetettiin oma uutiskirje, jossa oli tietoa jäsenyydestä, eduista ja Suomen Ladun eri tiedotuskanavista. Hallituksen kokouksista alettiin viestiä alueille yhteisellä tiedotteella.

Suomen Ladun jäsenyhdistykset viestivät suurelle yleisölle useimmiten lehti-ilmoituksella tai mediatiedotteella ja 80 yhdistyksessä myös Facebookin kautta. Jäsenilleen yhdistykset tiedottivat aktiivisesti sähkö-

postilla, omien nettisivujensa kautta sekä jäsentiedotteella. Yli sadalla jäsenyhdistyksellä on www-sivut sekä säännöllinen jäsenlehti tai -tiedote. Latualueet ovat myös luoneet omat Facebook-sivut, jotka toimivat osana alueellista viestintää.

Keväällä Piritta Seppälä piti Suomen Ladun jäsenyhdistyksille Yhdistyksen viestintä ja -verkkoviestintä -koulutuksen Salossa 25.4.2014. Suomen Latu tuki jäsenyhdistysten sähköistä viestintää myös liittokokouksissa, yhdistyskäynneillä ja puhe- linpalveluna.

JÄSENYSELYPALVELU Suomen Latu tarjoaa jäsenyhdistyksille mahdollisuuden toteuttaa sähköinen jäsenkysely. Kyselyllä kartoitetaan jäsenyytyväisyyttä sekä etsitään uusia vapaaehtoistoimijoita. Viisi latuyhdistystä toteutti kyselyn vuoden aikana.

Kuntomittari ja vertaislatulaiset Koulutetut vertaislatulaiset tukevat yhdistyksiä, jotka haluavat kehittää toimintaansa Kuntomittari -itserviointityökalun avulla. Vertaislatulaiset auttavat yhdistyksiä tarkastelemaan toimintaansa uudesta näkökulmasta sekä valitsemaan toiminnan kehityskohteen.

MUUT JÄSENPALVELUT Seuratuki on opetus- ja kulttuuriministeriön tukimuoto, jolla tuetaan paikallisten liikuntaseurojen lapsille ja nuorille suunnattua liikuntatoimintaa. Suomen Latu tarjosi jäsenyhdistyksille tukea hakuprosessissa joulukuussa.

Kaikissa jäsenyhdistysten tapahtumissa oli voimassa Suomen Ladun tapaturmavakuutus ja järjestäjän vastuuvakuutus. Pohjola Vakuutus toimi Suomen Ladun kumppanina rahoittamalla tapahtumamarkkinointimateriaalia.

Suomen Ladun myymättömiä lomaosakkeita Sastamalan Satuniemessä ja Kiilopään Outaladussa vuokrattiin yhdistysten ja jäsenten käyttöön.

Suomen Ladun yhteistyökumppani Datalatu Oy tarjosi jäsenyhdistyksille edullista kotisivutilaa sekä kotisivujen luontipalvelua.

ANSIOMERKIT JA MUUT

PALKINNOT Tunnustuksena Suomen Ladun tai sen jäsenyhdistyksen toiminta-ajatuksen toteuttamisesta sekä järjestö- ja talkootyöstä, Suomen Ladun hallitus myönsi vuonna 2014 ansiomerkkejä seuraavasti:

- Tahko Pihkala-mitali 1 kpl
  - Kultainen ansiomitali 15 kpl
  - Hopeinen ansiomitali 37 kpl
  - Pronssinen ansiomitali 49 kpl
- Lista ansiomerkkin saaneista henkilöistä on vuosikertomuksen liitteenä.

Ansioplaketteja myönnetään Suomen Ladun ulkopuoliselle yhteisölle tai henkilölle ansiokkaasta toiminnasta ja yhteistyöstä paikallisella tasolla. Ansioplaketteja myönnettiin yhteensä yhdeksän kappaletta.

Vuoden vetäjänä palkitaan henkilö, joka on usean vuoden ajan toiminnallaan onnistunut saamaan liikkeelle suuren määrän ihmisiä, tai jonka panos on tavalla tai toisella esimerkillisesti edistänyt Suomen Ladun sanomaa. Vuoden 2014 Vetäjänä palkittiin Juhani Enckell.

Maastohiihdättäjä-palkinto annetaan vuosittain latuyhdistykselle, joka menestyksekkäästi järjestää valtakunnallisen laturetken, hiihtokouluja tai muita hiihtotapahtumia. Myös latupohjien tekeminen tai vaikuttaminen hiihtolatuja aikaansaavaan kaa-voitukseen katsotaan eduksi. Vuoden 2013 Maastohiihdättäjä-palkinto myönnettiin Huovinretki ry:lle.

Lasten ja nuorten toiminnan edistäjänä palkitaan yhdistys, joka on menestyksellisesti toteuttanut lasten, nuorten tai perheiden toimintaa. Palkinto myönnettiin Kangasalan Latu ry:lle.

Suomen Liikuttaja -palkinto myönnetään yhteisölle, yritykselle tai yksityishenkilölle, joka toiminnallaan, esimerkillään tai innovaatiollaan liikuttaa tuhansia suomalaisia. Palkinto annettiin syysliittokokouksessa Suunnistusliitolle kuntorastitoiminnasta.

Jaakko Paavela -stipendi myönnettiin tänä vuonna uudesta onnistuneesta toimintamuodosta. Stipendin sai syyskokouksessa Siilin Latu aktiivisesta etuluokkatoiminnasta.

EDUNVALVONTA JA OLOSUHDETYÖ

Vuonna 2014 Suomen Latu jatkoi työtä ulkoilun edunvalvonnan ja ulkoiluolosuhteiden asiantuntijuuden vahvistamiseksi. Järjestöä pyydettiin laajasti mukaan erilaisiin tilaisuuksiin ja työryhmiin tuomaan ulkoilun ja virkistyskäytön näkökulmaa keskusteluun ja päätöksentekoon.

**KESKUSJÄRJESTÖ ANTOI 13 LAUSUNTOA,
JOTKA KÄSITTELVÄT MUUN MUASSA LAKIALOITTEITA
KANSALLISPUISTOJEN HOITO- JA KÄYTTÖSUUNNITELMIA.**

EDUNVALVONNAN KULUJEN (44 000 €) JA TUOTTOJEN (15 000 €) JAKAUMA

KULUT

TUOTOT

LAUSUNNOT & KANNANOTOT 17 %

JOKAMIEHENOIKEUDET 16 %

OLOVERKKO 10 %

HANKKEET 10 %

MUU EDUNVALVONTA JA OLOSUHDETYÖ 47 %

MUU EDUNVALVONTA JA OLOSUHDETYÖ 100 %

Huom. Kuvassa on huomioitu sekä henkilöstökulut että muut kulut. Henkilöstökulut perustuvat henkilökunnan elokuussa 2014 tekemään itsearviointiin työajan jakautumisesta. Muut kulut perustuvat 2014 tilinpäätökseen.

Suomen Ladun paikallisyhdistykset toimivat aktiivisesti paikallisten ulkoiluolosuhteiden edistämiseksi. Jäsenyhdistykset tekevät monipuolista yhteistyötä kunnan kanssa. Jäsenyhdistykset antoivat vuoden aikana yhteensä lähes 140 lausuntoa.

OLOSUHDEVERKOSTO

Suomen Ladulla on noin 30 ulkoilun olosuhdeverkostoon kuuluvaa jäsentä. Verkoston jäsenet lausuvat esimerkiksi Joensuun viherverkokeselvityksestä, edustivat Suomen Latua työryhmissä ja seminaareissa, antoivat tietoa paikallisista ulkoilun olosuhteista ja hoitivat ulkoiluasioita kunnan kanssa. Verkostolla oli tapaaminen Suomen Luontokeskus Haltiassa 13.6. Teemana oli haamu-retkeily ja kunnan ulkoilupaikkoihin vaikuttaminen.

SUOMEN LADUN ANTAMAT LAUSUNNOT

Vuonna 2014 keskusjärjestö antoi kaikkiaan 13 lausuntoa, jotka käsittelivät muun muassa:

- Hallituksen esityksiä kalastuslaiksi, liikuntalaiksi, luonnonsuojelulaiksi sekä Teijon ja Konneveden kansallispuistojen perustamislakeiksi

- Kansallispuistojen ja luonnonpuistojen hoito- ja käyttösuunnitelmia
- Metsähallituksen uudelleenorganisoitua
- Kansallista metsästrategiaa ja ympäristöministeriön strategiaa

JOKAMIEHENOIKEUDET

Suomen Latu piti vuoden aikana pyynnöstä koulutustilaisuuksia ja alustuksia jokamiehen oikeuksista. Jokamiehen oikeudet on otettu kattavammin mukaan järjestön omiin koulutussisältöihin.

UNESCOn aineettoman kulttuuriperinnön yleissopimus tuli Suomessa voimaan 2013. Museovirasto valmisteli sopimuksen toimeenpanoa 2014. Suomen Latu osallistui keskusteluun ja valmisteluun aktiivisesti tuomalla esiin jokamiehen oikeudet arvokkaana kansallisena, aineettomana kulttuuriperintönä.

ULKOILULAKI

Suomen Latu aloitti ympäristöministeriön tilauksesta ja rahoituksella ulkoilulain toimivuutta ja muutostarpeita koskevan selvitystyön. Syksyn aikana haastateltiin ulkoilulakia soveltavia tahoja ja kartoitettiin muutostarpeita mm. verkkokyselyllä.

ULKOILUREITTIIEN VAATIVUUSLUOKITTELU

Suomen Latu järjesti ulkoilureittien vaativuusluokittelukoulutusta neljällä tilauskurssilla, joilla oli yhteensä noin 60 osallistujaa.

ULKOILUFOORUMI

Ulkoilufoorumi on kahdenkymmenen järjestön yhteenliittymä, jonka tavoitteena on ylläpitää ja kehittää ulkoilun edellytyksiä ja turvata jokamiehen oikeuksien säilyminen. Foorumi edustaa ulkoilun eri tahoja valtioneuvoston, viranomaisten ja muiden järjestöjen suuntaan sekä vahvistaa ulkoilun asemaa ja harrastusta yhteiskunnassa. Ulkoilufoorumin isäntäjärjestönä toimi Suomen Partiolaiset. Tärkein tapahtuma oli eduskunnan pikkuparlamentissa järjestetty keskustelutilaisuus Metsähallituslaista 26.3. Ulkoilufoorumin kevätkokous ja Metsähallituksen isännöimä ulkoilujärjestöjen tapaaminen pidettiin 27.5. puolustusvoimilta ulkoilukäyttöön vapautuvassa Vallisaassa.

**SUOMEN LATU ALOITTI YMPÄRISTÖMINISTERIÖN
TILAUKSESTA JA RAHOITUKSELLA ULKOILULAIN
TOIMIVUUTTA JA MUUTOSTARPEITA
KOSKEVAN SELVITYSTYÖN.**

ULKOINEN VIESTINTÄ JA YHTEISTYÖ LIIKUNNAN EDISTÄMISEKSI

ULKOISEN VIESTINNÄN JA LIIKUNNAN EDISTÄMISEN YHTEISTYÖN KULUJEN (540 000 €) JA TUOTTOJEN (218 000 €) JAKAUMA

KULLUT

SISÄISET PALAVERIT 9 %

LATU&POLKU 62 %

LIIKUTTAJA 4 %

WWW-SIVUT 10 %

FB/SOME 2 %

MUU TAPAHT.MARK. 5 %

ULKOILUKALENTERI 4 %

SIDOSRYHMÄT JA YHTEISTYÖ 8 %

MUU VIESTINTÄ 3 %

TUOTOT

LATU&POLKU 45 %

LIIKUTTAJA 1 %

ULKOILUKALENTERI 53 %

SIDOSRYHMÄT JA YHTEISTYÖ 27 %

Huom. Kuvassa on huomioitu sekä henkilöstökulut että muut kulut. Henkilöstökulut perustuvat henkilökunnan elokuussa 2014 tekemään itsearviointiin työajan jakautumisesta. Muut kulut perustuvat 2014 tilinpäätökseen.

ULKOINEN VIESTINTÄ Latu & Polku -lehti on Suomen Ladun jäsenlehti ja suosituin jäsenetu. Latu & Polku -lehdestä on kasvanut viimeisen viiden vuoden aikana paitsi levikiltään suurin ja ylivoimaisesti luetuin, myös sisällöltään Suomen johtava, ulkoilun ja retkeilyn äänenkannattaja. Lehti uudistui syksyllä. Uudistuksen tavoitteena oli selkeyttää lehden rakennetta. Lukijat olivat erittäin tyytyväisiä sekä lehteen että uudistukseen. Asteikolla 1–5 kyselyiden tyytyväisyyskeskiarvo oli 4,2. Uudistuksen saama arvosana samalla asteikolla oli 4,4. Latu & Polku -lehden levikki oli 51 500 (LT 2013) ja se ilmestyi vuonna 2014 viisi kertaa.

Suomen Ladun verkkosivujen uudistaminen aloitettiin ja joulukuussa

saatiin valmiiksi Suomen Latu Kiilopään uudet sivut ja online -varausjärjestelmä. Suomen Ladun kaikkien www-sivujen kävijämäärä kasvoi 3 % edellisvuodesta. Yksilöityjä kävijöitä oli Google Analyticsin mukaan yhteensä 265 203.

Suomen Ladun henkilöstö viesti ja keskusteli jäsentensä ja asiakkaiden kanssa entistä enemmän Facebookissa. Facebook-tykkääjiä oli vuoden lopussa 6 995; kasvua viime vuodesta noin 60 %. Facebookissa järjestettiin kesällä myös #retkiseliefekuvakisa, johon osallistui kaikkiaan 115 kuvaa. Kisa kiinnosti some-kan-saa muutenkin, sillä kilpailukuviin tutustui 4 500 vierailijaa. Suomen Ladun YouTube-kanavalle tuotettiin 10 videota.

Suomen Ladun toiminta näkyi hyvin myös mediassa. Mediaseuran haaviin jäi 187 osumaa Suomen Ladusta. Suosituimmat aiheet olivat Hiihtoniilo-kampanja, YHDESSÄ-päivät sekä sauvakävely ja hiihto.

Suomen Ladun uutiskirje lähetettiin 12 kertaa vuoden aikana. Tilaaaja kirjeellä on 7 200.

LIIKUNTAJÄRJESTÖT JA SIDOSRYHMÄT Suomen Latu edistää strategisia tavoitteitaan sidosryhmäyhteistyöllä. Tärkeimmät yhteistyön muodot liittyvät ulkoiluun, liikuntaan, matkailuun, tutkimukseen, ympäristöasioihin ja nuorisotyöhön. Merkittävimmät sidosryhmät olivat opetus- ja kulttuuri-, ympäristö- sekä maa- ja metsätalousministeriöt, Met-

sähallitus ja Maa- ja metsätaloustuotajien keskusliitto MTK sekä Ulkoilufoorumi ja sen jäsenjärjestöt. Suomen Latu edisti ulkoilua myös yhteistyössä eri järjestöjen, yritysten ja yhteisöjen kanssa. Opiskelijoiden liikuntajärjestöjen kanssa tehtiin yhteistyötä nuorten liikuttamiseksi.

VALO RY Suomen Ladun toimisto sijaitsee Pasilassa valtakunnallisen liikunnan ja urheilun katto-organisaation Valo ry:n tiloissa. Suomen Latu teki vuonna 2014 Valon kanssa toiminnallista yhteistyötä, mutta päätöstä Valo ry:hyn liittymisestä ei edelleenkään tehty.

Suomen Latu haluaa liittyä yhteiseen liikunnan ja urheilun kattoorganisaatioon heti, kun yhteistyöstä saatava hyöty auttaa Suomen Latua selviytymään omista tehtävistään pitkällä aikavälillä nykyistä paremmin.

Liittymispäätökseen vaikuttaa erityisesti Valo ry:n kyky edistää kunto- ja terveystuotannon toimijoiden etuja tasa-arvoisesti muiden jäsenten etujen kanssa. Tässä työssä Valo ry otti myönteisen askeleen eteenpäin perustamalla laaja-alaisen Liikkujan Polku -verkoston, jonka käynnistämässä myös Suomen Latu on ollut vahvasti mukana. Lopulliseen päätökseen Suomen Ladun liittymisestä vaikuttaa myös tapa, jolla Valo ry ja sen kumppanit organisoivat alueellisen toimintansa tukemaan valtakunnallisten järjestöjen alueellista koulutusta ja paikallisyhdistyksiä. Suomen Latu pitää kriittisenä myös Valo ry:n ilmeistä tahtotilaa toimia jäsentensä erilaisten avustusten jakajana sekä kykyä käydä aiheesta avointa keskustelua yhteisön sisällä.

METSÄHALLITUS-YHTEISTYÖ

Suomen Latu on sopinut yhteistyöstä Metsähallituksen kanssa. Vuonna 2014 tehtiin yhteistyötä mm. Suomen luonnon päivän tapahtuman yhteydessä Luontokeskus Haltiassa. Haltian keväällä 2015 avattavaan näyttelyyn toimitettiin sisältöjä Suomen Ladun edistämistä ulkoilumuodoista.

Suomen Latu osallistui Metsähallituksen Luontopalveluiden uuden strategian prosessiin. Suomen Latu

oli mukana myös Urho Kekkosen kansallispuiston neuvottelukunnassa.

Metsähallitus oli mukana Suomen Ladun PyöräPolku-hankkeen ohjausryhmässä ja on myös edistänyt maastopyöräilyä omassa piirissään erittäin aktiivisesti.

LIIKU TERVEEMMÄKSI

NEUVOTTELUKUNTA Neuvottelukunta teki julkilausuman fyysisen inaktiivisuuden vähentämisestä. Sekä työryhmässä että neuvottelukunnassa pohdittiin istumisen vähentämiseen liittyviä toimenpiteitä.

POHJOISMAINEN

ULKOILUVERKOSTO Verkostossa toimivat kaikki pohjoismaiset ulkoilun keskusjärjestöt. Toiminnan pääpainona on yleinen ulkoilun poliittinen vaikuttaminen ja edunvalvonta. Verkosto kokoontui kaksi kertaa ja tuotti Pohjoismaiden Ulkoilujärjestöjen verkoston poliittisen ohjelman sekä haki ulkoilun vuotta varten hankerahoitusta Pohjoismaiselta ministerineuvostolta.

ENOS (EUROPEAN NETWORK OF OUTDOOR SPORTS)

Suomen Latu liittyi Euroopan ulkoiluverkoston (ENOS) perustajajäseneksi. Verkosto ajaa Euroopanlaajuisesti samantapaisia ulkoiluun liittyviä asioita kuin mitä järjestömmme ajaa Suomessa.

YHTEISTYÖKUMPPANIT

Suomen Ladun ja sen yhteistyökumppaneiden toiminta pohjautuu luonnon arvostamiseen sekä siellä tapahtuvan ulkoilun edistämiseen. Yritysyhteistyökumppaneiden tuoma taloudellinen lisäpanos hyödyttää koko Suomen Ladun jäsenistöä ja auttaa edistämään ulkoilullista elämäntapaa.

Vuonna 2014 päivitimme kumppanuuksien sisällöt. Voimassa olevat kumppanuusmuodot ovat pieni ulkoilukumppani ja iso ulkoilukumppani. Molempiin yhteistyömuotoihin voi valita lisäelementtejä. Kumppanuusvalikoimassa on lisäksi Suomen Ladun tapahtumakumppani, välinekumppani ja pääyhteistyökumppani, jotka sovitaan tapauskohtaisesti.

Vuonna 2014 teimme yhteistyötä seuraavien kumppaneiden kanssa:

Startex Oy
Karhu
Garmin Nordic Finland
Partioaitta
Sasta
Urheilutukku Hjorth
Pohjola Vakuutus
Nokian Jalkineet
Han Wag vaellusjalkineet
Omron askelmittarit
Hyvä Terveys-lehti
Sokos Hotels
Olympia Kaukomatkatoimisto
Blå Band / Continental Foods
Viking Line

Suomen Ladulla on lisäksi 27 kumppania, jotka edistävät henkilöstönsä hyvinvointia tai tarjoavat Suomen Ladun jäsenille erilaisia jäsenetuja. Vuonna 2014 Suomen Latu tarjosi 24 erilaista jäsenetumahdollisuutta jäsenkunnalleen.

KAUKORETKET Kaukoretket on Olympia Kaukomatkatoimiston ja Suomen Ladun yhteinen markkinointinimi liikunnallisille luonto- ja kulttuurimatkoille Eurooppaan ja kaukomaihin. Vuonna 2014 matkakohteita oli 11. Vuoden uutuusmatkakohteita olivat vaellus Tatravuorilla Slovakiassa sekä Kenian safari ja vaellusmatka samburujen kanssa. Suomen Latu välitti jäsenilleen myös Olympia Kaukomatkatoimiston kulttuurimatkoja.

SUOMEN LATU KIILOPÄÄLLÄ VIETETTIIN 50-VUOTISJUHLIA

TOIMINTAKESKUKSET

**Suomen Ladun toimintakeskuksissa toteutetaan järjestön sääntöjen mukaista, yleis-
hyödyllistä ja aatteellista toimintaa.**

SUOMEN LATU KIILOPÄÄ Suomen Latu Kiilopää sijaitsee Ylä-Lapissa, Saariselän kupeessa, missä Lapin luonto ja monipuoliset patikka- ja hiihtoreitit tarjoavat elämyksiä kaikille vieraille. Suomen Latu Kiilopää tarjoaa majoitus-, ravintola- sekä ohjelmalveluita Lapin tunturien tunnelmassa.

Vuosi 2014 oli juhlavuosi Kiilopään juhliessa 50-vuotista matkailutyötaivalta. Vuoteen sisältyi runsaasti erilaisia teema- ja kausitapahtumia painottuen juhlien osalta loppuvuoteen, jolloin mm. Suomen Ladun liittokokous ja sitä seurannut kutsuvierastapahtuma kruunasivat juhluvuoden. Vuoden aikana 67 jäsenyhdistystä käytti Kiilopään palveluja.

Tuloksellisesti vuosi mukaili edellisvuotta erityisesti majoituksen osalta, liikevaihdon ollessa lähes sama 882t€ (881/v.2013). Ravintola puolestaan kasvatti myyntiä liikevaihdon ollessa 698 t€ (600,3/v.2013). Ravintolatoiminnan kasvuun vaikutti pal-

jon Kiilopään parantunut tunnettuus ja lisääntyneet tapahtumat.

Kiilopää on myös kansainvälisten vieraiden suosiossa. Heidän osuus asiakaskunnasta kasvoi edellisvuodesta ja oli 37 %. Pääosin asiakkaat tulivat Keski-Euroopan alueelta.

Juhlavuoden aikana Kiilopään myyntipalvelussa siirryttiin myös uuteen aikakauteen. Nettisivut uusittiin ja uusi sähköinen online-varausjärjestelmä paransi lomapalveluiden varausta Kiilopäältä. Myyntipalveluiden uudistukset kasvattivat Suomen Latu Kiilopään kilpailukykyä.

Henkilöstöorganisaatiota uudistettiin perustamalla lähiesimiesverkko, jossa kullakin osastolla on operatiivinen esimies vastaamassa kasvavaan kysyntään ja palveluiden kehittämistarpeisiin.

**KIILOPÄÄN AATTEELLINEN
LIIKUNTATOIMINTA** Kiilopään aatteellinen toiminta on kaikille avointa liikuntatoimintaa, kuten

retkiä ja liikuntatapahtumia vierailijoille. Vuoden 2014 aikana Suomen Latu Kiilopään viikko-ohjelman mukaiseen ohjattuun liikuntatoimintaan osallistui yhteensä noin 7940 henkilöä. Yli 60 % toimintaan osallistujista oli ikäihmisiä.

Viikko-ohjelman rungon muodostivat ohjatut patikka-, lumikenkä- ja hiihtoretket. Vuonna 2014 ohjelmassa olivat myös opastetut suunnistusretket Kiilopään kiintorasteille, Yukigassen-lumipallosotaa, ohjattua frisbeegolfin pelaamista sekä kaksi kertaa viikossa järjestetty maastohiihtokoulu aloittelijoille.

Hiihtolomaviikoille Kiilopään piha-alueelle rakennettiin Muu-mihiihtomaa ja liukumäki. Muu-mihiihtokouluja pidettiin kolmena päivänä viikossa, viikoilla 8–10. Hiihtolomaviikoilla järjestettiin Wuuuf-liukurikisa sekä frisbeegolfia lumikenkäillen.

Helmikuussa pidettiin myös Lumikenkäilyn SM-kisat ja geokätköily

SUOMEN LATU KIILOPÄÄN OHJATTUUN LIIKUNTATOIMINTAAN OSALLISTUI LÄHES 8000 HENKILÖÄ.

-infotilaisuuksia. Maalis- ja huhtikuussa pidettiin kaikille avoimia leijahiihtoretkeä, jotka ovat Kiilopään uutta toimintaa. Kiilopään avoimet ovet tapahtuma järjestettiin huhtikuussa.

Kesäkuun kahdelle viikon mittaiselle lintukurssille osallistui yhteensä 45 henkilöä. Heinäkuussa ensimmäistä kertaa järjestetty joogakurssi sai hyvää palautetta. Suomen Ladun kesätapahtuma Kiilopää Summer Camp pidettiin heinä-elokuun vaihteissa.

Syyskuussa opiskelijoiden liikuntaliiton liikuntatutorit vierailivat Kiilopäällä. Marraskuussa järjestettiin talviuintiviikko ja talvisotahiihtotapahtuma, johon osallistui 300 henkeä.

SUOMEN LATU LIIKUNTAPALVELUT Suomen Ladun toimiston yhteyteen perustettiin pienimuotoinen ulkoilukeskus, joka palvelee pääasiassa yritysryhmiä. Toimintaa varten palkattiin henkilö vetämään ja koordinoimaan liikunnanohjaamista ja siihen liittyviä oheispalveluita. Toiminta käynnistettiin varsinaisesti huhtikuussa. Yrityслиikuntasesonkien ulkopuolella liikuntakoordinaattori työskenteli Suomen Ladun aikuisliikunnan parissa.

Liikuntapalvelujen toimipisteitä ovat Suomen Latu Liikuntapalvelun ja Paloheinän lisäksi pääkaupunkiseudun muut ulkoilupaikat. Suomen Latu etsii sopivia yhteistyökumppaneita liikunta- ja oheispalveluiden

toteuttajiksi. Heikko talvi heikensi vuoden taloudellista tulosta.

SUOMEN LATU HIIHTOPALVELUT Suomen Ladun Hiihtopalveluissa kunnostetaan, myydään ja vuokrataan hiihtovälineitä ja lumikenkiä sekä järjestetään erilaisia kursseja. Hiihtopalvelupiste sijaitsee Helsingin Paloheinässä Keskuspuiston latujen kupeessa. Paloheinän hiihtopalveluissa työskenteli 12 kausiluontoista työntekijää. Talvikaudella 2013/14 palveli viimeistä talveaan myös Tampereen hiihtopalvelupiste.

Vähälumisen talven vuoksi Paloheinässä kunnollinen hiihtokausi 2014 alkoi vasta tammikuun puolivälissä ja päättyi jo maaliskuun alussa. Hiihtopalvelut avasi ovensa kuitenkin jo joulukuun alkupuolella palvelemaan pääkaupunkiseudun aktiivisia hiihtäjiä. Suksihuollossa voideltiin yhteensä 1348 paria suksia hiihtokauden aikana.

Koululaisten suksi- ja lumikenkäpalvelusta vuokrattiin välineitä hiihtokaudella lähes joka arkipäivä ja kysyntää oli paljon. Hiihtokursseja järjestettiin Paloheinässä 27, joissa yhteensä 555 lasta ja aikuista opiskeli hiihdon tekniikoita. Edellisten vuosien tapaan Muumien hiihtokoulu olivat suosittuja ja aikuisten kursseista luisteluhiihdon peruskurssit olivat kysytyimpiä.

SUOMEN LATU YLLÄSKARTANO Ylläksellä Suomen Latu ry:n omistama Ylläskartano vuokrattiin 1.7.2014 alkaen 7

Fells Hostel- nimiselle yritykselle määräaikaisella vuokrasopimuksella kolmeksi vuodeksi. Kiinteistössä on tehty vuokranantajan toimesta kunnostustehtäviä, mutta muutoin toiminta perustuu olemassa oleviin puitteisiin.

SUOMEN LATU AKUMAJA Akumaja ja Dominickin mökki muodostavat eräretkeilyn keskuksen Pais-tuntureiden erämaa-alueen rajalla. Mökit sijaitsevat Akujoen varrella, tiettömän taipaleen takana. Tenojoen laaksosta viimeiset kolme kilometriä on taivallettava patikoiden tai hiihtäen.

Huollot ja rakennusasiat Akumajalla ja Dominickin mökillä hoitaa Latuneuvojat ry. Normaaleilla huoltoviikoilla tehtiin polttopuita ja suursiivous mökeissä ja saunassa sekä saatettiin katonhuolto ja korjaus loppuun ja parannettiin Dominickin mökin eristyksiä. Toukokuussa alueelle saatiin sähköistys, kun sinne pystytettiin tuuligeneraattori ja asennettiin aurinkopaneeli ja akut. Kaapeli vedettiin sekä Akumajaan että Dominickin mökkiin ja molempiin asennettiin valaisimet.

Akumajalla oli asukkaita yhdeksän viikon aikana noin 100 henkilöä ja Dominickin mökillä viiden viikon aikana noin 20 henkilöä.

HALLINTO

HALLINNON KULUJEN (429 000 €) JAKAUMA

TALOUSHALLINTO 28 %

SOPIMUKSET 1 %

HALLINNON HENKILÖSTÖ 19 %

KOULUTUKSIIN OSAL. 4 %

BUDJETTI & SEURANTA 5 %

MATKA -JA KOKOUSJÄR., ASIAKASPALV. 4 %

TOIMISTOKULUT 35 %

MUUT HALLINTO 4 %

**SUOMEN LADUSSA
TEHTIIN
VUONNA 2014
YHTEENSÄ 34,8
HENKILÖTYÖVUOTTA**

Huom. Kuvassa on huomioitu sekä henkilöstökulut että muut kulut. Henkilöstökulut perustuvat henkilökunnan elokuussa 2014 tekemään itsearviointiin työajan jakautumisesta. Muut kulut perustuvat 2014 tilinpäätökseen.

VISIO, STRATEGIA JA MITTARISTO

Järjestön toimintaa ohjaa strategia 2008–15, jossa on viisi painopistettä: vahva paikallistason toiminta, yhteisöllisyys, ulkoilun ja retkeilyn asiantuntijuus, aktiivinen vaikuttaminen sekä tehokas organisaatio ja hallinto. Yhteisöllisyyden vahvistaminen oli erityisenä painopisteenä.

Toimintaa ja tulosta seurattiin kuukausittain yhteisen mittariston

avulla. Mittareilla seurataan mm. jäsenmäärän kehitystä, hallinnon prosessien tehokkuutta, toimivien jäsenyhdistysten määrää sekä koulutustavoitteiden toteutumista.

Suomen Ladun uutta strategiaa vuosille 2016-21 työstettiin hallituksen ja henkilökunnan tilaisuuksissa. Syksyllä henkilökunta tuotti mittavan määrän toimintaympäristön analyysijä. Alustava uusi visio, päivitetty perustehtävä ja toiminnan arvot

esiteltiin syysliittokokouksessa. Koko strategiasta päätetään vuonna 2015.

LIITTOHALLITUS JA LUOTTA- MUSHENKILÖT

Suomen Ladun kymmenjäseninen hallitus kokoontui vuoden 2014 aikana seitsemän kertaa. Keskeisiä asioita järjestötoiminnan ylläpidon ja kehittämisen lisäksi olivat uuden strategian työstäminen ja mm. liikuntalakiesityksestä lausuminen. Esittelijänä hallituksen

kokouksissa toimi Suomen Ladun toiminnanjohtaja Eki Karlsson ja sihteerinä koulutus- ja järjestöpäällikkö Mika Asikainen. Hallituksen kokoukset valmisteli työvaliokunta, johon kuuluivat hallituksen puheenjohtajat ja toiminnanjohtaja. Työvaliokunta kokoontui pääsääntöisesti ennen hallituksen kokouksia.

LIITTOHALLITUKSEN KOKOONPANO JA OSALLISTUMINEN KOKOUKSIIN

Pekka Alanen (pj) 7/8
Petri Kulha (1. vpj) 8/8
Anja Korhonen (2. vpj) 8/8
Seppo Arvio 8/8
Hannu Backman 7/8
Helena Kempas 8/8
Anneli Leivo 7/8
Raimo Mäenpää 7/8
Matti Niemelä 8/8
Ilpo Vuori 8/8

HENKILÖSTÖHALLINTO Suomen Ladussa tehtiin vuonna 2014 yhteensä 34,8 henkilötyövuotta, joista 16,8 toimistolla, 2,9 ulkoilukeskuksissa ja 15,1 Kiilopäällä. Vakinaista henkilökuntaa oli vuoden lopussa 25 henkilöä. Vuoden aikana työskenteli erilaisissa projekti- ja sesonkitehtävissä useita määräaikaista työntekijöitä. Suomen Ladussa noudatetaan seuraavia työehtosopimuksia: Urheilujärjestöjä koskeva työehtosopimus, Ohjelmapalvelualan työehtosopimus, Kiinteistöalan työehtosopimus sekä Majoitus- ja ravitsemisalan työntekijöiden ja esimiesten työehtosopimukset. Suomen Latu tuki henkilökunnan koulutusta ja ammatitaidon kehittymistä järjestämällä työntekijöille työhön ja käytössä oleviin järjestelmiin liittyvää koulutusta säännöllisesti. Työssäjaksamista ja työilmapiiriä selvitettiin toimistolla loppuvuodesta ja tulokset osoittivat, että tilanne on pysynyt erittäin hyvänä.

Kehityskeskustelukäytäntöä uudistettiin, jotta työn tavoitteiden asettamista voidaan paremmin tukea ja työn tuloksia käyttää palkitsemisjärjestelmänkin mukaisena arviointikriteerinä. Liittohallituksen päätöksellä

palkittiin työntekijöitä vuoden 2013 saavutettujen tavoitteiden ja tulosten perusteella kertaluontoisesti.

Suomen Latu Kiilopään henkilökunnan työilmapiirin kehittymistä tuettiin ilmapiirikyselyllä sekä työnhajauksella. Yhteistyötä toimiston ja Kiilopään henkilöstön välillä lisättiin. Henkilökunnan palaverikäytäntöjen uudistamista jatkettiin ja työkirjoja eli työtehtävien prosessikuvauksia päivitettiin. Kiilopäällä pidettiin keväällä Lapin majoitustoiminnalle tyypilliseen tapaan yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelut koskivat henkilöstön tilapäisiä, lyhytkestoisia lomautuksia hotellin ollessa suljettuna sesonkien välillä.

Suomen Ladun toimisto toimi siviilipalveluspaikkana: vuonna 2014 palvelustaan suoritti 3 siviilipalvelusmiestä.

TALOUSHALLINTO Suomen Ladun kirjanpito ja palkanlaskenta hoidettiin kokonaisuudessaan Netvisor-ohjelmistolla. Tilitoimistona toimi Rantalainen Oyj. Nexia Tilintarkastus Oy KHT-yhteisöstä varsinaisina tilintarkastajina vuonna 2014 toimivat KHT Jukka Havaste ja KHT Frej Lobbas, sekä varatilintarkastajina KHT Kare Kotiranta ja KHT Juhani Loukusa. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän toiminta-avustuksen jäätyä haettua pienemmäksi liittohallitus, liittokokouksen myöntämällä valtuuksilla, vahvasti talousarviopäivityksen keväällä 2014.

TURVALLISUUSASIAT Suomen Ladun Turvallisuusasiakirjaa uudistettiin ja käytäntöjä yhdenmuokaistettiin vuoden 2014 aikana. Ensimmäistä kertaa myös kartoitettiin latuyhdistyksien järjestetyssä toiminnassa tapahtuneita tapaturmia. Lieviä tapaturmia sattui 68 ja vähintään lääkärinhoitoa vaativia vain 26 koko vuonna.

SÄÄNTÖJEN UUDISTAMINEN Suomen Ladun keskusjärjestön sääntöjen uudistamiseen perustettiin sääntötoimikunta, jonka tehtävänä on ollut työstää sääntöihin liittyviä

tarvittavia muutoksia ja päivityksiä. Sääntötoimikunnan tehtävänä on saada itsenäinen näkemys muutostarpeista, jotka esitetään hallitukselle. Toimikunta käsitteli yhdeksässä kokouksessaan ja Kiilopään syysliittopäivillä sääntöihin liittyvän kokonaisuuden sekä jokaisen pykälän yksittäin läpi. Sääntötoimikunta sai suuren osan työstä tehtyä kuluneena vuonna. Toimikunnan työ jatkuu vuonna 2015.

SUOMEN LADUN PALVELUYHTIÖ, MUUT OMISTUKSET JA OSAKKUUDET Suomen Latu ry omistaa seuraavien yhtiöiden osakannasta seuraavasti: Suomen Ladun Palveluyhtiö Oy 100 %. Kiinteistö Oy Kiilopään Tunturiretket 83 %. Kiinteistö Oy Ellivuoren Satuniemi 6 %. Suomen Ladun Palveluyhtiö möi 2 lomaosaketta vuoden aikana ja lyhensi Suomen Ladulle lainaansa 25 000 eurolla. Palveluyhtiön tilikauden tulos osoittaa ali//ylijäämää xxxxx euroa. Kiinteistö Oy Kiilopään Tunturiretket vahvistamaton tilinpäätös osoittaa 2 865,15 euroa voittoa.

Satuniemen aiemmin tehty lomaosakekauppa purettiin yhteisestä sopimuksesta osakkaiden kanssa. Kiinteistöosakeyhtiölle tehtiin uusi 40 000 euron sovintoehdotus riidanalaisten asioiden ratkaisemiseksi, jonka osakeyhtiön hallitus päätti esittää yhtiökokoukselle hyväksyttäväksi maaliskuussa 2015.

Suomen Latu Liikuntapalvelut rekisteröitiin uudeksi aputoimimiksi Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin 11.9.2014. Muut voimassa olevat aputoiminimet ovat Suomen Latu Kiilopää ja Suomen Latu Hiihtopalvelut.

SUOMEN LADUN OMAVARAISUUSASTE OLI TILIKAUDEN PÄÄTTYESSÄ 64 %.

TALOUS

Suomen Latu on yleishyödyllinen yhteisö, jonka varsinainen toiminta tuotti vuonna 2014 liki 1,7 miljoonan euron kulujäämän.

Järjestön varsinaista toimintaa rahoitetaan palveluista, tapahtumista ja ilmoittelusta saaduilla maksuilla sekä omatoimisella varainhankinnalla, josta merkittävimpänä jäsenmaksut. Varsinaista toimintaa rahoitetaan myös opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntajärjestöille myöntämällä toiminta-avustuksella sekä muiden ministeriöiden ja rahoittajien myöntämällä hankeavustuksilla. Kokonaistuotot olivat 4 074 792,77 miljoonaa euroa. Tilikauden 1.1.– 31.12.2014 tulos oli 109 929,92 euroa. Taseen loppusumma tilikauden päätteeksi oli 5 188 514,41 euroa. Tilikauden hyvä tulos kertyi omasta varainhankinnasta, erityisesti Suomen Latu Kiilopäältä. Aiempien vuosien inves-

tointeihin nostettua velkapääomaa lyhennettiin suunnitellusti ja Suomen Ladun omavaraisuus koheni edelleen ollen 64 % tilikauden päättyessä.

VARSINAINEN TOIMINTA Järjestön varsinainen toiminta tuotti 1 667 094,83 euron kulujäämän, joka supistui edellisestä vuodesta 2,5 %. Varsinaisen toiminnan supistuminen aiheutui etupäässä siitä, että hanke-toimintaa oli vain neljännes edellisvuoteen verrattuna. Heikko talvi aiheutti talvikaudelle suunniteltuun toimintaan ja tapahtumiin peruutuksia, joka näkyi paitsi tuottojen laskuna myös kouluttajapalkkioiden ja ostopalveluiden vähenemisenä. Latu & Polku -lehti ilmestyi viisi kertaa,

nettisivu-uudistusta toteutettiin loppuvuodesta. Vuoden aikana oli käynnissä 4 ulkopuolisella rahoituksella toteutettua hanketta.

VARAINHANKINTA Omatoiminen varainhankinta tuotti 1 047 163,99 euron nettotuloksen, joka supistui edellisvuodesta 2,4 %. Jäsenmaksutuotot ovat omatoimisen varainhankinnan merkittävin tulonlähde. Vuonna 2014 jäsenmaksutuotot laskevat jäsenmäärän laskun myötä 1,9 %, tuottoja kertyi 866 631,38 euroa. Liiketoiminnan tulos oli 93 917,75 euroa. Suomen Latu Kiilopään liikevaihto supistui 1,9 %, mutta ylitti budjettitavoitteen. Kun kulut pystyttiin pitämään budjetoidulla tasolla,

niin kohteen tulos oli odotettua parempi. Muu omatoiminen varainhankinta koostui yhteistyösopimuksista, toimintakeskusten varainhankinnan tuotoista sekä myyntituotoista.

Varoja toimintaan kerätään myös vuosittain loppuvuonna jäsenille julkaistavasta ulkoilukalenterista, jonka kuvituksena vuodelle 2014 oli Muumien ulkoilukoulukuvia.

SIIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Tuotot koostuvat ensisijaisesti maa-alueiden vuokratuotoista ja kulut lainojen koroista sekä sijoitusomaisuuteen, pääosin Satuniemen lomaosakkeiden korjauksiin ja riita-asian hoitoon liittyvistä kuluista. Korkotaso pysyi poikkeuksellisen matalana koko tilikauden ajan. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos oli -32 039,24 euroa.

TOIMINTA-AVUSTUKSET Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä Liikuntajärjestöjen toiminta-avustus

vuodelle 2014 oli 710 000 euroa. Avustus pysyi neljättä vuotta samalla tasolla. Lisäksi tilikaudella käytössä oli hankeavustuksia ja -tukia muilta ministeriöiltä ja rahoittajilta yhteensä 51 900 euroa.

INVESTOINNIT Tilikauden aikana tehdyt investoinnit, nettona 2 441,71 euroa, koostuivat lähinnä kalusto-hankinnoista. Kiilopäälle toteutetun kiintorastiverkoston saaman tukipää-töksen perusteella kirjattiin taseeseen 6 582,51 avustus. Pysyvistä vastaa-vista kirjattiin tilikauden tulokseen yhteensä 177 134,33 euron poistot. Syysliittokokouksen vahvistama toimintasuunnitelma vuodelle 2015 sisältää n. 500 000 euron suuruisen maalämpöinvestoinnin toteuttamisen Kiilopäälle vuoden 2015 aikana.

KASSATILANNE JA VIERAAN PÄÄOMAN HOITO Suomen Ladun vieras pääoma oli tilikauden lopussa 1 837 958,89 euroa. Vuoden aikana

lyhennettiin pitkäaikaisia lainoja yhteensä 247 724,68 eurolla. Shekki-tililimiitin saldo vuoden lopussa oli -158 319,93 euroa. Määrä oli edellistä vuodenvaihdetta suurempi loppuvuodesta tehdyistä hankinnoista joh-tuen, mutta kassan tilanne keskimää-rin tilikauden aikana pysyi vakaana. Suomen Ladun omavaraisuusaste oli tilikauden päättyessä 64 %.

JÄSENMAKSUT Suomen Ladun kevätiliittokokouksen vahvistamat jäsenmaksut vuodelle 2014 oli-vat: 1) Henkilöjäsenyys 14,50 € 2) Perhejäsenyys 22 € 3) Nuoriso- ja opiskelijajäsenyys alle 29 v. 8 € 4) Rinnakkaisjäsenyys 8 € 5) Yhteisö-henkilöjäsenyys 14,50 € 6) Suoraan liittyneet 46 € 7) Jäsenyhdistyksen kannattajajäsenyys 14,50 €.

Resurssien jakauma toiminnoittain 2014

(1000 €)

■ Toiminnon nettotulos ■ Tuotot ■ Henkilöresurssit ■ Muut kulut

Taulukko: Toimintoihin käytettyjen resurssien jakauma vuonna 2014. Tuotot ja kulut on laskettu kirjanpidon laskentakohteiden kautta, henkilöresurssit ovat toimiston työntekijöiden työajan jakauma toimintojen kesken (tehty itsearviointina).

LIITTEET

HENKILÖKUNTA

Yleisjohto:

- Toiminnanjohtaja Eki Karlsson

Koulutus- ja järjestöyksikkö:

- Koulutus- ja järjestöpäällikkö Mika Asikainen
- Lasten ja nuorten toiminnan päällikkö Nina Räike
- Yhdistys- ja tapahtumapäällikkö Johanna Yli-Opas
- Aikuisliikunnan koordinaattori Hanna Okkonen
- Asiantuntija Anne Rautiainen
- Liikunnanohjaaja Maria Tölli
- Lasten toiminnan koordinaattori Tiia Eskelinen
- Projektikoordinaattori Tiina Riikonen 7.5.2014 -
- Projektipäällikkö Mari Parikka-Nihti 4.8.2014 -

Viestintä-, myynti- ja markkinointiyksikkö:

- Viestintä- ja markkinointipäällikkö Panu Könönen
- Markkinointikoordinaattori Päivi Purola
- Viestintäkoordinaattori Aura Pilkama -16.5.2014
- Viestintäkoordinaattori Toni Hilden 1.9.2014-
- (Viestintäkoordinaattori Minna Ala-Kyyny vanhempainvapaalla)

Hallinto- ja tukiyksikkö:

- Hallintopäällikkö Elina Kokkonen
- Taluspäällikkö Timo Nisula
- Jäsensihteeri Ulla Kosonen
- Koulutuskoordinaattori Anna Kaartinen
- Palvelu- ja koulutuskoordinaattori Marianne Holmberg

Suomen Latu Kiilopää

Vakinainen henkilöstö:

- Johtaja Seppo Uski
- Myyntisihteeri Lotta Korkiala
- Vastaanottopäällikkö Jenni Aapa-Toivola
- Toimistos sihteeri Aino Hetta
- Vastaanottovirkailijat Tuija Pirttijärvi, Tarja Äärelä
- Kerroshoitajat Arja-Kaisa Karjalainen, Anu Hetta
- Kiinteistönhoitaja Risto Kiviniemi

Suomen Latu Liikuntapalvelut

Vakinainen henkilöstö:

- Yrityслиikunnan vetäjä Juhani Metsäpelto

Siviilipalvelusmiehet ja harjoittelijat

- Joonas Karastie
- Joonas Lattu
- Marko Karppinen
- Katja Kuisma-Sandgrén
- Linda Fagerström

TOIMIKUNNAT JA TYÖRYHMÄT 2014

Liittokokous vahvisti Suomen Ladulle viisi toimikuntaa kaudelle 2014-16. Toimikuntiin haettiin jäseniä Liikuttaja-lehdessä ja Latu&Polku -lehdessä olleilla ilmoituksilla. Toimikuntien tavoitteet ja jäsenet:

Järjestötoimikunta

- Koordinoi ja kehittää strategian ”vahva paikallistason toiminta” -aluetta
- Yhdistystoiminnan tukeminen
- Uusien yhdistysten perustamisen edistäminen
- Nykyisten jäsenyhdistysten toimintaedellytysten vahvistaminen
- Aluetoiminnan kehittäminen
- Liittokokouksien sisällön suunnittelu

Heidi Köyste
Tuija Kepsu
Pekka Karhunen
Jaakko Erkkola
Anja Korhonen
Johanna Yli-Opas (siht)

Talviuintitoimikunta

- Talviuinnin edistäminen ja jäsenhankinta sekä SM-kilpailuiden myöntäminen anojalle ja kisojen valvominen

Ari Järvinen
Lilja Hiltunen
Mervi Mäki-Neste
Maarit Sihvonen
Leena Prokkonen
Jukka Vuorinen (pj)
Päivi Pälvimäki
Hanna Okkonen (siht)

Lasten ja nuorten toimikunta

- Lisätä lasten ja nuorten toimintaa jäsenyhdistyksiin

Helena Kempas (pj)
Eva-Maija Kuosmanen
Maarit Marttila
Katja Salmela
Anu Soro

Tarja Isola
Reijo Rissanen
Marjatta Sykkö
Nina Räike (siht)

Sääntötoimikunta

- Suomen Ladun keskusjärjestön sääntöjen päivittäminen tämän päivän vaatimuksiin.
- Luoda oma itsenäinen näkemys keskustelun pohjaksi esityksille, jotka käydään läpi kaikkien tarvittavien sidosryhmien kanssa.

Jukka Levola (pj)
Raija Luona-Helminen
Kaj Natri
Ulla Siimes
Eki Karlsson (siht)

Ulkoilun pyöreä pöytä

- Ulkoilun edunvalvontatyön tukeminen
- Jokamiehenoikeuksien turvaaminen ja vastuullisen käytön edistäminen
- Luonnon virkistyskäyttöön liittyvän poliittisen päätöksenteon seuraaminen
- Ulkoilun ja liikunnan merkityksen parempi viestiminen päättäjien suuntaan

Pyöreä pöytä ei kokoontunut vielä vuonna 2014

Retkeilytyöryhmä

- Uudistaa Suomen Ladun retkeilyn koulutusjärjestelmä.

Työryhmä perustettiin ajalle 3/2014 - 12/2015.

Hanna-Mari Sinilehto
Pirjo Lunden
Jouni Laaksonen
Ilpo Vuori
Jukka Nikkilä
Matti Niemelä
Alpo Juvonen
Tiia Eskelinen
Juhani Metsäpelto (siht)

Luonnossa kotonaan -työryhmä

- Luonnossa kotonaan -koulutusten suunnittelu
- LK-toiminnan tarkempi määrittely eri toimintamuotoihin
- materiaalin tuottaminen uuden mallin mukaiseen toimintaan

Työryhmä perustettiin ajalle 1.10.2014-31.12.2015.

Susanna Suutarla
Tuija Kaurila
Jonna Lehessalo
Elina Leppänen
Mari Parikka-Nihti
Nina Räike (siht)

Geokätköilytyöryhmä

- Geokätköilyn edistäminen latuyhdistyksissä
- Geokätköilyn edistäminen Suomen Latu Kiilopäällä ja UKK-puistossa
- Suomen Ladun geokätköilyeventtien koordinointi
- Suomen Ladun geokätköilykoulutusten kehittäminen

Työryhmä perustettiin vuosille 2014-16.

Reijo Laamanen (pj)
Riitta Kempainen-Koivisto
Olavi Oinonen
Pekka Sarkanen
Jan Wikström
Anni Viljanen
Mika Asikainen (siht)

SUOMEN LADUN EDUSTUKSET OSAKEYHTIÖISSÄ JA ERI YH- TEISÖISSÄ VUONNA 2014

Osakeyhtiöt/ yhtiökokoukset:

Suomen Ladun Palveluyhtiö Oy
- Hallitus: Raimo Mäenpää (pj), Eki Karlsson, Seppo Arvio
- Toimitusjohtaja: Tuomo Jantunen
- Suomen Ladun edustajat yhtiökouksessa: Pekka Alanen

Kiinteistö Oy Ellivuoren Satuniemi
Suomen Ladun edustajat yhtiökouksessa: Eki Karlsson, varalla Raimo Mäenpää

Kiinteistö Oy Kiilopään Tunturiretket
- Hallitus: Raimo Mäenpää (pj), Eki Karlsson, Seppo Arvio
- Toimitusjohtaja: Elina Kokkonen
- Suomen Ladun edustajat yhtiökouksessa: Petri Kulha

Koulumatkailutoimisto Oy
Suomen Ladun edustajat yhtiökouksessa: Eki Karlsson, varalla Elina Kokkonen

Pohjois-Lapin Matkailu Oy
Suomen Ladun edustajat yhtiökouksessa: Seppo Uski, varalla Eki Karlsson
Markkinointityöryhmä edustajana Lotta Korkiala

As Oy Sodankylän Kakslauttasen Asentopolku
Suomen Ladun edustajat yhtiökouksessa: Seppo Uski, varalla Eki Karlsson

Saariselän alueen hoito-osuuskunta
Suomen Ladun kokousedustaja: Seppo Uski, varalla Eki Karlsson
Suomen Ladun edustaja hallituksessa: Seppo Uski

Pörssi-yhtiöt:
- Suomen Ladun edustajat yhtiökouksessa: Eki Karlsson, varalla Elina Kokkonen

Suomen Ladun sidosryhmäedustukset 2014

KKI-ohjelma/Terveys- ja hyvinvointiliikunnan olosuhde-työryhmä
- Työryhmässä luodaan olosuhdesuunnitelmia tuleville vuosille ja käsitellään mm. OKM:n liikuntapaikkarakentamisen linjauksia.
- Suomen Ladun edustajat työryhmässä: Eki Karlsson, varalla Anne Rautiainen

Liiku Terveemmäksi -neuvottelukunta
- Maailman terveysjärjestö WHO:n suosituksesta maailmalla on vietetty Move for Health – päivää vuodesta 2002 alkaen. Suomessa valtakunnallista Liiku Terveemmäksi/Motion är Hälsa hanketta koordinoi vuonna 2014 OLL. Hankkeella on vuosittainen teema, joka näkyy päätapahtuman valinnassa ja viestinnässä. Liiku Terveemmäksi – päivää on vietetty vuosittain 10. toukokuuta.
- Suomen Ladun edustaja neuvottelukunnassa: Eki Karlsson
- Suomen Ladun edustaja työryhmässä: Hanna Okkonen

Metsäneuvosto
- Suomen Ladun edustajat: Eki Karlsson 2011-2015, varalla Raija Luona-Helminen
Metsäneuvoston sihteeristö
- Tehtävänä kansallinen metsäohjelma 2015
- Virkistyskäytön edistäminen metsäohjelmassa
- Suomen Ladun edustajat sihteeristössä: Anne Rautiainen, varalla Mika Asikainen

Opetus- ja kulttuuriministeriö / Valtakunnallinen perheliikuntaverkosto
- Suomen Ladun edustajat verkostossa: Nina Räike, varalla Tiia Eskelinen
Opintotoiminnan Keskusliitto:
- OK:n kautta saamme osaamista ja tukea opintoihin ja koulutustoimintaan liittyen.
- Suomen Ladun edustajat yleiskokouksessa: Eki Karlsson, varalla Mika Asikainen

Suomen Hostellijärjestö ry - Hostelling International Finland

- Suomen Ladun edustaja edustajiston kokouksessa: Eki Karlsson, varalla Elina Kokkonen

Suomi Pyöräilee – verkosto, työvaliokunta:
- Päätösvalta erilaisista kampanjoista ja toimii verkostona muihin pyöräilyyn liittyvien tahojen kanssa.
- Suomen Ladun edustajat työvaliokunnassa: Panu Könönen, varalla Viestintäkoordinaattori

Suomen Metsäyhdistys
- Edustaja hallituksessa 2014-2015: Varajäsen Anne Rautiainen
- Edustaja liittokokouksessa, Eki Karlsson, varalla Mika Asikainen
- MOP, Metsänoppimispolku –yhteistö: Nina Räike

Suomi Meloo ry
- Suomen Ladun edustajat hallituksessa: Aki Lappeteläinen (pj), Pasi Nuutinen ja Merja Vanninen
- Suomen Ladun edustajat vuosikokouksessa: Johanna Yli-Opas, varalla Eki Karlsson

Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto
- Suomen Ladun edustajat vuosikokouksessa: Eki Karlsson, varalla Hanna Okkonen
- Edustaja hallituksessa: Jukka Rantala

Suomen Ympäristökasvatuksen Seura, ympäristökasvatuksen Pyöreä Pöytä
- ympäristökasvatusjärjestöjen yhteistyöfoorumi, Nina Räike

Urho Kekkosen kansallispuiston neuvottelukunta 1.2.2014 - 1.2.2016
- Suomen Ladun edustajat neuvottelukunnassa: Anne Rautiainen, varalla: Eki Karlsson

Ulkoilufoorumi
- Suomen Ladun edustajat työvaliokunnassa: Anne Rautiainen
- Suomen Ladun edustajat ulkoilufoorumissa: Mika Asikainen ja Anne Rautiainen, varalla Eki Karlsson

Uudenmaan virkistysalueyhdistys:
- Suomen Ladun edustajat yhdistyksessä: Anne Rautiainen, varalla Eki Karlsson

Valtion liikuntaneuvoston rakentamisjaosto (2011-2014)
- Suomen Ladun edustaja: Eki Karlsson

Valtion liikuntaneuvoston liikuntatieteen jaosto (2011-2014)
- Suomen Ladun edustaja: Raija Laukkanen

VALO ry
- Lajiliittojen nuorisovastaavat: Nina Räike
- Suomen Ladun edustajat verkostossa: Nina Räike, varalla Tiia Eskelinen
- Aikuisten kunto- ja terveystuennasta vastaavien verkosto
- Suomen Ladun edustajat verkostossa: Hanna Okkonen, varalla Mika Asikainen
- Lajiliittojen olosuhdetyöryhmässä Anne Rautiainen varalla Mika Asikainen

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu
- Suomen Ladun työvaliokunnan edustaja; Jaakko Erkkola

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu keskustoimikunta:
- Suomen Ladun edustajat keskus-toimikunnassa: Jouko Mononen; Kuusaan Latu ry, varalla Veijo Oinonen Kuusaan Latu ry

Vesiliikuntakeskus ry
- tavoitteena vesiliikuntakeskuksen rakentaminen Espoon Otarantaan
- Hallituksen asiantuntijajäsen Anne Rautiainen

Liikuntaverkosto
- tavoitteena edistää matalan kynnyksen liikuntaa ja tehdä keskus-

järjestöjen välistä toiminnallista ja edunvalvonnallista yhteistyötä
- Työvaliokunnan jäsen: Eki Karlsson
- Yleisten kokousten osallistujat: Eki Karlsson, Pekka Alanen

OKM:n Liikkuva koulu –neuvottelukunta 1.1.2013 – 31.5.2015 Helena Kempas

Aikakauslehtien liitto
Edustaja vuosikokous: Panu Könönen, varalla Eki Karlsson

Kansainväliset edustukset:

Pohjoismainen ulkoilujärjestöjen yhteistyöverkosto:
- Suomen Ladun edustajat verkostossa: Eki Karlsson, varalla Mika Asikainen

Kansainvälinen Kuntoliikuntaliitto (IVV) – vuosikokous
- Suomen Ladun edustajat: Petri Kulha ja Eki Karlsson (osallistutaan, jos tarve nähdään)

Euroopan Vaellusliitto (EWV) – vuosikokous:
- Suomen Ladun edustajat: Petri Kulha ja Eki Karlsson (osallistutaan, jos tarve nähdään)

KEPA ry
Edustaja vuosikokous: Panu Könönen, varalla Eki Karlsson

Euroopan ulkoiluverkosto (ENOS, European Network of Outdoor Sports): Eki Karlsson

International Council of Nordic Walking (ICNW): Hanna Okkonen

Myönnettyt ansiomerkit			
Tahko Pihkala -mitali			
63	Seppo Rautiainen	Heinolan Latu ry	11/22/2014
Kultainen ansiomitali			
644	Pentti Koskelo	Lakeuden Latu ry	3/20/2014
645	Riitta-Liisa Rantanen	Lakeuden Latu ry	3/20/2014
646	Pauli Riipinen	Kaakon Latu ry	4/27/2014
647	Tuija Sievänen	Suomen Latu ry	4/27/2014
648	Eija Maikola	Vakka-Suomen Latu ry	5/24/2014
649	Reijo Hansson	Karhulan Latu ry	5/3/2014
650	Matti Urpalainen	Karhulan Latu ry	5/3/2014
651	Seppo Vainikka	Karhulan Latu ry	5/3/2014
652	Eero Vilkki	Karhulan Latu ry	5/3/2014
653	Erkki Husu	Karhulan Latu ry	5/3/2014
654	Pertti Pekkala	Haapaveden Latu ry	11/14/2014
655	Hannu Lehtinen	Härmänmaan Latu ry	11/11/2014
656	Yrjö Klemetti	Tunturilat ry	12/12/2014
657	Risto Jaakkola	Loimaan Latu ry	12/27/2014
658	Teuvo Valve	Loimaan Latu ry	12/27/2014
Hopeinen ansiomitali			
1367	Herikko Kallio	Lakeuden Latu ry	3/20/2014
1368	Raili Kujamäki	Lakeuden Latu ry	3/20/2014
1369	Jari Ojala	Lakeuden Latu ry	3/20/2014
1370	Seppo Riihimäki	Lakeuden Latu ry	3/20/2014
1371	Heikki Arpiainen	Kaakon Latu ry	4/27/2014
1372	Laila Häsä	Kaakon Latu ry	4/27/2014
1373	Oiva Kinnunen	Kaakon Latu ry	4/27/2014
1374	Hannu Koski	Kaakon Latu ry	4/27/2014
1375	Keijo Kupiainen	Kaakon Latu ry	4/27/2014
1376	Leena Blomqvist	Vakka-Suomen Latu ry	5/24/2014
1377	Jaakko Hannula	Karhulan Latu ry	5/3/2014
1378	Juhani Immonen	Karhulan Latu ry	5/3/2014
1379	Aimo Peltola	Karhulan Latu ry	5/3/2014
1380	Mikko Pulkinen	Karhulan Latu ry	5/3/2014
1381	Liisa Rask	Karhulan Latu ry	5/3/2014
1382	Väinö Rehvonen	Karhulan Latu ry	5/3/2014
1383	Jaana Terävä	Karhulan Latu ry	5/3/2014
1384	Anja Vuorenmaa	Haapaveden Latu ry	11/14/2014
1385	Irmeli Alila	Haapaveden Latu ry	11/14/2014
1386	Tarja Fagerholm	Härmänmaan Latu ry	11/11/2014
1387	Raimo Siltala	Härmänmaan Latu ry	11/11/2014
1388	Kaija Roivainen	Härmänmaan Latu ry	11/11/2014
1389	Mikko Heikkilä	Härmänmaan Latu ry	11/11/2014
1390	Pentti Paavola	Härmänmaan Latu ry	11/11/2014
1391	Kaarina Lahti	Härmänmaan Latu ry	11/11/2014
1392	Pekka Nieminen	Härmänmaan Latu ry	11/11/2014
1393	Jouko Railotie	Järvenpään Latu ry	1/10/2015
1394	Irene Kapee	Kurun Samoilijat ry	1/10/2015
1395	Leena Kantojärvi	Kurun Samoilijat ry	1/10/2015
1396	Helvi Oikarainen	Kurun Samoilijat ry	1/10/2015
1397	Heikki Oikarinen	Tunturikerho Okta	12/12/2014
1398	Teuvo Väisänen	Tunturikerho Okta	12/12/2014
1399	Tomas Backman	Haikkoon Kuntolijat ry	1/16/2015
1400	Ari Kukkonen	Haikkoon Kuntolijat ry	1/16/2015
1401	Kalervo Ojansivu	Haikkoon Kuntolijat ry	1/16/2015
1402	Antti Yli-Opas	Haikkoon Kuntolijat ry	1/16/2015
1403	Olli-Matti Lieskivi	Loimaan Latu ry	12/27/2014
Pronssinen ansiomitali			
1974	Matti Anttikoski	Lakeuden Latu ry	3/20/2014
1975	Matti Mäkineste	Lakeuden Latu ry	3/20/2014

1976	Marjaana Hellä	Kaakon Latu ry	4/27/2014
1977	Heikki Pitkänen	Kaakon Latu ry	4/27/2014
1978	Risto Louhisto	Kaakon Latu ry	4/27/2014
1979	Kyösti Kotola	Kaakon Latu ry	4/27/2014
1980	Marianne Viholainen	Vakka-Suomen Latu ry	5/24/2014
1981	Juhani Valo	Vakka-Suomen Latu ry	5/24/2014
1982	Päivi Nurminen	Vakka-Suomen Latu ry	5/24/2014
1983	Satusanni Virtanen	Vakka-Suomen Latu ry	5/24/2014
1984	Seija Itäranta	Vakka-Suomen Latu ry	5/24/2014
1985	Juhani Viholainen	Vakka-Suomen Latu ry	5/24/2014
1986	Anneli Valtonen	Vakka-Suomen Latu ry	5/24/2014
1987	Aliisa Laaksonen	Järvenpään Latu ry	1/10/2015
1988	Anne Koskinen	Järvenpään Latu ry	1/10/2015
1989	Ilkka Arola	Järvenpään Latu ry	1/10/2015
1990	Tommi Iivonen	Karhulan Latu ry	5/3/2014
1991	Pirjo Kopra	Karhulan Latu ry	5/3/2014
1992	Risto Hyvönen	Haapaveden Latu ry	11/14/2014
1993	Esko Aiila	Haapaveden Latu ry	11/14/2014
1994	Annikki Mäyrä	Haapaveden Latu ry	11/14/2014
1995	Helka Karvonen	Haapaveden Latu ry	11/14/2014
1996	Erkki Marttila	Haapaveden Latu ry	11/14/2014
1997	Matti Tuomisto	Haapaveden Latu ry	11/14/2014
1998	Elvi Mäenpää	Haapaveden Latu ry	11/14/2014
1999	Eero Rautio	Haapaveden Latu ry	11/14/2014
2000	Olavi Leiviskä	Härmänmaan Latu ry	11/11/2014
2001	Elsa Mäntyniemi	Härmänmaan Latu ry	11/11/2014
2002	Hilkka Rintala	Härmänmaan Latu ry	11/11/2014
2003	Terho Vuorijärvi	Härmänmaan Latu ry	11/11/2014
2004	Anne Kantojärvi	Kurun Samoilijat ry	1/10/2015
2005	Pauli Rajala	Kurun Samoilijat ry	1/10/2015
2006	Anne Vartiainen	Kurun Samoilijat ry	1/10/2015
2007	Tapio Mäkinen	Kurun Samoilijat ry	1/10/2015
2008	Riitta Kantojärvi	Kurun Samoilijat ry	1/10/2015
2009	Raimo Partinen	Kurun Samoilijat ry	1/10/2015
2010	Aaro Kempainen	Tunturikerho Okta	12/12/2014
2011	Aune Makkonen	Tunturikerho Okta	12/12/2014
2012	Sirkka-Liisa Markkanen	Tunturikerho Okta	12/12/2014
2013	Heikki Nenola	Tunturikerho Okta	12/12/2014
2014	Hilkka Pakarinen	Tunturikerho Okta	12/12/2014
2015	Esa Suominen	Tunturikerho Okta	12/12/2014
2016	Teija Suominen	Tunturikerho Okta	12/12/2014
2017	Pirkko Väisänen	Tunturikerho Okta	12/12/2014
2018	Timo Kanerva	Tunturikerho Alppas	12/8/2014
2019	Kalevi Antero Rajala	Tunturikerho Alppas	12/8/2014
2020	Marja-Liisa Laakso	Haikkoon Kuntoilijat ry	1/16/2015
2021	Marja-Leena Oras	Haikkoon Kuntoilijat ry	1/16/2015
2022	Pekka Poussa	Loimaan Latu ry	12/27/2014
Pronssinen ansioplatetti			
1109	Erkki Sipilä	Kaakon Latu ry	4/27/2014
1110	Matti Pääkkö	Kaakon Latu ry	4/27/2014
1111	Pauli Orrenmaa (POP-pankki)	Härmänmaan Latu ry	11/11/2014
1112	Harri Huhtala	Härmänmaan Latu ry	11/11/2014
1113	Katja Kankaansyrjä	Härmänmaan Latu ry	11/11/2014
1114	Tauno Lassila	Härmänmaan Latu ry	11/11/2014
1115	Tuomo Maunuksela	Loimaan Latu ry	12/27/2014
1116	Jukka Äijälä	Loimaan Latu ry	12/27/2014
1117	Lauri Äijälä	Loimaan Latu ry	12/27/2014

TILINPÄÄTÖS 2014

SUOMEN LATU RY
Tuloslaskelma

1.1.-31.12.2014

1.1.-31.12.2013

VARAINAINEN TOIMINTA

Kurssit ja koulutukset	101 115,56	151 387,79
Yhteisöliikunta	21 093,92	55 562,15
Järjestötapahtumat	50 251,00	35 006,01
Osanottomaksut	172 460,48	241 955,95
Materiaalit	14 161,85	19 486,09
Viestintä ja tiedotus	100 456,10	119 268,45
Muut myyntituotot	65 207,46	149 123,82
<i>Hiihtopalvelut</i>	55 185,46	138 909,82
<i>Retkeilykeskukset</i>	10 022,00	10 214,00
Muut tuotot	19 185,85	18 001,80
Muut tuotot	199 011,26	305 880,16
Tuotot yhteensä	371 471,74	547 836,11
Henkilöstökulut	-887 300,41	-992 592,11
Poistot	-16 775,55	-24 583,13
Vuokratkulut	-104 608,75	-114 210,34
Materiaalikulut	-692 602,33	-866 131,78
<i>Ostopalvelut</i>	-258 250,67	-287 337,93
<i>Matka- ja majoituskulut</i>	-163 278,35	-212 188,75
<i>Muut materiaalikulut</i>	-271 073,31	-366 605,10
Muut toimintakulut	-337 279,53	-260 241,14
Muut kulut yhteensä	-1 134 490,61	-1 240 583,26
Kulut yhteensä	-2 038 566,57	-2 257 758,50

VARS. TOIMINNAN KULUJÄÄMÄ -1 667 094,83 -1 709 922,39

VARAINHANKINTA

Jäsenmaksut	1 319 550,38	1 326 461,93
Jäsenmaksutilitys	-452 919,00	-443 171,00
Keräystuotot	116 496,32	85 475,85
Ulkoilukeskusten varainhank. tuotot	26 321,12	23 984,94
Muut varainhankinnan tuotot	63 747,69	66 412,34
Liiketoiminnan tuotot	1 829 952,34	1 850 920,14
Varainhankinnan tuotot	2 903 148,85	2 938 289,56
Henkilöstökulut	-35 187,12	-19 804,05
Ulkoilukeskusten varainhank. muut kulut	-32 433,18	-5 682,08
Muut varainhankinnan kulut	-52 329,97	-96 077,34
Liiketoiminnan kulut	-1 736 034,59	-1 743 686,60
<i>Henkilöstökulut</i>	-568 774,50	-574 267,32
<i>Poistot</i>	-160 358,78	-183 732,53
<i>Muut kulut</i>	-1 006 901,31	-957 481,39
Varainhankinnan kulut	-1 855 984,86	-1 865 250,07
Varainhankinta yhteensä	1 047 163,99	1 073 039,49

SIJOITUS JA RAHOITUS

Sijoituksen ja rahoituksen tuotot	38 272,18	42 418,02
Sijoituksen ja rahoituksen kulut	-70 311,42	-39 545,78
Sijoitus yhteensä	-32 039,24	2 872,24

OMATOIMINEN KULUJÄÄMÄ -651 970,08 -634 010,66

AVUSTUKSET

OKM:n toiminta-avustus	710 000,00	710 000,00
Muut valtion erityisavustukset	50 000,00	188 300,00
Muut yleisavustukset	1 900,00	2 000,00
Avustukset yhteensä	761 900,00	900 300,00

TILIKAUDEN TULOS 109 929,92 266 289,34

SUOMEN LATU RY

T A S E	31.12.2014	31.12.2013
V a s t a a v a a		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	971,00	2 882,18
Muut pitkävaikutteiset menot	2 772,00	11 989,27
Aineettomat hyödykkeet	3 743,00	14 871,45
Maa- ja vesialueet	1 341 519,56	1 341 519,56
Rakennukset ja rakennelmat	2 480 282,00	2 583 626,69
Koneet ja kalusto	213 561,00	278 663,90
Aineelliset hyödykkeet	4 035 362,56	4 203 810,15
Sijoitukset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	243 500,00	255 500,00
Muut osakkeet ja osuudet	566 153,43	425 861,43
Sijoitukset	809 653,43	681 361,43
Pysyvät vastaavat yhteensä	4 848 758,99	4 900 043,03
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Tavarat	118 967,80	104 923,96
Vaihto-omaisuus	118 967,80	104 923,96
Saamiset		
Myyntisaamiset	85 248,33	89 729,46
Muut saamiset	0,00	10 000,00
Siirtosaamiset	69 366,35	33 976,87
Saamiset	154 614,68	133 706,33
Rahat ja pankkisaamiset	66 172,94	54 217,10
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	339 755,42	292 847,39
VASTAAVAA	5 188 514,41	5 192 890,42
V a s t a t t a v a a		
OMA PÄÄOMA		
Muut rahastot		
Nimikko- ja muistorahastot	17 454,61	17 632,11
Toimintapääoma	3 223 171,30	2 956 881,96
Tilikauden yli-/alijäämä	109 929,61	266 289,34
Oma pääoma yhteensä	3 350 555,52	3 240 803,41
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieraspääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	777 688,92	1 012 913,60
Pitkäaikainen vieras pääoma	777 688,92	1 012 913,60
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	393 544,61	302 975,68
Saadut ennakot	106 078,07	103 944,95
Ostovelat	183 740,12	251 455,76
Muut velat	32 779,68	21 867,54
Siirtovelat	344 127,49	258 929,48
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 060 269,97	939 173,41
Vieras pääoma yhteensä	1 837 958,89	1 952 087,01
VASTATTAVAA	5 188 514,41	5 192 890,42

TOIMINTAKERTOMUSTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

31.12.2014

31.12.2013

POISTOT

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintameno on poistettu seuraavasti:

Aineettomat oikeudet	tasapoisto 5 v
Perusparannukset	käyttöajan mukaisesti
Rakennukset	4 % menojäännöspoisto
Koneet ja kalusto	25 % menojäännöspoisto

HANKE- JA PROJEKTIAVUSTUKSET

Saadut hanke- ja projektiaavustukset on kirjattu kulukertymän mukaan.

<i>Edelliseltä vuodelta siirretyt avustukset</i>	10 000,00	28 500,00
ELY - Jokamiehenoikeudet	0,00	25 000,00
ELY - kiintorastihanke	6 582,51	0,00
OKM - Luokasta Luontoon	43 000,00	0,00
OKM - L-Euroopan ja Kanadan ulkoliikuntapaikat	0,00	44 800,00
OKM - Maastopyörähanke	69 000,00	0,00
OKM - Avaimet luontoon	0,00	30 000,00
OK - Koulutusjärjestelmä	7 000,00	0,00
UM - Kehitysyhteistyö Nepaliin	0,00	70 000,00
<i>Siirto seuraavalle vuodelle</i>	<i>-79 000,00</i>	<i>-10 000,00</i>
tilikaudelle tuloutetut avustukset	56 582,51	188 300,00
OK - Koulutusavustukset	5 040,00	9 240,00
YM - Jokamiehen oikeudet	10 000,00	0,00
Suomen Metsäsäätiö - Metsämörri	1 900,00	2 000,00

TOIMINTAKERTOMUSTA KOSKEVAT TIEDOT

Suomen Latu Kiilopäällä toteutetaan vuonna 2015 noin 500 000 euron suuruinen investointi jossa lämmitysjärjestelmäksi vaihdetaan maalämpö

Satuniemen lomaosakkeiden 40.000 eur vahingonkorjausvastuut on Kiinteistö Oy Ellivuoren Satuniemen yhtiökokouksessa 21.3.2015 käsitellyssä

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

31.12.2014

31.12.2013

Kokonaistuotot	4 074 792,77	4 428 843,69
Kokonaiskulut	-3 964 862,85	-4 162 554,35
Yli- / alijäämä	109 929,92	266 289,34

TILIKAUDEN PALKAT JA HENKILÖSIVUKULUT

Suoriteperusteiset palkat	1 221 052,99	1 304 898,07
Eläkekulut	214 769,77	227 080,28
Muut henkilösivukulut	55 789,02	54 685,13
Yhteensä	1 491 611,78	1 586 663,48
Tilikaudella aktivoituiden henkilöstökulut	3 563,47	34 971,08

HENKILÖSTÖN KESKIMÄÄRÄINEN LUKUMÄÄRÄ

Toimiston henkilökunta	16,80	18,90
Ulkoilukeskusten henkilökunta	2,90	3,70
Kiilopään henkilökunta	15,10	16,40
Yhteensä	34,80	39,00

Ulkoilukeskusten varainhankinnan erittely

Varainhankinnan tuotot	31 226,36	23 984,97
Varainhankinnan henkilökulut	-35 553,15	-12 187,27
<i>Ulkopuoliset palvelut</i>	<i>-5 292,71</i>	<i>-5 292,71</i>
<i>Muut toimintakulut</i>	<i>-389,37</i>	<i>-389,37</i>
Muut kulut	-14 502,08	-5 682,08
Ulkoilukeskusten varainhankinnan tulos	-18 828,87	6 115,62

Liiketoiminnan erittely

Liikevaihto	1 829 952,34	1 850 920,14
Materiaalit ja palvelut	-431 096,56	-469 791,07

Henkilöstökulut	-568 774,50	-574 267,32
Matka- ja majoituskulut	-9 314,47	-14 030,70
Poistot	-160 358,78	-183 732,53
Energiakulut	-163 431,10	-142 890,67
Muut kulut	-387 944,70	-316 352,26
<i>Liikevoitto (tappio)</i>	<i>109 032,23</i>	<i>149 855,59</i>
Rahoitustuotot ja -kulut	-15 114,48	-14 416,69
Tilikauden voitto/tappio	93 917,75	135 438,90

TASEEN LIITETIEDOT

31.12.2014

31.12.2013

KÄYTTÖOMAISUUDEN HANKINTAMENOJEN JA MUIDEN PITKÄVAIKUTTEISTEN MENOJEN MUUTOKSET TASE-ERIEN MUKAAN ERITELTYINÄ

Aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	2 882,18	8 674,76
Lisäykset	0,00	1 984,00
Poistot	-1 911,18	-7 776,58
Tasearvo	971,00	2 882,18
Pitkävaikutteiset		
Hankintameno 1.1.	11 989,27	0,00
Lisäykset	0,00	11 989,27
Vähennykset	-8 524,84	0,00
Poistot	-692,43	0,00
Tasearvo	2 772,00	11 989,27
Maa-alueet		
Hankintameno 1.1.	1 341 519,56	1 324 534,26
Lisäykset	0,00	16 985,30
Vähennykset	0,00	0,00
Tasearvo	1 341 519,56	1 341 519,56
Rakennukset		
Hankintameno 1.1.	2 583 626,69	2 570 687,99
Lisäykset	0,00	120 589,81
Poistot	-103 344,69	-107 651,11
Tasearvo	2 480 282,00	2 583 626,69
Kalusto		
Hankintameno 1.1.	278 663,90	344 531,57
Lisäykset	9 515,23	27 020,30
Vähennykset	-3 432,10	0,00
Poistot	-71 186,03	-92 887,97
Tasearvo	213 561,00	278 663,90
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Tasearvo	243 500,00	255 500,00
Osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	425 861,43	409 410,22
Lisäykset	140 292,00	16 451,21
Tasearvo	566 153,43	425 861,43

OMAN PÄÄOMAN ERIEN LISÄYKSET JA VÄHENNYKSET TILIKAUDEN AIKA

31.12.2014

31.12.2013

Toimintapääoma 1.1.	3 223 171,30	2 956 881,96
Tilikauden tulos	109 929,61	266 289,34
Toimintapääoma 31.12.	3 333 100,91	3 223 171,30
Rahastot		
* Jonne Saastamoinen	1 542,90	1 542,90
* Jaakko Paavela	15 911,71	15 911,71
* Tuomo Jantunen	0,00	177,50
Yhteensä 31.12.	17 454,61	17 632,11
Oma pääoma yhteensä 31.12.	3 350 555,52	3 240 803,41

PANTIT, VAKUUDET, VASTUUT, VASTUUSITOUMUKSET

Omasta velasta		
Annetut pantit, osakkeet, kp-arvo	202 729,80	202 729,80
Annetut panttikirjat	3 282 000,00	3 282 000,00

Annetut yritysikiinnykset	235 463,13	235 463,13
Omaovelkainen takaus	14 176,00	14 176,00

Muut omat vastuut		
Leasingmaksut	5 125,00	6 625,00
Tytäryhtiön puolesta annetut vastuut	547 500,00	547 500,00
Vastuut yhteensä	4 286 993,93	4 288 493,93

PITKÄAIKAISET SAAMISET

Rahoitusomaisuuteen sisältyvät saamiset, jotka erääntyvät yhden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua		
Pääomalaina tytäryhtiölle	135 000,00	135 000,00
Muut pitkäaikaiset saamiset tytäryhtiöltä	108 500,00	120 500,00
Yhteensä	243 500,00	255 500,00

YHDISTYKSEN OMISTAMAT TOISTEN YHTIÖIDEN OSAKKEET

	Omistus	Oma pääoma	Oma pääoma
Tytäryhtiö, Suomen Ladun Palveluyhtiö Oy (sis.pääomalainaa 135.000 eur)	100 %	-10 000,00	-10 000,00
Tytäryhtiö, Kiilopään Tunturiretket Oy	83 %	267 000,00	267 000,00
Kiinteistö Oy Ellivuoren Satuniemi	6 %	-	-

31.12.2014

31.12.2013

Kiinteistö Oy Ellivuoren Satuniemi	550,00	250,00
Asunto Oy:n osakkeet	11 635,18	11 635,18
Kiilopään Tunturiretket Oy	241 591,35	241 591,35
Pörssiosakkeet / *	22 446,20	22 446,20
Suomen Ladun Palveluyhtiö Oy	16 827,49	16 827,49
Kiinteistö Oy Ellivuoren Satuniemi	256 652,00	116 600,00
JP-rahaston pörssiosakkeet / *	16 451,21	16 451,21
	566 153,43	425 801,43

*/ Markkina-arvo 31.12.

130 467,57

124 741,52

VIERAS PÄÄOMA, RAHALAITOSLAINAT

Sekkitililimiitti	500 000,00	500 000,00
Sekkitililimiitin käyttämätön saldo	341 680,07	444 749,00

KIRJANPITOKIRJAT

Tositelajit ja niiden säilyttämistapa

Päiväkirja	atk-tulosteina	atk-tulosteina
Pääkirja	atk-tulosteina	atk-tulosteina
Myyntireskontra	atk-osakirjanpitona	atk-osakirjanpitona
Ostoreskontra	atk-osakirjanpitona	atk-osakirjanpitona
Palkkakirjanpito	atk-osakirjanpitona	atk-osakirjanpitona
Tositteet		

Tasekirja	erikseen sidottuna	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	erikseen sidottuna	erikseen sidottuna

hankeaika

hankeaika

Kiilopään ELY tuki-investointi	2007	2007
ESR talviuinti-hanke	2009-2012	2009-2012
Kiilopään kiintorastihanke	2013-2015	

Tilikauden tulos	109 929,92	266 289,34
Poistot / varsinainen	16 775,55	24 583,13
Poisto / liiketoiminta	160 358,78	183 732,53
Tilikauden rahoitustulos	287 064,25	474 605,00

RAHOITUSLASKELMA

RAHANLÄHTEET

Tulorahoitus		
varsinaisen toiminnan kulujäämä	-1 667 094,83	-1 709 922,39
varsinaisen toiminnan poistot	16 775,55	24 583,13
varainhankinnan kulujäämä	1 047 163,99	1 073 039,49
varainhankinnan poistot	160 358,78	183 732,53
sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	-32 039,24	2 872,24
nimikkorahaston muutos	-177,50	-650,00
Toiminnasta tullut rahavirta	-475 013,25	-426 345,00
Avustukset		
toiminta-avustus	710 000,00	710 000,00
kohdeavustukset	51 900,00	190 300,00
RAHAN LÄHTEET YHTEENSÄ	286 886,75	473 955,00

RAHAN KÄYTTÖ

Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-235 224,68	-247 724,68
Käyttöomaisuusinvestoinnit	2 441,40	-178 568,68
Sijoitukset	-128 292,00	-16 451,21
Nettokäyttöpääoman muutos *)	74 188,53	-31 210,43
RAHAN KÄYTTÖ YHTEENSÄ	-286 886,75	-473 955,00

NETTOKÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS *)		
Rahat ja pankkisaamiset	-11 955,84	20 664,92
Muut saamiset	-20 908,35	35 668,72
Vaihto-omaisuusvarasto	-14 043,84	-19 830,58
Lyhytaikainen vieras pääoma	121 096,56	-67 713,49
= NETTOKÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS	74 188,53	-31 210,43

SUOMEN LATU RY	JÄRJESTÖ- TOIMINTA	TOIMINTA- KESKUKSET	PROJEKTITOIMINTA Luokasta Luontoon, Avaimet Luontoon, Maastopyörähanke, OK- koulutusudistushanke	SUOMEN LATU RY	SUOMEN LATU RY	SUOMEN LATU RY
		Liikuntapalvelut, Hiihtopalvelut, Akumaja, Kiilopää, Ylläkartano		YHTEENSÄ 1.1.- 31.12.2014	TALOUSARVIO 2014	YHTEENSÄ 1.1.- 31.12.2013
TILINPÄÄTÖS 1.1.-31.12.2014						
VARSINAINEN TOIMINTA						
Osanottomaksut	160 920,15	10 287,83	1 252,50	172 460,48	204 350,00	241 955,95
Kurssit ja koulutukset	89 575,23	10 287,83	1 252,50	101 115,56	169 350,00	151 387,79
Yhteisöliikunta	21 093,92			21 093,92	0,00	55 562,15
Järjestötapahtumat	50 251,00			50 251,00	35 000,00	35 006,01
Muut tuotot	134 663,80	64 347,46	0,00	199 011,26	199 916,00	305 880,16
Materiaalit	14 161,85			14 161,85	13 900,00	19 486,09
Viestintä ja tiedotus	100 456,10			100 456,10	89 866,00	119 268,45
Muut myyntituotot	860,00	64 347,46		65 207,46	76 200,00	149 123,82
<i>Hiihtopalvelut</i>		<i>55 185,46</i>		<i>55 185,46</i>	<i>59 200,00</i>	<i>138 909,82</i>
<i>Retkeilykeskukset</i>	<i>860,00</i>	<i>9 162,00</i>		<i>10 022,00</i>	<i>17 000,00</i>	<i>10 214,00</i>
Muut tuotot	19 185,85			19 185,85	19 950,00	18 001,80
Tuotot yhteensä	295 583,95	74 635,29	1 252,50	371 471,74	404 266,00	547 836,11
Henkilöstökulut	-783 155,01	-57 392,80	-46 752,60	-887 300,41	-982 360,00	-992 592,11
Poistot	-9 233,25	-7 542,30	0,00	-16 775,55	-15 662,00	-24 583,13
Vuokratulot	-99 896,37	-928,47	-3 783,91	-104 608,75	-114 100,00	-114 210,34
Materiaalikulut	-666 939,23	-17 756,10	-7 907,00	-692 602,33	-676 236,00	-866 131,78
<i>Ostopalvelut</i>	<i>-252 699,80</i>	<i>-4 332,50</i>	<i>-1 218,37</i>	<i>-258 250,67</i>	<i>-241 350,00</i>	<i>-287 337,93</i>
<i>Matka- ja majoituskulut</i>	<i>-157 254,60</i>	<i>-2 137,11</i>	<i>-3 886,64</i>	<i>-163 278,35</i>	<i>-190 594,00</i>	<i>-212 188,75</i>
<i>Muut materiaalikulut</i>	<i>-256 984,83</i>	<i>-11 286,49</i>	<i>-2 801,99</i>	<i>-271 073,31</i>	<i>-244 292,00</i>	<i>-366 605,10</i>
Muut toimintakulut	-306 509,84	-30 154,94	-614,75	-337 279,53	-382 808,00	-260 241,14
Muut kulut yhteensä	-1 073 345,44	-48 839,51	-12 305,66	-1 134 490,61	-1 173 144,00	-1 240 583,26
Kulut yhteensä	-1 865 733,70	-113 774,61	-59 058,26	-2 038 566,57	-2 171 166,00	-2 257 758,50
VARS. TOIMINNAN KULUJÄÄMÄ	-1 570 149,75	-39 139,32	-57 805,76	-1 667 094,83	-1 766 900,00	-1 709 922,39
VARAINHANKINTA						
Jäsenmaksut	1 319 550,38			1 319 550,38	1 324 500,00	1 326 461,93
Jäsenmaksutilitys	-452 919,00			-452 919,00	-452 000,00	-443 171,00
Keräystuotot	116 496,32			116 496,32	85 000,00	85 475,85
Ulkoilukeskusten varainhank. tuotot		26 321,12		26 321,12	51 200,00	23 984,94
Muut varainhankinnan tuotot	58 842,45	4 905,24		63 747,69	87 600,00	66 412,34
Liiketoiminnan tuotot		1 829 952,34		1 829 952,34	1 818 700,00	1 850 920,14
Varainhankinnan tuotot	1 041 970,15	1 861 178,70	0,00	2 903 148,85	2 915 000,00	2 938 289,56
Henkilöstökulut		-35 187,12		-35 187,12	-24 000,00	-19 804,05
Ulkoilukeskusten varainhank. muut kulut		-32 433,18		-32 433,18	-49 000,00	-5 682,08
Muut varainhankinnan kulut	-69 895,04	17 565,07		-52 329,97	-110 100,00	-96 077,34
Liiketoiminnan kulut		-1 736 034,59		-1 736 034,59	-1 743 600,00	-1 743 686,60
<i>Henkilöstökulut</i>		<i>-568 774,50</i>		<i>-568 774,50</i>	<i>-586 000,00</i>	<i>-574 267,32</i>
<i>Poistot</i>		<i>-160 358,78</i>		<i>-160 358,78</i>	<i>-164 600,00</i>	<i>-183 732,53</i>
<i>Muut kulut</i>		<i>-1 006 901,31</i>		<i>-1 006 901,31</i>	<i>-993 000,00</i>	<i>-957 481,39</i>
Varainhankinnan kulut	-69 895,04	-1 786 089,82	0,00	-1 855 984,86	-1 926 700,00	-1 865 250,07
Varainhankinta yhteensä	972 075,11	75 088,88	0,00	1 047 163,99	988 300,00	1 073 039,49
SIJOITUS- JA RAHOITUS						
Sijoituksen ja rahoituksen tuotot	37 950,98	321,20		38 272,18	39 000,00	42 418,02
Sijoituksen ja rahoituksen kulut	-70 311,42			-70 311,42	-48 700,00	-39 545,78
Sijoitus yhteensä	-32 360,44	321,20	0,00	-32 039,24	-9 700,00	2 872,24
OMATOIMINEN KULUJÄÄMÄ	-630 435,08	36 270,76	-57 805,76	-651 970,08	-788 300,00	-634 010,66
AVUSTUKSET						
OKM:n toiminta-avustus	710 000,00			710 000,00	710 000,00	710 000,00
Muut valtion erityisavustukset	0,00		50 000,00	50 000,00	11 200,00	188 300,00
Muut yleisavustukset	1 900,00			1 900,00	43 000,00	2 000,00
Avustukset yhteensä	711 900,00	0,00	50 000,00	761 900,00	764 200,00	900 300,00
TILIKAUDEN TULOS	81 464,92	36 270,76	-7 805,76	109 929,92	-24 100,00	266 289,34
SUOMEN LATU RY YHTEENSÄ						
	JÄRJESTÖ- TOIMINTA	TOIMINTA- KESKUKSET	PROJEKTITOIMINTA	2014 YHTEENSÄ	TALOUSARVIO 2014	2013 YHTEENSÄ
Tuotot	2 087 405,08	1 936 135,19	51 252,50	4 074 792,77	4 122 466,00	4 428 843,69
Henkilöstökulut	-783 155,01	-661 354,42	-46 752,60	-1 491 262,03	-1 592 360,00	-1 586 663,48
Poistot	-9 233,25	-167 901,08	0,00	-177 134,33	-180 262,00	-212 995,61
Muut kulut	-1 213 551,90	-1 070 608,93	-12 305,66	-2 296 466,49	-2 373 944,00	-2 362 895,26
Tulos	81 464,92	36 270,76	-7 805,76	109 929,92	-24 100,00	266 289,34

SUOMEN LATU RY:N TILINPÄÄTÖKSEN 1.1.-31.12.2014

0202192-1

LIITTOHALLITUKSEN JA TOIMINNANJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

Rovaniemellä 14.päivänä maaliskuuta 2015

Pekka Alanen
puheenjohtaja

Petri Kulha
1.varapuheenjohtaja

Anja Korhonen
2.varapuheenjohtaja

Seppo Arvio

Hannu Backman

Helena Kempas

Anneli Leivo

Raimo Saarinen

Matti Niemelä

Ilpo Vuori

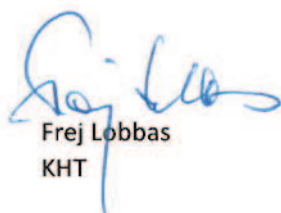

Eki Karlsson
toiminnanjohtaja

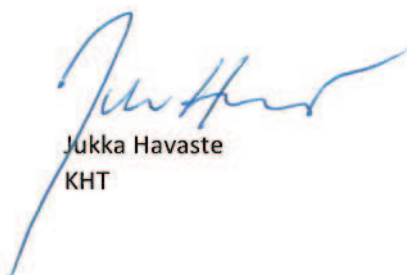
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 17. maaliskuuta 2015

Frej Lobbas
KHT

Jukka Havaste
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Suomen Latu ry:n jäsenille

Olemme tilintarkastaneet Suomen Latu ry:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2014. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen vastuu

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilin tarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko hallituksen jäsenet syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaan, taikka rikkoneet yhdistyslakia tai yhdistyksen sääntöjä.

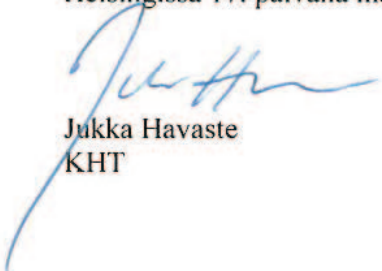
Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhdistyksessä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

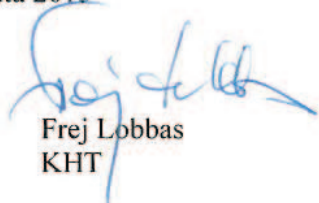
Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa ylijäämää 109.929,92 euroa, antaa Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Helsingissä 17. päivänä maaliskuuta 2015

Jukka Havaste
KHT

Frej Lobbas
KHT

SUOMEN LADUN

VUOSI 2014
KERTOMUS

www.suomenlatu.fi